

A Világbank

Üzlet vagy segítség?

Már a második világháború alatt felmerült, hogy a békeidők nemzetközi gazdasági kapcsolatait új alapokra kellene helyezni. Így jött létre — viták eredményeképpen — 1944-ben a *Nemzetközi Valutaalap*, amelynek legfőbb feladata a multinacionális fizetési forgalom és a szilárd árfolyampolitika megteremtése volt, és így alakult meg ezzel egy időben a *Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank* (IBRD), ismertebb nevén a *Világbank* is. Ennek az intézménynek az alapító eltervi feladatokról szántak; azt, hogy pénzügyi forrásaival segítse elő a tagországok gazdasági fejlődését, a háborús károk helyreállítását. Tevékenységének kezdettől fogva célja volt, hogy *ösztönözze a gazdaságilag gyengén fejlett országok felzárkózását*. Az első időszakban, míg Nyugat-Európában is tartott a háború utáni helyreállítási periódus, pénzügyi eszközeiből bőven jutott a fejlett országoknak is.

Milliárdos hitelek

Ma már a Világbank csak a harmadik világban tevékenykedik. Szerepe *sajátos*. Nem ad pénzügyi hitelt, hanem tervek finanszíroz, de közreműködéséhez elengedhetetlen a fogadó ország pénzügyi együttműködése. Iparosítással csak ritkán foglalkozik, tevékenysége elsősorban infrastrukturális beruházások finanszírozására irányul. A kölcsön csak a terv devizasükségletét fedezi, a *helyi költségeket* a folyamodó tagállamnak (a Bank ügyfelei csak kormányok, vagy kormánygaranciával rendelkező magánvállalatok lehetnek) magának kell fedeznie. A terv végrehajtásához szükséges berendezések viszont bármelyik tagállamból beszerzők versenyfolyamat útján.

A bank alapszabálya szerint: ha egy tagország kölcsönért folyamodik, először is igazolnia kell, hogy *„nincs abban a helyzetben, hogy a pénzügyi piacról egyszerű feltételek mellett hitelt vehessen fel”*. Ezek után a tervek szakértői bizottság tanulmányozza, indokolt esetben a bank megvizsgálja az ország gazdasági helyzetét és javaslatokat tesz gazdaságpolitikai intézkedések meghozatalára. A bank ugyanis biztos akar lenni abban, hogy *pénzét kamatostul visszakapja*, bár nagyrészt nem saját alaptőkéjéből kölcsönöz — ez jelenleg 27 milliárd dollár —, hanem a nemzetközi pénzügyi piacra maga is *kötvényeket bocsát ki* a szokásos feltételek mellett.

1968-tól kezdve kissé megváltozott a bank (jórészt amerikai) vezetőségének szemlélete. Tevékenységében szakított az azal a szemlélettel, mely a fejlődést a termelés növekedésével azonosította és figyelmét kiterjesztette olyan területekre is, mint a *népességszabályozás, alultápláltság, fehérehiány és munkanélküliség*.

Igy ma már a FAO-val és az ENSZ Fejlesztési Programjával (UNDP) együttműködve folytat a Világbank *mezőgazdasági kutatásokat, finanszíroz oktatási tervek*. Tevékenységét két, később létrehozott intézmény is segíti. A Nemzetközi Pénzügyi Társaság (IFC) magánvállalatoknak kölcsönöz, célja a magántőke exportjának elősegítése a fejlődő országokban. Az 1959-ben alapított Nemzetközi Fejlesztési Társaság pedig kamatmentes és a Világbank kölcsöneinél enyhébb feltételek mellett nyújt hiteleket a fejlődőknek. Pénzügyi forrását a tagállamok befizetési adják, *„kasszáját” időről időre feltöltik*.

A Világbank-csoport kormányzói tanácsának (tagjai a tagállamok pénzügyminiszterei) legutóbbi ülése jól mutatja a bank tevékenységének terjedelmét és korlátait. Az 1971-es pénzügyi évben a bank 2,6 milliárd dollár hitelt nyújtott, 12 százalékkal *többet*, mint a megelőző évben. Így a fejlődő országokba irányuló nem magántőke-áramlás 10 százaléka származott innen. Ehhez a bank 1,37 milliárd dollárt vett igénybe a nemzetközi pénzügyi piacokon, de egyidejűleg *tartalékait is ki-helyezte*. A bank így 212 millió dollár nettó jövedelemre tett szert. Az 1969-73-as ötéves terv a hitelnyújtásokat a megelőző ötéves periódushoz képest meg kívánja kettőzni — kitűzött cél 11,6 milliárd. Ezen belül megnégyeszerődnének a mezőgazdaságban és megháromszorozódnának az oktatásban eszközölt beruházások.

Kételkedő partnerek

Az érintett fejlődő országok *kevésbé lelkesek*. Botswana képviselője például kiemelte, hogy bár a hitelek összege globálisan nőtt, az *Afrikának juttatott összeg csökkent*, sőt a csökkenés éppen az enyhébb feltételű kölcsönöknél jelentkezik. Némi iróniával állapította meg az afrikai ország pénzügyminisztere: abból az összegből, amelyet a bank arra fordít,

hogy USA állampolgárságú alkalmazottait a szövetségi adók miatt kompenzálja, Botswanában hét új középiskolát lehetne építeni.

Hasonló példák kiindulva több felszólaló követelte, hogy a Világbank működését *diverzifikálják* és székhelyét hozzák közelebb földrajzilag is a fejlődő országokhoz.

Kifogásolták a fejlődők azt is, hogy a hitelkérelmekről való döntés mechanizmusa *nehézkés és elavult*. Javasolták, hogy a bank a jövőben ne különálló terveket, hanem *átfogó programokat finanszírozzon*, és a kölcsönnyújtás a helyi költségekre is terjedjen ki. Birálták a „nyílt versenytárgyalások” rendszerét, mely általában megengedi, hogy nagy nyugati cégek vigyék el az építőipari megrendeléseket és így — mivel a helyi vállalkozó gazdaságilag nem versenyképes — foglalkoztatottsági problémájuk nem csökken! A lényegét legtöbbszörösen *Guayana* képviselője fogalmazta meg: „Túlságosan gyakran támad az embernek az a benyomása, hogy a bank arra törekszik, hogy a fejlődő országokat a nyugat-európai és észak-amerikai államok képére formálja és megköveteli ezek gazdasági modelljeihez való alkalmazkodást, mintegy a hitelkérelmek jóváhagyásának áraként!”

A fejlődő országok előtt álló feladatok ismeretesekek. Az ENSZ-közgyűlés a második, jelenlegi fejlesztési évtizedben *6 százalékos évi bruttó társadalmi össztermék-növekedést* tartott kívánatosnak. Mindez évi *7 százalékos importnövekedéssel* és *7 százalékos meghaladó devizai igény-növekedéssel* jár. A Világbank segítsége — bár elég nagy volumenű — közvetlenül mégsem teremt új exportkapacitásokat.

Sokat hallani manapság a fejlődő országokra nehezedő kamat- és adósságszolgálati terhekről. A Világbank 8 százalékos kamattal vett fel kölcsönöket, maga pedig *7,25 százalékkal* nyújtott hitelt. Ezt a *magas rátát* sem fogadta lelkesedéssel a harmadik világ.

Gonda György—Lőrincze Péter

Ötvenedszer

Nemzetközi szövetkezeti nap

Világszerte megünneplik július 2-án az *50. nemzetközi szövetkezeti napot*. Ebből az alkalomból a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége *nyilatkozatban* köszönti a hatvan országban működő szervezeteket és azok tagjait.

A nyilatkozat üdvözlöli a nemzetközi feszültség enyhülését szolgáló, a Szovjetunió és az NSZK között létrejött szerződést, valamint a berlini négyhatalmi egyezményt. A dokumentum felszólítja a szervezeteket, hogy *támogassák a nők hatékonyabb részvételét* az operatív munkában, vegyék figyelembe a fejlődő országoknak nyújtandó segítség tervezésekor a nők speciális igényeit.

Az 1895-ben Londonban alapított SZNSZ legmagasabb fóruma a *kongresszus*, amely négyévenként tartja ülését. A XXV. kongresszusra az idén októberben, *Varsóban* kerül sor. A szervezet központi bizottságát évenként hívják össze, s a szövetkezeti ágazatok szerint, hat szakosított bizottsága működik.

Az 1947-ben létrehozott *ipari bizottságban* hazánkat *Rév Lajos*, az OKISZ elnöke képviseli. A bizottság munkájában 18 ország, köztük öt szocialista állam, hazánk, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia és Jugoszlávia ipari szövetkezeti szervei vesznek részt.

Az ipari bizottság tevékenységének intenzitását tükrözi az a tény, mely szerint tavaly *szoros kapcsolatot hoztak létre az ENSZ iparfejlesztési szervezetével*, az UNIDO-val.

Sz. L.

Bányapajzsok, szivattyúk

Magyar-marokkói árucseré

Tudósítónktól.
Marokkói piacutató delegáció tárgyalt három napon át Budapesten. A delegáció vezetője, *M. Bouayad*, a casablancai kikötő igazgatója, minisztériumi főosztályvezető, a következőket mondta a tárgyalásokról:

— November végén *magyar külkereskedők jártak Marokkóban*, s ezt a látogatást viszonyoztuk. Delegációnk célja az volt, hogy kiválasszuk azokat a magyar exportcikket, amelyek a rövidesen sorra kerülő miniszteri, illetve a vegyes bizottsági tárgyalások cikklisztáján szerepelnek majd. *Országunkban jelentős az iparfejlesztés*. Mostani utazásunkat ennek szellemében szerveztük meg. Ellátogattunk több kül-

kereskedelmi vállalathoz, s néhány gyárat is felkerestünk. A *Nikernél* például rakodók, öntözőberendezések, hidraulikus bányapajzsok, hidrofilterek és szivattyúk szállítási lehetőségeiről tárgyaltunk. Eredményesek voltak megbeszéléseink a *Tescónál*, a *Budavornál*, a *Transelektronnál*, a *Ganz-Mávagban*, a *Magyar Hajó*, és *Darugyárban*, valamint a *Mogürtnél*.

M. Bouayad hozzátette:

— A magyarországi üzemek műszaki színvonala igen *magas*, s ez elősegíti, hogy *elmélyítsük a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatokat*. Mostani látogatásunkat hamarosan magasabb szintű, s eredményesnek ígérkező tárgyalások követik.

Ténydosszié

Hazánk Európa gazdasági térképén

A *Központi Statisztikai Hivatal* nemrég megjelent kiadványa részletes tájékoztatást közöl *hazánk fejlettségi színvonaláról*, összehasonlítva iparunk 1967

és 1969 közötti termelékenységét három országgal. Partnereink a KSH-bulletinben *Franciaország, Ausztria és Csehszlovákia*.

A négy ország közül Franciaország *foglalkoztatási szerkezete* tekinthető a legkorszerűbbnek: a foglalkoztatottak több mint 50 százaléka az *iparon* és a *mezőgazdaságon kívüli ágazatokban*, főként a *szolgáltatások* területén dolgozik. Ausztriában és Csehszlovákiában az iparon és a mezőgazdaságon kívül foglalkoztatottak aránya meghaladja a 40 százalékot, csaknem 40 százalék az iparban foglalkoztatottak aránya, a mezőgazdasági dolgozók aránya pedig nem éri el a 20 százalékot. Ezzel szemben *hazánkban még mindig túl magas* — több mint 25 százalék — a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya; az összes foglalkoztatottak közül csaknem 35 százalék az iparban, és mintegy 38—40 százalék egyéb ágazatokban dolgozik.

Az ipar fejlettsége és *ágazati szerkezete* országonként különböző, s ez a *termelékenység* színvonalában mutatkozó különbségeket is befolyásolja. A különböző módszerek alapján számított arányokból kitűnik, hogy mind a négy országban, de főként hazánkban és Csehszlovákiában a *gépipar aránya* a legnagyobb: ezt követi a *textil- és ruházati ipar*. Csehszlovákiában és Magyarországon jelentős a *bányászat* aránya, *Franciaország és főként Ausztria* iparában a *fafeldolgozó- és papíripar* foglal el jelentős helyet.

Az *egy munkásra jutó ipari termelés* színvonala 1967-ben Franciaországban volt a legmagasabb, több mint *kétszerese a magyarénak* (208,4 százalék). Sorrendben Csehszlovákia következik 66,1 százalékkal, majd Ausztria, ahol 40,3 százalékkal magasabb a termelékenység.

Az *egy foglalkoztatottra jutó termelés* különbségei az előbbiekhöz hasonlóak voltak, ezzel szemben lényegesebb az *eltérés az egy teljesített munkásórára jutó termelésben*. Hazánkhoz képest ez Franciaországban 11,8 százalékkal, Csehszlovákiában 74,4 százalékkal, Ausztriában 27,3 százalékkal volt magasabb 1967-ben. Az adatokat feltehetően befolyásolja, hogy az egy munkás által teljesített órák száma országonként eltérő.

Két évvel később sem változott az országok sorrendje, csupán *Csehszlovákia és Ausztria került egymáshoz közelebb*, s *fokozódott Magyarország lemaradása*. A francia ipar termelékenysége 1967-ben 2,1-szerese volt a magyar iparénak, 1969-re ez a különbség 2,4-szeresére nőtt.

L. P.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

KGST-tanácskozás a kooperációkról

A KGST gépipari állandó bizottsága Gdanskban tartotta 57. ülését, amelynek munkájában a KGST-tagországok mellett részt vett *Jugoszlávia* küldöttsége is. Az ülésen megtárgyalták több gép és berendezés *gyártási kooperációjának* és *szakszervezetének* kérdéseit, s aláírtak néhány többoldalú szerződést. A bizottság ülésén tájékoztató hangzott el az érdekelt országoknak a nagy tehergépkocsi közös *gyártására* vonatkozó szervezési előkészületeiről.

Szovjet-jugoszláv gazdasági együttműködés

Tito elnök *szovjetunióbeli látogatását* követően a *jugoszláv sajtó* részletesen foglalkozik a szovjet-jugoszláv kapcsolatokkal, mindenekellett a *gazdasági együttműködéssel*. A lapokban közölt írások kiemelik, hogy a két ország gazdasági kapcsolatai az utóbbi években *dinamikusan fejlődtek* és tavaly az áru-

csere-forgalom értéke meghaladta a *600 milliárd dollárt*. A hosszú lejáratú kereskedelmi szerződések az árucseré-forgalom gyors ütemű *bővülését* irányozzák elő. A megállapodások értelmében az egymás közötti árucseré-forgalom értéke 1975-ig mintegy 3,7 milliárd dollár, amely az előző 5 éves tervidőszakhoz képest több mint 50 százalékos növekedést jelent.

OECD-állásfoglalás az iraki olajról

A gazdasági együttműködési és fejlesztési szervezet (OECD) szakértőinek *párizsi tanácskozása* abban állapodott meg, hogy *Franciaországnak fenn kell tartania kapcsolatait Irakkal*, az Iraq Petroleum Company (IPC) iraki vagyonának államosítását *követően*. Az OECD olajipari bizottságának tagjai az értekezleten *nem ellenezték* azt, hogy Franciaország *közvetítő szerepet* játsszék az iraki kormány és az IPC között.

Időleges árleszállítás

vegytisztításban!

KULIGÁN	22,60 Ft helyett
KARDIGÁN	17,70 Ft helyett
PULÓVEREK	17,70 Ft helyett

PLED, TAKARÓ 50% ENGEDMÉNNYEL!

Most vegye igénybe kedvezményes szolgáltatásainkat!

RUHATISZTÍTÓ SZÖVETKEZET

Felvehőhelyek: Budapestén mindenütt!

10 Ft

KÁNIKULA

(Lengyel Gyula karikatúrája)

Osztrák katonazenekar
érkezik Magyarországra

Ma érkezik hazánkba az osztrák steiermarki katonazenekar, amely a Magyar Néphadsereg Központi Fúvószenekarának múlt év decemberi ausztriai vendégszereplését viszonozza. A 61 tagú együttes pénteken mutatkozik be a szolnoki szabadtéri színpadon, szombaton Székesfehérvárott a Vörösmarty Színházban magyar katonai fúvószenekarokkal ad közös hangversenyt. Ugyancsak szombaton Székesfehérvárott részt vesznek a magyar néphadsereg fúvószenekari fesztiváljának megnyitóján. Vasárnap délelőtt, a Halászbástyán adnak térzenét.

NEMZETKÖZI TÁVKÖZLÉSI MŰHOLDAT bocsátottak fel kedden a Kennedy-fokról. A mesterséges bolygó az Indiai-óceán fölött áll pályára, 17 ország televíziós és rádió-összeköttetését segíti elő.

BOMBA ROBBANT kedden Bréma belvárosában, egy villamoskocsi alatt. A szerelvény leroplott a sínekről. Két utas megsebesült. Tekintélyes anyagi kár keletkezett.

A TATABÁNYAI BÁNYÁSZ NÉPI-TÁNCGYŰJTÉS, ezenkívül egy-egy asztalitenisz-, ökölvívó-, kerékpáros- és teniszcsapat a magyar szakszervezetek képviselőiben szerdán Ausztriába utazott, hogy részt vegyen az osztrák munkás sportszövetség (ASKÖ) jubileumi ünnepségein.

TŰZHARC TÖRT KI Montevideóban foglyok és börtönőrök között, amikor egy csoport elfűtött egy másik foglyot, akartak átszállítani. A lövöldözés során négy rab életét veszítette, három ór megsebesült.

AZ IRÓK ÉS A KÖNYVTÁROSOK TALÁLKOZÓJA szerdán ért véget Szolnokon. A háromnapos eseménysorozat, amelyet a Hazafias Népfrent megyei bizottsága, a Magyar Írók Szövetsége, valamint Szolnok megye népművelési szervei rendeztek, részt vett Fábrián Zoltán, az Írószövetség titkára is.

A HUNGAROCCELL építőipari felhasználási lehetőségeit vitatták meg szerdán a dunántúli építőipari vállalatok tervező szakemberei a Hungaria Műanyagfeldolgozó Vállalat szombathelyi gyárában.

A FEJÉR MEGYEI ÚTTÖRŐVEZETŐK tábora szerdán nyílt meg Bodajkon. Az első turnusban a móri járás őrsvezetői táboroznak tíz napig, majd a csapatvezetők és az ifivezetők tanfolyama következnek.

Súlyos és halálos balesetek

A VI. kerület, Szinyei Merse utca és Aradi utca kereszteződésében Horváth János 27 éves gépkocsivezető, budapesti lakos gyorshajtás következtében tehergépkocsival elgázolta Nagy Anna 16 éves tanulót, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. Horváth János ellen eljárás indult.

A IX. kerület, Boráros tér és Közraktár utca kereszteződésénél Tóth Albertné 62 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalanul haladt át az úttesten és egy oldalkocsis motorkerékpár elütötte. A mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították az asszonyt kórházba.

Tóth István Mihály 22 éves cukrász, dunakeszi lakos motorkerékpárjával nem tartotta meg a követési távolságot és a XIII. kerület,

Zápor, zivatar

Várható időjárás csütörtök estig: Időnként megnövekvő felhőzet, szóróvályósan előforduló záporral, zivatarral. Mérsékelt, változó irányú szél, a zivatar idején átmenetileg szélerecsés. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 23, máshol 30 fok körül.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 280 centiméter volt.

Tovább szépül Visegrád

Elbírálták a tervpályázatokat

Nagy Lajos, Zsigmond király, Mátyás király és II. Ulászló konferenciái nemzetközi vendégseregének jóvoltából Visegrád vagy két évszázadon át, már annak idején is az idegenforgalom színhelye volt. Amióta a Habsburgok által felrobbantott és törmelék alá került középkori, reneszánsz romokat kezdték feltárni, egyre több látogatója akadt a Duna-kanyar e gyöngyszemének, ahogyan az osztrákok nevezik: a magyar Wachau-nak. Nem hangzik éppen magyarul, de stílusosan talán így nevezhetnénk a mai állapotot: a turizmus permanens internacionális konferenciája.

Nemrégiben az Országos Műemléki Felügyelőség pályázatot hirdetett a visegrádi Mátyás Király Múzeum és környékének rendezésére. Célja az volt, hogy ezt a hegycsúcs és a Duna vonala között táji és kulturális szempontból egyaránt fontos gócot megfelelően alakítsa ki úgy, hogy a Salamon-toronny és a Fellegvárhoz felvezető néhány éve megnyitott — szép kilátást biztosító, elsőrendű panorámaút között mintegy összekötő láncszemet képezzen, új súlypontot alakítsanak ki.

192-en váltották ki a tervpályázati kiírást és 70-en nyújtottak be pályaműveket. Ezek közül 67 került részletes bírálat alá. A 85 000 forintos összegű első díjat a 7. bírálati sorszámu pályamű, Pázmándi Margit és Virág Csaba tervezők pályamunkája (további munkatársak: Thoma Levente, Chatel Ottó, Perniss István, dr. Vargha László, Korényi András, Mártha Endréné és Vágvölgyi Anna) nyerte.

A feladat összetett volt: javaslatot kellett tenni a terület felhasználására, különösen a Mátyás Király Múzeum új épülete helyének a kijelölésére, lehetőséget kellett biztosítani a pillisi erdő kiállítási területe számára, gondoskodni kellett a terület forgalmának kialakításáról, idegenforgalmi-vendéglátói létesítmények elhelyezéséről, és javaslatot kellett készíteni az összefüggő komplexum parkosítására.

Az elsődíjas pályamű lényegében megtartotta a Fő utca eredeti nyomvonalát, de úgy, hogy az utcát egyirányúvá ala-

kítja s csak a célforgalom számára teszi szabaddá.

A romkert belső turistaforgalmát úgy szervezték meg, hogy didaktikusan tárja fel a látványokat a turistáknak. A romkertben áthaladva a látogató végül a múzeum épületébe jut. A tervező építészek elgondolása szerint ez a múzeum külső-ségeiben nélkülöz minden látványosságot, és csupán azt szolgálja, hogy mintegy védőköpenyként ölelje magába a látványokat: a már feltárt palotarészletekhez csatlakozva az ugyancsak műemléknek nyilvánított jelenlegi múzeumépület egyes — eredetileg meghagyott — építészeti részleteit is. A tervezők annyira előrelátóak voltak, hogy a jövőben előkerülő, feltételezett falrészletekre is gondoltak, s ezeket is belekomponálták a leendő múzeumba. A tervezett új múzeum tömegével nem fogja elnyomni a feltárt palotát, hanem mértéktartó tömegképzésével inkább még fokozza a szeszélyes vonalú romterület hatását.

Hasonlóan szerény eszközökkel oldották meg a pillisi erdő kiállítási területét, oly módon, hogy a romkert és ennek a területnek a látogatóforgalmát egybe-kapcsolták.

Visegrád távlati fejlesztési terve, ezen belül a mostani pályázati anyag azzal a reménnyel töltheti el a Duna-kanyar szerelmeseit, hogy a jövőben e nemzeti kincsünk még atraktívabb lesz. S kulturáliságával a hazai és a külföldi turistákat a jelenleginél lényegesen jobb körülmények között tudja majd fogadni.

Külön kell megemlítenünk a bírálati zárójelentésnek egy érdekes és rendkívül fontos megállapítását. Ebben leszögezi a bizottság, hogy általában nem ért egyet a pályaművek előadasmódjában a rajzi elemek elburjánzásával. Az a véleményük, hogy a hihetetlenül munkaigényes rajztechnika helyett az erre fordított időt inkább a tartalmi kérdések kimunkálására kellett volna fordítani. Közkeletű megfogalmazásban: mutatós felcíomázás és látszatbravúrok helyett a lényegre kell ügyelni. Ebben egyetérthetünk. S nemcsak a pályázat kapcsán.

(bojár)

NEGYVEN TERMELOSZÖVETKEZETI ELNÖK vett részt azon a háromnapos továbbképző tanfolyamon, amely szerdán ért véget Debrecenben, a Pálffy Továbbképző Intézetben. Hajdú, Borsod, Szolnok, Heves és Szabolcs megyék közös gazdasági vezetőinek a tanfolyam befejezésekor dr. Gergely István mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes tartott zárokonzultációt.

SZOVJET IPARMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA nyílik holnap a Képcsarnok Csontváry-teremben. Hét szovjet szocialista köztársaság művészeinek bőr-, fa-, ötvöztárgyai, művészi kerámiái és textilműveik szerepelnek a kiállításban, mely június 1-ig mindennap meglekinthető. A bemutatott alkotások megvásárolhatók.

BERLIN—BUDAPEST—BERLIN útvonalon június 15-től szeptember 30-ig minden éjszaka új menetrendszerű légi járatot közlekedtet az NDK légitársasági társasága, az Interflug. A járatban 72 utas szállításra alkalmas TU—134-es gépek közlekednek.

A BUDAPESTI BALETTBARÁTOK KLUBJA vasárnap délelőtt 10—11-ig balettfilmek vetítésével zárja az idei klubvetet. A. G. Ulanova, az M. Pliszcskaja és az M. Szabirova című szovjet balettfilmeket vetítik.

A TIHANYI APÁTSÁGI TEMPLOMBAN szerdán este tartották az első idegi orgonahangversenyt. Lehotka Gábor Vivaldi- és Händel-műveket adott elő, közreműködött a Budapesti Madrigál Kórus és a Győri Filharmonikus Zenekar Szerkesztő Ferenc vezetésével.

ÁLTALÁNOS VÍZKORLÁTOZÁST rendelt el szerda hajnaltól a debreceni tanács a városi üzemekben, illetve kisipari termelőszövetkezetekben. A napi vízfelhasználást 25 százalékkal csökkentették.

FEJÉR CSABA FESTŐMŰVÉSZ kiállítását Szegeden, a Képcsarnok Képzőiskolájában tartották meg. A tárlat két hétig tekinthető meg.

SZAZADIK AKCIÓJA ELŐTT vette őrizetbe a bangkói rendőrség azt a thaiföldi férfit, aki eddig állítólag 99 asszonyon és lányon követett el erőszakot, majd kirabolta áldozatait. A letartóztatott beismeri bűnösségét.

HARMINCKÉT NEVEM VOLT — ez a címe Hollós Ervin Ságvári Endréről írott dokumentumregényének, amelynek lapjain Keleti Márton filmet forgat.

KÁBITÓSZER-CSEMPÉSZ BANDÁT vett őrizetbe kedden a göttingi rendőrség. Összesen 35 személyt tartóztattak le, akik 700 kilogramm kábítószert csempészték az országba.

A SZÍRIAI ÁRVÍZKÁROSULTAKNAK segítséget nyújt a szovjet Vöröskezes és Vörös Félhold Szervezet. A gyógyszerrel, takarókat és élelmiszert továbbított repülőgépek megérkeztek Damaszkuszba.

Hazaérkezett a népfrent küldöttsége

Visszaérkezett Budapestre a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának küldöttsége, amely Nagy Józsefné, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottsága tagja, a Hazafias Népfrent alelnök vezetésével részt vett a Lidice lerombolásának 30. évfordulója alkalmából rendezett csehszlovákiai megemlékezésen.

Elhunyt dr. Elek Tibor

Dr. Elek Tibor egyetemi tanár, a filozófiai tudományok doktora, a kiemelkedő tudós, a BME filozófiai és a marxizmus-leninizmus tanszékének csoportvezetője, az egyetemi pártbizottság tagja hosszas szenvedés után, 62 éves korában elhunyt. Dr. Elek Tibort a Budapesti Műszaki Egyetem saját halottjaként tekint. Temetéséről később intézkednek.

Magyar üveggyár Indiának

Befejezéséhez közeledik az indiai Andhra Pradesh állambeli Hyderabadban a magyar közreműködéssel készülő üveggyár építése. India legnagyobb üveggyárának építésében 30 magyar üzem vett részt.

Jelenleg az Üvegipari Művek és más vállalatok szerelői dolgoznak a berendezések üzembe helyezésén. A legfontosabb gépekkel, három kemencével már megkezdte a próbaüzemeltetést. A tervek szerint az év végén megkezdődik az üzem szerű gyártás. A közelmúltban több indiai cég érdeklődött a magyar külkereskedelmi vállalatnál hasonló üzemek létesítésének lehetőségeiről.

Olasz munkanélküliek

A Közös Piac tagállamai munkügyi minisztereinek Luxemburgban tartott értekezlete olyan program megvalósításában állapodott meg, amely a több mint egymillió olasz munkanélkülinek az eddiginél kielégítőbb foglalkoztatását teszi lehetővé a tagállamokban. A tanácskozás részvevői, az olasz részről előterjesztett panasz megtárgyalása után hozták ezt a határozatot.

Félnomad állattartás?

Rét- és legelőgazdálkodási tapasztalatcsere volt szerdán a Kalocsai Állami Gazdaságban, Bács-Kiskun megye nagyüzemi gazdaságainak állattenyésztői és növénytermesztői a rétek, legelők hasznosításának korszerű módszereit vitatták meg. A szakemberek véleménye megegyezett abban, hogy a félnomad állattartást kell előtérbe helyezni, s ehhez igazítják a legelőgazdálkodást.

A gyakorlatban már sok kezdeményezés tapasztalható e téren: a Városföldi Állami Gazdaságban megkezdtek az ös-gyepke felújítását. Sok helyen fivesítik az egyéb művelésre alkalmatlan területeket. Könnyíti a munkát, hogy a megyében kutatók bevonásával összeállították a homoki gyepesítésre alkalmas fűféléket, kidolgozták a legelők műtrágyázási rendszerét, s a szakaszos legeltetési módszereket.

Angol külkereskedelmi deficit

A most nyilvánosságra hozott adatok szerint az angol külkereskedelmi mérlegben májusban 43 millió font sterling összegű deficit mutatkozott. Az áprilisi deficit összege 50 millió, a márciusi 81 millió, a februárié 33 millió font sterling volt.

TÖRTÉNELMI DOKUMENTUMKIÁLLÍTÁS nyílt a Dózsa-évforduló alkalmából Salgótarjánban, a Kohász Művelődési Központban.

HÁROM ALARCOS FÉRI sikeres vonatrablást hajtott végre kedden Rómától mintegy 30 kilométerre, s több száz pénzt zsákmányolva elmenekült. A hatóságok hajszát indítottak a tettesek kére kerítésére.

A ROZSNYAY MÁTYÁS EMLÉKVERSENYT, amelyet a Magyar Gyógyszerészeti Társaság fiatal tehetségek felkutatására rendez évente, szerdán kezdtek meg Kecskeméten. Az önálló tudományos munkára ösztönző vetélkedés legjobbjait a Rozsnyay Mátyás emléklappal jutalmazták.

AUTOBALESET ÉRTE George Brown volt külügyminiszter, aki kocsijával egy kőfalnak rohant London közelében. A politikai sárten len maradt. Az autó súlyosan megrongálódott.

HUSZONEGY SZEMÉLY, köztük kilenc rendőr, sebesült meg és ötven embert tartóztattak le kedden este a Rolling Stones együttes San Diegón-i hangversenye alatt, mert a kintrekedt tömeg megrongálta a hangversenytérmet és köveket dobált a rendőrökre.

KIGYULADT ES LEZUHANT 89 személyrel a fedélzetén egy japán repülőgép Új-Delhi közelében. A mentőbrigádok 70 holttestet találtak a szerencsétlenség színhelyén. Tíz sebesültet kórházba szállítottak. Az áldozatok pontos száma még ismeretlen.

Kelet-nyugati kereskedelem

A szovjet-finn példa

A szovjet-finn jószomszédi, baráti kapcsolatok gazdasági vonatkozásokban is érvényesülnek. Finnország össz-külkereskedelmének csaknem egyötödét a szocialista országokkal bonyolítja. Ezek közül is kiemelkedik a Szovjetunió, amely a finn külkereskedelemben 17 százalékkal részesedik.

Ötszörös növekedés

A szovjet-finn kereskedelem alapküldetése a két ország között 1947-ben megkötött hosszú lejáratú kereskedelmi szerződés. Ennek értelmében 1951-től öt-éves szakaszokra részletes, a kereskedelmi és gazdasági együttműködés szinte minden területére kiterjedő egyezményeket kötnek. A sokirányú gazdasági kapcsolatokat jól jellemzi, hogy az 1970-es év kereskedelmi forgalma 531 millió rubel volt, ötszöröse az 1951. évinek. Jól fejlődik és bővíti a két ország tudományos és technikai együttműködése is. A kölcsönös szakemberképzés, a közös kutatás és fejlesztés, a licenck és a know-how-k cseréje és eladása további jelentős távlatokat nyit a két ország között, valamint az egész kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokat továbbfejlesztése számára. 1967 óta szovjet-finn állandó gazdasági bizottság működik, amely folyamatosan foglalkozik a két országot érintő gazdasági kérdésekkel, és feltárja a további együttműködés lehetőségeit.

Bár a Szovjetunió úgynevezett „zárt gazdaságú” ország — azaz gazdasági életében a természeti kincsekben való gazdagsága és az igen széles gyártmánystruktúra következtében a külkereskedelemben kis jelentősége van, és ez a szektor a nemzeti jövedelemnek mindössze 5-6 százalékát adja —, mégsem elhanyagolható a szomszédos ország részesedése a szovjet külkereskedelmi kapcsolatokban. Finnország 2,5 százalékkal részesedik a Szovjetunió teljes külkereskedelmi forgalmában, 12 százalékkal pedig a fejlett iparú tőkésországokkal folytatott szovjet kereskedelemben.

Az áruszerkezet

Érdemes kiemelni néhány fontosabb árucikket az export-import forgalomból. A Szovjetunió főleg papírt, kartont, viszkózcellulózt és kábelt vásárol — és a finn hajóipar termelésének 60, gépipara termékeinek pedig 35 százalékát veszi át. Az elmúlt húsz évben a finn hajóépítő ipar 1100 különböző méretű és rendeltetésű hajót épített a szovjet tengerészet számára, kétféle millió tonna befogadóképességgel.

Finnország a maga részéről nyersanyag- és fűtőanyagigényének nagy részét a Szovjetunióból szerzi be, de nagy mennyiségben vásárol színesfémeket, vegyipari anyagokat, autót és egyéb termékeket is.

Több hosszú távú szerződés biztosítja Finnország folyamatos földgáz- és kőolajellátását. Tavaly áprilisban kötötték azt a húsz évre szóló megállapodást,

amely szerint a Szovjetunió 1974-ben 500 millió, 1979-ben 1,4 milliárd, ezután pedig évi 3 milliárd köbméter földgáz szállítást az ezer tő országába. Ellenértékként Finnország évi 65-70 ezer tonna nagy átmérőjű acélsövet ad. Az elkövetkező években a szovjet kőolajszállítások a finn szükséglet 80 százalékát fogják fedezni; a villamos távvezetéseken évi 400 millió kilowattóra elektromos energia áramlik majd Finnországba.

A tervek szerint Finnország 80 millió dollár értékben, három jégtörőt szállít 1974 és 1976 között a Szovjetunióknak. A hajók teljesítményére jellemző, hogy Diesel-elektromos gépeik az egész félmillió Helsingit elláthatnák árammal, náluk csupán a szovjet atommeghajtású Lenin-jégtörő nagyobb kapacitással.

Mint a fenti tények is bizonyítják, a szovjet-finn kereskedelemben a kölcsönösen előnyös szállítástokat és az együttműködést jó előre koordinálják. Az elmúlt húsz évben a kereskedelmi forgalomban nemcsak mennyiségi, hanem strukturális változások is történtek: a kezdeti időszakban a két ország főleg nyers- és alapanyagokat szállított egymásnak, ma előtérbe kerül a félkész és késztermékek exportja és importja.

„Szabadkereskedelmi övezet”

Előnyös Finnországnak, hogy a Szovjetunióból importált termékekért nem kell tőkés valutában fizetnie, hanem késztermékek, mindenekelőtt fémipari cikkek kivételével fedezheti behozataltát. Finn vezető gazdasági szakemberek véleménye szerint: ha a nyers- és fűtőanyagok döntő hányadát nem a Szovjetunióból, hanem Nyugatról szereznek be, akkor sokkal nagyobb lenne a külkereskedelmi mérleg krónikus deficitje. Ezzel kapcsolatban a finn külkereskedelmi miniszter a következőket mondta: „A Szovjetunióval folytatott kereskedelem, amelyet ötéves szerződések szabályoznak, az egyensúlyi tényező szerepét játssza a ciklikus árhullámzásokban és a fizetési mérlegben.”

A kereskedelmi forgalom növelését hivatott elősegíteni az a 11 évvel ezelőtt kötött vámmegállapodás, melynek értelmében a szovjet iparcikkek vámentesen kerülhetnek be a finn piacra. Mint-hogy a kétoldalú árucseréje átlagosan egyensúlyban van, ez a megállapodás egyben felvevőpiacot is biztosít a finn áruknak a Szovjetunióban. Ezzel gyakorlatilag „ipari szabadkereskedelmi övezet” létesült a két ország között.

Nagy volumenű a közös határvidék forgalma is, amelyet a Lenfintorg elnevezésű vállalat bonyolít. A „kishatárforgalom” értéke 1960-ban félmillió, tavaly pedig már több mint húszmillió rubel volt.

A szovjet-finn gazdasági kapcsolatok is világosan bizonyítják, hogy a társadalmi rendszerek közötti különbségek nem jelentenek feltétlenül akadályt a kereskedelmi és gazdasági együttműködés megteremtésében, illetve elmélyítésében.

G. GY.—L. P.

Három KGST-konferencia Budapesten

Árvízvédelmi együttműködés, színvonalasabb vezetőképzés, a védjegyek jövője

Befejezte munkáját a KGST vízügyi vezetők értekezletének 18. ülése, amelyet június 5. és 11. között Budapesten tartottak. A tanácskozáson — a tagállamok képviselőin kívül — meghívottként jelen volt az Egészségügyi Világszervezet (WHO), valamint a meteorológiai világszervezet képviselője is.

Jóváhagyták a Duna és a Tisza vízgazdálkodásában érdekelt országok közötti együttműködés fejlesztésére vonatkozó javaslatokat. Kijelölték a vízgazdálkodási tapasztalat- és tájékoztatáscsere gyakorlati módszereit. Ajánlásokat fogadtak el a vízügyi tudományos munkák koordinálására, a KGST-tagországok együttműködésének fejlesztésére a hidrológia és a hidrometria területén, valamint a hatékony árvízvédekezésre vonatkozóan.

Az értekezleten felszólalt Vályi Péter, a Minisztertanács elnökhelyettese, s a delegációk vezetőit fogadta Fehér Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese.

A küldöttségek megtekintették az értekezlet alkalmából Szentendrén rendezett vízgazdálkodási műszaki fejlesztési kiállítást.

A KGST vízügyi vezetők értekezletének 18. ülése a kölcsönös megértés, együttműködés és barátság jegyében zajlott le.

Megkezdődött a XI. közgazdász vándorgyűlés

Gazdaságosabb termelési szerkezet, hatékonyabb fejlesztés

A Magyar Közgazdasági Társaság, az MTE SZ szervezési és vezetési tudományos társasága, valamint a TIT közgazdasági választmánya rendezésében hétfőn, Székesfehérvárott megkezdődött a XI. közgazdász vándorgyűlés. A Vörösmarty Színházban rendezett plenáris ülésen részt vett Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, dr. Faluvégi Lajos pénzügyminiszter, Keserő Jánosné könnyűipari miniszter, Csikós-Nagy Béla államtitkár, az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke, Bakonyi-Sebestyén Endre, az Állami Fejlesztési Bank elnöke, Herezeg Károly, az MSZMP Fejér megyei bizottságának első titkára, valamint gazdasági életünk számos vezetője.

A XI. közgazdász vándorgyűlés témája a termelési szerkezet gazdaságosságának javítása és a fejlesztési politika. Dr. Faluvégi Lajos pénzügyminiszter — megnyitott beszédében — hangsúlyozta, hogy ez a téma hozzátartozik a gazdaságirányítási rendszer reformja óta folytatott gazdaságpolitikához, és megvalósításával magasabb szintre emelhetjük a magyar népgazdaságot. Aktualitását az 5. ötéves terv előkészítésén kívül a hosszú távú népgazdasági és vállalati tervek összeállítására is jelzi. A téma napirendre kerülését magyarázza az is, hogy fogyasztási struktúránk változóban van, és a gazdaságosabb termelési szerkezet kialakítása még inkább igényli, hogy hazánk szorosabban kapcsolódjék a nemzetközi munkamegosztásba.

A XI. közgazdász vándorgyűlés ezután Keserő Jánosné könnyűipari miniszter vitaindító előadását hallgatta meg. A miniszterasszony utalt arra, hogy hazánkban jelenleg gyakorlatilag megvalósult a teljes foglalkoztatottság, s az életszínvonal emelésének alapvető útja a gazdaság intenzív fejlesztése.

A továbbiakban Keserő Jánosné arról beszélt, hogy a termelési szerkezet kedvező irányú átalakulása meggyorsult, a könnyűipar, az építőipar, a szolgáltatások részaránya növekedett. Ez a folyamat tovább tart: a bányászat és a mezőgazdaság relatív súlyának csökkenése mellett a progresszív ágazatok, így például a szolgáltatóipar, a vegyipar, a gépipar fej-

A vezetőképzés hatékonyságának fokozását, valamint a tapasztalatsere kiterjesztését tűzte céljává a KGST-országok vezetőképző intézeteinek hétfőn, a Gellért-szálló különtermében megkezdődött ötnapos konferenciája.

A tanácskozást Buda István munkügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. Elmondta, hogy a tavaly Varsóban megtartott első konferencia határozatai nyomán, hazánkban már hozzáálltak a vezetőképzés kiterjesztéséhez. Rövidesen sor kerül a minisztériumok vezetőinek továbbképzésére, a gazdasági közvezetők pedig új típusú komplex képzést kapnak az Országos Vezetőképző Központ tanfolyamain.

A tagországok küldötteinek beszámolóit után sor került a napirenden szereplő témák megvitatására, a két-, illetve a többoldalú együttműködés részletkérdéseinek kötetlen megbeszélésére is.

A küldöttségek nemcsak az OVK munkájával s számítástechnikai intézetének tevékenységével ismerkednek meg, hanem ellátogatnak több nagy iparvállalathoz is.

*

Budapesten hétfőn megkezdődött a KGST-tagországok találmányi hivatalának védjegyzásokról értekezlete. A pénzügyi tárca tanácskozáson a védjegyek, az ipari minták, az eredetmegjelölések kérdéseiről tárgyalnak.

lődése nagyobb léptekkel halad előre. Figyelmeztetett azonban arra, hogy a népgazdaság ágazati struktúrájának kedvező változása nem járt együtt az iparágakon belüli arányok: a gyártmányösszetétel, a munkaerő-felhasználás, a ráfordítások stb. javulásával.

A beruházásokról szólva megállapította, hogy a fejlesztések időigénye túl nagy, a nagyberuházások átlagos megvalósulási ideje 6 év, kétszerese, mint azt a jelenlegi szervezetszerkezet, technikai fejlettség indokolná. Az új technológiák, előállítási módok gyakorlati megvalósulása is lassú. A gépiparban például a tíz évnél régebben gyártott termékek aránya az össztermelés 40 százalékát teszik ki. Jóllehet „papíron” az iparban évente üzembe helyezett gépek aránya magas: 8-10 százalék körül mozog, de az új gépeket nagyrészt nem az elavult berendezések cseréjére, hanem új munkahelyek létesítésére használják fel.

Előadása befejező részében Keserő Jánosné a hatékonyabb termelési ágazati feladataival foglalkozott. Utalt arra, hogy az adózás, az ártámogatás, a dotációk és kedvezmények rendszere túlzott kiegyenlítődést eredményez a vállalatok között, és nem tárja fel kellően a nem gazdaságos tevékenységet.

A XI. közgazdász vándorgyűlés plenáris ülésén ezután Bakonyi-Sebestyén Endre, az Állami Fejlesztési Bank elnöke és Veress Péter külkereskedelmi miniszterhelyettesnek korreferátuma hangzott el.

A vándorgyűlés délután szekciósülésekkel folytatta munkáját. A kohó- és gépipari, a nehézipari, a könnyűipari, valamint az élelmiszer-gazdasági szekció ülésein mélyreható, élénk vita bontakozott ki. A XI. közgazdász vándorgyűlés ma a szekciósülések összefoglalásával, az ajánlások kidolgozásával fejeződik be.

Textilipari tudományos ülésszak

Hétfőn a Technika Házában több mint félezer hazai szakember részvételével megkezdte munkáját a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület 1972. évi XIX. országos tudományos konferenciája. Gosztanyi Sándornak, az egyesület társelnökének megnyitó beszéde után kitüntették a textiliparban, illetve az egyesületi munkában élenjáró tagokat. A kitüntéseket dr. Bakos Zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes adta át.

Óriási szállítótartályok

A győri Magyar Vagon- és Gépgyár, amely harminc köbméteres hűtőközgáz vasúti tartálykocsit gyárt a MÁV részére, hétfőn, az NSZK megrendelése alapján, megkezdte a 88 köbméteres tartálykocsik gyártását is.

Az NSZK vasútak számára készülő hatvan óriási szállítótartály különösen a hegesztők szakmai tudását teszi próbára. A megrendelést még ez évben teljesíti a vagongyár.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Lengyel vezetők vásárlátogatása

A poznańi nemzetközi vásár megnyitójára a lengyel vezetők is. Ők, valamint a társaságukban levő párt- és állami vezetők, a hagyományoknak megfelelően, elsőként járták végig a kiállítási csarnokokat.

Kőolaj-finomító Litvániában

A Litván Szocialista Szovjet Köztársaságban épülő új kőolaj-finomító az ország legnagyobb ipari vállalkozása. A két év múlva elkészülő olajfinomító — amely egyike lesz a legkorszerűbbeknek a világon — benzint, Diesel-olajat és cseppfolyósított gázt állít elő.

TU-154-es gépek Egyiptomban

Az Al-Ahram című kairói lap közlése szerint az Egyiptomi Arab Köztársaság nyolc TU-154 típusú személyszállító repülőgépet vásárolt a Szovjetuniótól.

Japán acéleladások Kínának

Az egyik legnagyobb japán acélgyártó cég, a Sumitomo, 50 ezer tonna vasúti gördülőanyagot és acélsövet adott el Kínának. Ellentétben más japán cégekkel, amelyek a tavalyihoz képest 12-13 százalékkal emelték árait, a Sumitomo megelégedett az 5 százalékos áremeléssel. A Sumitomo cég tavaly 250 ezer tonna acélárut exportált Kínába és azt reméli, hogy idei eladásai is elérjék ezt a mennyiséget.

KGST-hírközlési együttműködés

Június 6-tól 9-ig Moszkvában tartotta második ülését a KGST posta és távközlési állandó bizottsága. Az értekezleten megvitatották és jóváhagyták a tagországok együttműködésének elmélyítésére és tökéletesítésére, valamint a szocialista gazdasági integráció fejlesztésére irányuló komplex program által előirányzott automatikus hírközlő rendszer terveit. Az értekezlet kijelölte a KGST-tagországoknak a hírközlési területen folytatandó gazdasági és műszaki-tudományos együttműködését fejlesztő intézkedéseket.

Az IPC államosítása után

Az iraki olaj új vevői

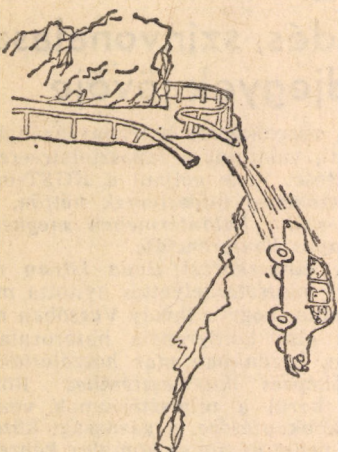
Az újonnan feltárt iraki olajmezők lehetővé teszik, hogy Irak tovább fokozza olajexportját. Az ország kizárólag két tartályhajó indult el kőolajjal a Német Demokratikus Köztársaságba. Az olaj a szovjet segítséggel feltárt észak-rumellai olajmezőről származik, ahol április 7-én Koszigin szovjet miniszterelnök jelenlétében megkezdődött a kőolaj-kitermelés. A két tartályhajó 32 ezer tonna kőolajat szállít. Az iraki kőolaj NDK-ba szállítása a két ország közötti hosszú lejáratú megállapodás alapján történik. Az első szállítvány, ugyancsak szovjet tartályhajón,

már május végén megérkezett a rostocki kikötőbe.

Irak kairói nagykövete közölte, hogy megérkezett Argentínába az Iraq Petroleum Company (IPC) államosítása óta küldött első iraki kőolajszállítvány. A nagykövet megemlítette, hogy Irak számos latin-amerikai országgal és szocialista állammal kötött megállapodásokat olajszállításra.

Az iraki kormány felajánlotta, hogy a nemrég államosított IPC által kitermelt kőolajból közvetlenül is elad Japánnak. A hírt — japán kormánykörököt idézve — egy gazdasági napilap közölte.

HIDEGVÉR

— Kíváncsi vagyok, mennyi idő alatt érünk le?!

(Dallos Jenő karikatúrája)

Az ország gyermekszínháza

Furcsa ellentmondás: a valóban nekik szóló színház élményében a legtrikábban azok részesülnek, akiknek sorából a jövő értő színházlátogatóit várjuk, a gyermekek. A fővárosban a Bartók Színház újabban nyithatja ezt a hiányt, de a vidéken látható ifjúsági előadások már inkább a serdültebbeknek szólnak; az alsó tagozatos iskolások és a még kisebbek többsége nem ismeri az élő színpadon meglevő mesét.

A badacsonytomaji művelődési házban a minap sok száz gyermek köszöntötte hálás örömmel a régebbi és az újabb mesevilág figuráit, a seprényi éneklő lovagló borsorkánytól kezdve a képernyőről lelépő fogmosó maciig. Amikor az Állami Déryné Színház Sármanyi Pál Peti kalandjai című mesejátékát — Dénes Margit kitűnő zenéjével, Csongrádi Mária rendezésében — bemutatta, régi szándékának megvalósításához kezdett, ahhoz, hogy ifjúsági előadásain felül a gyermekelőadásokat is rendszeresítse. Tizenegy társulata közül az egyik teljesen erre állt át, s évi 250 előadást tart az ország minden részében. Évadonként három-négy bemutatót terveznek; legközelebb a Ludas Matyi színpadi változatát és a Pomádé király új ruhája című meseoperát tűzik műsorra. Így lesz legnagyobb színházunk egyúttal az egész ország gyermekszínháza is.

G. SZ. L.

Októberre elkészül

667 méteres vasúti alagutat fúrnak Abaligetnél
Gyorsul a közlekedés — Átalakítják a természetet

Még zúgnak a kompresszorok, még javában dolgozik a kis betongyár, de a munka a végéhez közeledik a Baranya megyei Abaliget—Godisa közötti vasúti vonalon: alagutat fúrnak. Ritka feladat utolsó métereit végzik a Bányászati Aknamélyítő Vállalat dolgozói. Magyarországon utoljára 60 évvel ezelőtt, Mócsényiné, illetve Veszprém közelében fúrtak vasúti alagutat. A Budapest—Pécs vasútvonal ezen a szakaszon már elavult, ugyancsak korszerűtlen az 1882-ben fúrt kétszáz méteres alagút. A pálya rossz lejtési viszonyai, a vesztett magasság is lassította a közlekedést. Néhány évvel ezelőtt a budapesti Műszaki Egyetem és a MÁV Tervező Intézet elkészítette az új alagút tervét, amely a korábbiál jóval hosszabb szakaszon a legnagyobb emelkedőt, az abaligeti vízválasztó magasságát kiküszöbölné.

A Bányászati Aknamélyítő Vállalat 1969 tavaszán kezdte a munkához. A kezdés, a kutatófúrás fúrása volt a legizgalmasabb. Ez a próbavaját döntötte el ugyanis, hogy a továbbiakban milyen veszélyek és nehézségek várhatók? Megvizsgálták a talajviszonyokat, megállapították a hegy nyomás- és a vízviszony paramétereit. A próbafúrás némi meglepetéssel szolgált. A szakértők egy része ugyanis sok vizre számított, és arra gondoltak, hogy a budapesti metróépítkezés pajszos technikáját kell majd alkalmazni. De a víz nem veszélyeztetett, s így a hagyományos bányafeltároló módszerrel kezdték az alagút fúrását.

A munka a leendő alagút tervzeténél kezdődött. A talptárból feltérképeztek kiterjesztették, a főtárból kiterjesztették. Negyméteres szelvényekben a felső boltozati betonelemek helyezték el. A beton alatt műanyag lemezt, neovil szigetelőréteget tettek, az oldalsó falak kimunkálásánál pedig kavicszivargó réteget építettek.

DR. GOSZTONYI JÁNOS művelődésiügyi miniszterhelyettes hétfőn fogadta a Vlagyimiri Pedagógiai Főiskola tiznapos tanulmányútra hazánkba érkezett küldöttségét. A szovjet delegáció a továbbiakban látogatást tesz néhány pedagógusképző intézményben, és tanulmányozza az audiovizuális eszközök alkalmazását a felsőoktatásban.

tettek be. A fenékboltozatokat zúzottkőágyazatból készítik, s erre helyezik a vágányt. A jövőre gondolva, már a villamos vezetőtartó-oszlopokat is felállítják, s már csak a huzalt kell kifeszíteni, ha megkezdődik a Budapest—Pécs vonal villamosítása. Az oldalfalban 25 méterenként biztonsági vizsgálófülkéket építenek be, hogy a pályafelügyelő — a vonat érkezése esetén — behúzódjon.

A 667 méter hosszú alagútból 70 méter kiválasztása még hátra van. A gép 4 méteres fogásokkal dolgozik, naponta közel 2 métert halad. Az alagút fúrása során félmillió köbméter földet mozgatnak meg, mintegy 14 000 köbméter betont dolgoznak fel a 120 ezer 60 cm-es betonelemhez. Százharminc dolgoznak három műszakban. Az építők, tervezők és építetők szocialista szerződést kötöttek: az eredetileg tervezett 1972. december 31-e helyett november 7-én átadják az új alagutat. De az építés az ígértnél is gyorsabb ritmusban halad. Előreláthatólag már október elején elkészül az alagút.

Aki pár év múlva ezen a vonalon utazik, bizonyára hitetlenkedik. Mert nemcsak az alagút lesz újdonság ezen a vidéken. A természetet alakítják át. Négykilométeres új nyomvonalon 16 híd épül, Orosló és Szentlőrinc között a közút egyes szakaszait áthelyezik, a Bükös patak új mederben folyik majd, és szabályozzák az Orfű patakot is. A teljes beruházás 280 millió forint, ebből az alagút értéke 123 millió.

Mi lehet ennyi munka és kiadás ellenértéke? A tehervonatokat tolató mozdonnyal fel tudnak majd kaptatni, a személyszállító vonatok 60 helyett, akár 120 kilométeres sebességgel is roghatnak. Néhány perc előny és nyereség ez a jövő századoknak. Forintokban pedig nem is számítható, amelyet szálguldó korunkban megtakaríthatunk.

Ablonczy László

K. V. KAPITONOVNA docens, a filológiai tudományok kandidátusa, a kijevei Gorkij Pedagógiai Főiskola tanára hétfőn hazautazott Szabolcsból. A Nyiregyházi Tanárképző Főiskola orosz nyelv és irodalom tanszékén két évet tanított.

A SZLOVÁKIAI STUVOVÓBÓL NÖKÜLDÖTTÉG érkezett tegnap Esztergomba, a Hazafias Népfőnt városi bizottsága nöbizottságának meghívására. Meghallgatták a Hazafias Népfőnt kongresszusáról szóló beszámolót, s ellátogattak a SZIM marógépgyárába, ahol munkásságukkal találkoztak.

TIZENEGY RENDBELI LOPÁSERT, valamint közveszélyes munkakörülmények teremtéséért a bíróság Szalajka József 23 éves, foglalkozás nélküli budapesti lakost. Az Esztergomi Megyei Bíróság tegnap másodfokon jogerőre emelte Szalajka József 3 évi szabadságvesztés büntetését.

PACO IBANEZ, SPANYOL ÉNEKES június 18-án fellépett a Zeneakadémián. Repertóriumában a spanyol polgárháború forradalmairól szóló dalok szerepelnek, ezek közül Lorca, Gongora, Celaya, Guillen, Hernandez verseiből írott dalokat énekel gitárkísérettel. A művész június 16-án Pécsen, majd 19-én Győrben ad koncertet. SÜLYOS VASÚTI SZERENCSETLENÉG történt vasárnap este Londonból 81 kilométerre délkeletre, amikor egy kirándulókkal zsúfolt vonat, Eltham elővárosán áthaladva kiskiklott. Eddig hat halottat találtak, közöttük van a vonatvezető is.

ÁTTETSZÓ TETŐVEL FEDIK BE a Budai Park Színpadot. Az ország első költőhalás tetőszerkezetéhez 12 ezer méter hosszú, másfél centiméter átmérőjű acélsodronnyal használnak fel.

ÖTEZER RÉSZVEVŐVEL TARTOTTAK GYÁSZUNNEPESET vasárnap a rhodésiai Wankle-ben a keddi bányászerecsétség 430 halálát áldozatának emlékére. Időközben a mentőalakulatok még hét bányász holtestet hozták felszínre.

ELKÉSZÜLT A TATABÁNYAI VÁROS TANÁCS megrendelésére a határtermes kereskedelmi iskola programterve. Több vállalat és intézmény együttesen fedezi az építési költséget.

KÉTSZÁZNYOLC HALÁLÓS ÁLDOZATA és több mint ezer sebesültje van a dél-dakotai gátszakadásnak. Mint megírtuk, vasárnapra virradó éjjel egy víztároló tó gátja a nagy esőzések következtében leomlott, s a lezúduló víz elöntötte Rapid City városát. A város egyharmadát háromméteres víz borítja.

IPARI VÁSÁRT RENDEZNEK DEBRECENBEN augusztus 10. és 20. között. Az ipari seregszámoló 70 gyár s vállalat jelentkezett.

EGY EMBER MEGHALT és 17 megsebesült tegnap reggel, amikor München mellett, az olimpiai terület közelében egy lakóházban gázrobbanás történt.

A HATÁRFORGALOM GYORSÍTÁSÁRA szocialista brigádszerződést kötöttek a komáromi vasútállomás, a határ- és vámorség, az állategészségügyi és növényvédő állomás dolgozói.

TÖBB EZER HALÁLÓS ÁLDOZATA VAN az észak-iráni árvízkatasztrófanak. Jelenleg az elmúlt 37 esztendő legsúlyosabb árvize pusztít Iránban.

Az angol vasutasok követelése

Ismét újabb, a kritikus időpont miatt minden eddiginél feszültebb bértárgyalásokat rendeztek hétfőn a három angol vasutas-szakszervezet és az államvasutak vezetői. A vasútigazgatóság kompromisszumos bérelemelési ajánlatot tett. A szakszervezetek először külön-külön, aztán együttesen tárgyaltak az ajánlatról, ami esetleg azt jelenti, hogy elkerülük a keddi éjjeltől meghirdetett munkalassító és túlórázást rájuk politikai következményekkel fenyegető konfliktusát.

A KIS MATEMATIKUSOK BARÁTI KÖRENEK országos versenye befejeződött. Három budapesti iskolás: Kosztádnov Gábor (Fazekas Mihály Gyakorló Gimnázium), Winkler Róbert (Szinyei-Merse Gimnázium) és Sali Attila (Váci utcai 43. sz. általános iskola) bizonyult a legjobb matematikusnak.

A SVÉD ÁLLAMI IRODALMI TANÁCS hazánkban tartózkodó delegációja tiszteletére a Magyar Írók Szövetsége és a Magyar Pen Club hétfőn fogadást adott a Zeneművészek Klubjában. A delegáció, élén Kaj Björge, a küldöttség vezetőjevel, a magyar könyvkiadást, könyvterjesztést és az írók helyzetét tanulmányozza.

ÜNNEPI TANÁCSÜLÉST TARTOTTAK tegnap Kisújszállásról abból az alkalomból, hogy a tavalyi területi fejlesztési versenyben a megye hét városa közül Kisújszállás bizonyult a legjobbnak.

A KÖZLEKEDÉS-ÉS POSTAÜGYI MINISZTERIUM részére egy csehszlovák mérőcsoport forgalomtechnikai méréseket végez, ezért az M 7-es számú út Balatonszabadi és Balatonzamárdi közötti szakaszát június 15-én reggel 6 órától 9 óráig lezárják.

AZ IFJÚ NYELVBARÁTOK VIDAM ASZTALTÁRSASÁGAI várják a Budapesti vakációzó diákokat minden szerdán, csütörtökön és pénteken a margitszigeti Casino kerthelyiségébe, szombaton és vasárnap pedig egy-egy pinceszobába. A szónakoztató nyelvgyakorlás minden délután 5-től este 10 óráig tart. Bővebb felvilágosítást nyújt az Ifjú Nyelvbarátok Klubja, Budapest XII., Bőszörményi út 40. Telefon: 851-602.

AZ ORSZÁGJÁRÓ DIÁKOK hetedik országos találkozója tegnap kezdődött Kőszegen a KISZ, az MHSZ, a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség és a Magyar Természetbarát Szövetség rendezésében. A megyék és a kerületek 1200 legjobb ország- és természetjárója találkozott a Jurisich-vár falai alatt, az Ifjúság terén, ahol Borbély Gábor, a KISZ KB titkára köszöntötte őket.

HALÁLOZÁS

CSERÉBA ANDRÁSNAK, az Újpesti Dózsa kerékpáros-versenyzőjének, a többszörös magyar bajnok és olimpiai kerettagnak a temetése június 14-én, szerdán 13 órakor lesz a Farkasréti temetőben — jelenti az Újpesti Dózsa Sportklub vezetője.

GÁTI GYÖRGY, a Csepel volt játékosának temetése június 20-án, 15 órakor lesz a Csepeli temetőben — közli a Csepel Sportklub labdarúgó szakosztálya.

A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSEK SZÖVETSÉGE kelet-magyarországi területi szervezete rendezésében hétfőn délelőtt nyitották meg a Tavasz Tárlatot a debreceni Déri Múzeumban.

IRÓK ÉS KÖNYVTÁROSOK második találkozója került sor Szolnokon, a Hazafias Népfőnt megyei bizottsága, a Magyar Írók Szövetsége s a megyei művelődési szervek rendezésében.

AZ ÁLLATKERT KÖNNYŰBŰVÁRAI-NAK EXPEDÍCIÓJA hétfőn elutazott az Adriai-tengerhez, hogy az állatkerti akváriumnak különféle languszta, homárt, kagylót, csigát és ráját gyűjtsön. A felszabadulás óta ez az állatkert tizedik expedíciója.

HALÁLÓS VEGÜ SZURKÁLÁS TÖRTÉNT a Pest megyei Szokolán. Lakati József 64 éves nyugdíjas lakásán együtt italtott 31 éves fiával, Lakati Zoltánnal és ennek 23 éves feleségével. Szóváltás támadt közöttük, eközben Lakati dühében melbe szúrta menyét, fia pedig több kézzel megrögzte a konyhában szállították, Lakati Zoltán a rendőrség letartoztatta.

HÁROM SZAKSZERVEZETI KÜLDÖTTÉG érkezett Budapestre: a Norvég Szakszervezeti Szövetség újságíró-küldöttsége, a svájci Építő Szakszervezetének négytagú delegációja és egy bolgár közalkalmazotti szakszervezeti küldöttség.

ISMERETLEN EREDETŰ ROBBANÁS rombolta le vasárnap virradó éjjel a macedóniai mohamedán közösség skopjei központjának épületét. Emberéletben nem esett kár.

SZÁZNEGY LAKÁSOS ÉPÜLETTÖMB műszaki átadását fejezték be Nyiregyháza. A megyében ez az első olyan lakóépület, amely alagútszalus módszerrel épült.

KAIRÓBAN KIGYULLADT ES PORRA EGETT vasárnap délután a Citadella egyik ritka szépségű, olasz-török stílusú építménye, az Al Dzsuahara-palota.

Súlyos és halálos balesetek

Tilos jelzésen akart áthaladni Kampó Ferenc 58 éves pinceszter, budapesti lakos a VIII. kerület, József körút és a Baross utca kereszteződésében. Egy személygépkocsi elütötte; a mentők életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

Nem tartotta meg a követési távolságot és motorkerékpárjával egy személygépkocsiak ütközött Tóth Bertalan 29 éves műszaki ellenőr, budapesti lakos — a Budaörsi úton, az Osztafenk-szobor közelében. A mentők Tóth Bertalan súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

Szabálytalanul kanyarodott tehergépkocsijával Tibi Sándor 20 éves gépkocsivezető, hajdúhadházi lakos a régi Balatoni úton, a Diós-árok elágazásánál. Összetűközött Gábori István 22 éves zenész, budapesti lakos által vezetett és szabálytalanul előző gépkocsival. A baleset következtében a személygépkocsi utasai, idősebb Gábori István 55 éves mérnök életveszélyes, Gábori Istváné 53 éves osztályvezető és dr. Solti Ferencné 26 éves laboráns súlyos, életveszélyes, dr. Solti Ferenc 28 éves orvos könnyű sérülést szenvedett. A személygépkocsi vezetője, Gábori István is könnyen sérült meg. A mentők az öt személyt, akik valamilyen budapesti lakosok, kórházba szállították. Tibi Sándor és Gábori István vezetői engedélyt a rendőrség bevonta.

Ittasan vezette motorkerékpárját és gyorsabban következtében egy 61Y jelzésű autóbussznak ütközött Turcsák László 28 éves esztergályos, budapesti lakos a XVII. kerület, Zrínyi út és Nagyszentmiklós utca kereszteződésénél. A baleset következtében Turcsák László és utasa, Csuka László 22 éves segédmunkás budapesti lakos életveszélyes sérülést szenvedett. A mentők mindkettőjüket kórházba szállították.

Ittasan motorozott Góczán Mihály 71 éves nyugdíjas, budapesti lakos a XVIII. kerület Vörös Hadsereg útján. A 81. szám előtti levő kijelölt gyalogátkelőhelyen elütközött egy fehér bottal haladó idős férfit, majd egyenlőtlenül elmozdított egy személygépkocsinak esett, mely elütötte. Góczán Mihályt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

Többfelé zápor, zivatar

A várható időjárás ma estig: Nyugaton erősen felhős, máshol változóan felhős idő, többfelé záporos, zivatar, egy-két helyen esős. Időnként élénk, helyenként erős, néhány helyen viharos fokozódó déli-keleti, déli, a Dunántúlon északnyugatra forduló szél. A nappali felmelegedés nyugaton gyengül. A legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 22—23, máshol 26—30 fok között.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 321 centiméter volt.

Japán program

Betörés Latin-Amerikába

„Jönnek a japánok” — írta nemrég az amerikai *International Herald Tribune* Latin-Amerikáról; a lap így hívta fel a figyelmet arra, hogy a dinamikus fejlődő ázsiai ország egyre jelentősebb szerepet játszik a dél-amerikai kontinens gazdaságában. A japán tőke csak néhány évvel ezelőtt fedezte fel ezt a potenciálisan mérhetetlenül gazdag, de mégis szegény területet, és ma már az USA, Nagy-Britannia és az NSZK után a térség negyedik legnagyobb beruházója. Sőt, a Washington-Tokio gazdasági feszültség korszakában ez tekinthető a japán tőke által indított ellentámadás egyik fő területének.

1970-ben Latin-Amerika a japán külkereskedelmi forgalomban 7 százalékkal, értékben pedig 2,5 milliárd dollárral szerepelt. Az évről évre növekvő részesedés azt bizonyítja, hogy a japánok egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak a kontinens iránt: mind a piac, mind a beruházás fontos számukra, de legfontosabb a nyersanyagforrásból való részesedés.

Első helyen a bányák

Ma még elsősorban a vasérc, réz, bauxit, cink, bronz és kőolaj teszi ki a térség Japánba irányuló exportjának legnagyobb részét, ugyanis a hatalmas japán ipari komplexum egyre több nyersanyagot követel.

Ez az igény pedig e területről bőségesen, és főleg viszonylag olcsón kielégíthető. Ezt a célt szolgálják a közvetlen tőkebefektetések is: 1969-ben Japán összes külföldi befektetéseinek már 21 százaléka (420 millió dollár) Dél-Amerikába irányult. Jelenleg megközelítőleg 200 japán vállalat működik itt és kétszer ennyire tehető a közös érdekeltiségű vállalatok száma. Erdemes megjegyezni, hogy a japánok 28 százalékkal többet investáltak a föld-rész-országba, mint a közudottan erős japán gazdasági behatás alatt álló délkelet-ázsiai tőkés államokba! Brazíliába irányul a beruházások legnagyobb része, ahol a kontinensen levő 600 ezer japánból 500 ezer él.

1969-ben 213, tavaly már 360 millió dollár beruházást eszközöltek ebben az országban a különböző japán cégek, közöttük a két mammutvállalat, a *Mitsui* és a *Mitsubishi*. A japán tőkeoffenzíva fő célpontjai Brazílián kívül még *Argentína*, *Mexikó* és *Peru*.

Ma még a Dél-Amerikába eszközölt japán beruházásoknak csak 10 százaléka esik a bányászatra, de már a közeljövőben itt lesz a legdinamikusabb a tőkebefektetések útja. Az 1970-76-os japán hat éves terv megvalósításához ugyanis az eddigénél jóval több nyersanyagra lesz szükség.

A kitermelő- és feldolgozó üzemek mellett megjelenik a japán bankok is Latin-Amerikában. Szinte minden jelentős japán banknak van már fiókhálózata a latin-amerikai országokban.

A világméretű gazdasági expanziót szorgalmazó japán stratégia tehát igen fontos feladatokat szán Latin-Amerikának: nyersanyagellátás; a felhalmozódott tőkék lecsapolása a beruházások formájában, és végül az éppen most gyorsan éleződő piaci problémák megoldása.

Évente százmilliók

Bár a dél-amerikai országok fő külkereskedelmi partnere még mindig az USA, amely profitként évente százmilliókat szivattyúz ki a földrészről. A Japánnal folytatott kereskedelem azonban egyre fontosabbá válik. Az utóbbi években a Dél-Amerika és Japán közötti árucseréje évi 9,1 százalékkal nőtt, és a Japánba irányuló export növekedési rátája, mintegy kétszeresével szárnyalja túl az egész térség exportját! A Japánnal kötött üzletek azért is jelentősek, mert sok esetben olyan latin-amerikai árukat terjednek ki — bizonyos nyersanyagok és élelmiszerek — amelyeknek az ára más piacokon állandóan hanyatlik.

Feltétlenül kedvező a külkereskedelmi forgalom értékbeli alakulása: az elmúlt évben a dél-amerikai országok 1,6 milliárd dollár értékben exportáltak és 900 millió dollár értékű árut hoztak be a felkelő nap országából, összességében tehát Dél-Amerika jelentős aktívummal zárta a külkereskedelmi évet a japán relációban! A forgalmi adatok azt bizonyítják, hogy Latin-Amerika mint piac állandóan bővül Japán számára, de ugyanakkor a japán deficit is egyre nő a területtel folytatott külkereskedelemben. Mindenesetre a japán üzletemberek világosan látják, hogy kisautóik, elektronikai cikkek, nehézipari gépek és hírközlési berendezéseik még sokáig kelendő cikkek lesznek ezen a hatalmas piacon, ugyanis az amerikai-japán árharcból általában az utóbbiak kerülnek ki győztesen.

Nem problémamentes azonban ennek a „nyersanyag ellenében késztermék” külkereskedelemnek a fenntartása. Egy japán gazdasági szakember e kérdésben így fogalmazott: „Mi olyan értékes nyers- és alapanyagokat akarunk vásárolni, amit a dél-amerikaiak nehezen akarnak eladni. Ők késztermékeket kínálnak, amit viszont mi nem akarunk vásárolni.”

Nixon elnök ismert drasztikus gazdasági intézkedései közül a 10 százalékos import pótdadó bevezetése dél-amerikai viszonylatban kedvező volt Japánnak, ugyanis az USA importjának megdrágulásával keletkezett űrt a nyersanyagvásárlások terén valószínűleg Japán fogja betölteni. (Ez persze a japán külkereskedelmi deficit további növekedését eredményezheti ebben a viszonylatban.)

Együtt az USA-val

Japán hivatalos körök véleménye szerint Latin-Amerika e kereskedelem révén csökkentheti függőségét az USA-tól, és új tőkeforrásokhoz juthat. De mit szól mindehhez az Egyesült Államok? Az USA olyan erős gazdasági pozíciókkal rendelkezik (tőkebefektetéseinek összege eléri a 12 milliárd dollárt), hogy a dél-amerikai kapcsolatát dinamikus kiépítő Japán jelenleg még nem versenyezhet a jelenlévő amerikai óriás cégekkel. (A gazdaság egyes területein az amerikaiak még együtt is működnek a japánokkal: így például a *Dowa* és *Sumimoto* bányavállalatok amerikai konszernekkel közösen vesznek részt a *perui* szénbánya-koncessziók kiaknázásában.)

Hosszabb távon azonban az USA-nak feltétlenül számolnia kell a növekvő japán behatolás következményeivel, annál is inkább, mert a japán ipari és bányavállalatok, valamint a bankok olyan területekre hatolnak be, amelyeken eddig csakis amerikai (és egyes elszigetelt esetekben nyugat-európai) cégek működtek.

Várható, hogy az elkövetkező években a dél-amerikai-japán kereskedelem továbbra is nagy ütemben bővül. A becslések szerint erősen növekszik majd a kontinens Japánba irányuló kivitele: 1975-re eléri a 2 milliárd dollárt. Ez az összkivitel 12 százalékát jelenti — és azt, hogy Japán megszünteti Dél-Amerika külkereskedelmének jelenlegi egyoldalú, washingtoni leköötöttségét.

Gonda György—Lőrincze Péter

Gazdasági furcsaságok

Csak a tonna számít?

Az állami támogatások vizsgálata azt mutatja, hogy többségük eléri célját. Az IBUSZ számára megállapított támogatás például, amely a konvertibilis valuta és a jugoszláv kliringdollár „kitermelésére” vonatkozott, megfelelő ösztönzőnek bizonyult, s az utazási iroda részbevételei — a hazai versenytársak megjelenése ellenére is — fokozatosan növekedtek, a költségek pedig csökkentek.

A zöldség és gyümölcs szállítására megállapított jelentős mértékű árkiegészítésnek az a célja, hogy csökkentse a vállalatok tetemes fuvarköltégeit. A támogatás hatását azonban néha a vállalatok — merőben sajátos elgondolások alapján — közömbösítik. Így például a Volán Tröszt és a SZÖVOSZ megállapodást kötött, hogy a zöldség- és gyümölcs-fuvarozó vállalatok úgynevezett súlydíjas tarifával dolgoznak, tehát az igénybe vett teherautók raksúlyának figyelembevételével állapítják meg a díjakat. A megállapodásnak megfelelően a Volán 19 vállalata a fuvarokhoz 5-6 tonnás tehergépkocsikat adott, függetlenül attól, hogy

Mintaüzemek, üzemszervezési bázisok

Üzem- és munkaszervezési intézkedések

A vállalaton belüli üzem- és munkaszervezés színvonalának növelésére a népgazdaság valamennyi termelő és szolgáltató ágazatában már számos intézkedést tettek, és továbbiakat terveznek a minisztériumok. Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium tervezés-szervezési bázisokat is létrehozott, amelynek felkérésére eddig 15 építőipari vállalat dolgozta ki több éves üzem- és munkaszervezési tervét. Úgynevezett üzemszervezési bázisokat is létrehozott, vagyis olyan mintáüzemeket, ahol a szakemberek a gyakorlatban tanulmányozhatják a tervezés-szervezési módszereket.

A Nehézipari Minisztérium Ipargazdasági és Üzemszervezési Intézete hét olyan üzemet választott ki, ahol megteremtik a munka- és üzemszervezés bázisát, s ezzel a többi vállalatnak is segítséget nyújtanak a legjobb módszerek átvételére. A Péti Nitrogénművek például a folyamatos technológiával termelő üzemek modellje lesz. A Bányászati Kutató Intézetben a kutatás szervezésének, a Petrobernél a beruházó vállalatok sa-

tos belső üzemszervezésének bázisát teremtik meg. Ugyancsak ilyen mintaüzemmel szervezik át az Országos Gumiipari Vállalatot és a Vegyipari Termelőeszköz-kereskedelmi Vállalatot.

A kohó- és gépiparban az immár több mint negyven vállalatra kiterjedő dolgozó hibátlanul munkamódszer továbbfejlesztésével teremtik meg a munka- és üzemszervezés általános elterjesztésének alapjait. A hibátlan munkát az érintett vállalatoknál a munkamenet és a gyártási technológia részletes elemzésével és korszerűsítésével alapozták meg, s most ezt a módszert terjesztik ki az egész ágazatra.

A textil- és textilruházati ipar szinte valamennyi vállalatánál felmérték a munka hatáskörét s ezzel kapcsolatban a munkaszervezés helyzetét. Ezt követően mintavállalatokat jelöltek ki, amelyeknél komplex módon újjászervezik a munkafolyamatokat. Ily módon egyre növekszik majd a textil- és textilruházati ipari mintamunkahelyek száma és fokozatosan kialakul az egész iparág munkájának magasabb szervezetségi szintje.

Nyilatkozik a vezérigazgató

A Videoton termelése és exportja 1972-ben

Jó évet zárt a székesfehérvári Videoton gyár. A termelési érték először haladta meg a kétmilliárd forintot. Az idén — a termékösszetétel változtatása mellett — további jelentős termelésnövekedést terveznek. A gyár 1972. évi feladatairól Papp István vezérigazgató elmondta:

— Az idei évet a Videoton számára a következő két törekvés határozza meg: jelentősen növeljük úgynevezett professzionális termékeink arányát és ugyanakkor az exportunkat is. Erre az évre 2,7 milliárd forint értékű termelést tervezünk, amely több mint 17 százalékkal magasabb a tavalyinál és lényegében az ötéves terv második felére esedékes termelési volumen elérését jelenti. A tavalyihoz képest hat, 1970-hez viszonyítva 18 százalékkal növeljük az export értékét, s így ettől kezdve gyakorlatilag a termékeinknek több mint a felét külföldön értékesítjük. A szocialista

országokon kívül újabb fejlett európai, sőt tengeren túli országokat számíthatunk a vásárlóink közé.

A vezérigazgató a továbbiakban elmondta, hogy a tavalyihoz képest a televíziógyártás hét százalékkal, a rádiógyártás pedig mintegy 20 százalékkal csökken, de ugyanakkor az egyéb híradástechnikai eszközök termelése jelentősen növekszik.

— A számítógépgyártás több mint négyszeresére emelkedik: értékét a tavalyi 93 millió forintról 400 millió forintra növeljük. A Videoton 1010 B típusú, kis méretű számítógépeket főként a Szovjetunió és a többi szocialista ország számára gyártjuk.

— Ami a Videoton-gyár közismert termékeit illeti: 1972-ben 230 ezer televíziót gyárt, az eddigi típusok továbbfejlesztését tervezük. Az idén 170 ezer rádió készül Székesfehérváron, s ebből több mint 140 ezer autórádió lesz. Tovább folytatjuk a Riviera és a Sirius táskarádió gyártását és — kisebb mennyiségben — a sztereorádiók készítését. Az év második negyedében megkezdjük a nagy teljesítményű Hi-Fi sztereorádiók sorozatgyártását is.

— Nagyon fontos feladatunk az idén a termelési gazdaságosságának további javítása. A 17 százalékos termelésnövekedést mindössze 3,5 százalékos létszámnöveléssel kívánjuk elérni — fejezte be nyilatkozatát Papp István vezérigazgató.

Ármódosítás és rentabilitás

Jobb téglá- és cserépellátásra számíthatunk

Az idén a tavalyinál kiegyensúlyozottabb téglá- és cserépellátásra lehet számítani. Ebben részben hozzájárulnak az árváltozások is — tájékoztattak az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumban. Az építőanyagok fogyasztói árának megváltoztatására tett javaslatot az EVM-ben több éves elemző munka előzte meg.

Megállapították, hogy a hosszú ideje változatlan árszinten maximált építő-

anyagok gyártásának rentabilitása csökkent, ezért szűkültek a fejlesztési lehetőségek, csökkent a részesedési alap és ennek következményeként az átlagosnál is nagyobb gondot okozott a munkaerőprobléma. Egyes termékek, főleg a téglatermelésnek a jövedelmezőségét növelni lehetett volna, ha leállítják a magas termelési költséggel dolgozó, elavult téglagyárakat, de a rendkívül nagy kereslet miatt erre nem kerülhetett sor.

Növelte a feszültségeket az is, hogy a külföldről beszerzett építőanyagok ára jóval magasabb a hazainál, s a különbséget az állami költségvetésnek kellett fedeznie. A hazai építőanyagárak tehát nem feleltek meg a tényleges termelési költségeknek és a nemzetközi árszinteknek sem.

A téglá- és cserépgyártású árváltozás közvetve elősegíti a téglai parcelláinak feltárását, a munkaerőgondok enyhítését, s a tavalyinál csaknem százmillióval magasabb téglatermelési előirányzat teljesítését. A rendezés a különféle falazóanyagok termelési és árstruktúrájára is kedvezően hat. Kifizetődőbbé válik a téglánál korszerűbb és kevesebb munkával beépíthető falazóanyagok felhasználása, többek között a gázszilikát kézi falazóelem alkalmazása.

•Az előzetes számítások szerint az árváltozások hatására az idén mintegy 180 millió forinttal növekszik az építőanyagüzemek bevétele.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Munkabeszüntetés a VW-műveknél

A Volkswagen Művek hat fióküzemében január 3-tól egy hétre beszüntette a termelést. Az autógyár szóvivője azal indokolta az intézkedést, hogy a belső piacon rosszbodott a helyzet, mert nem mutatkozik kellő kereslet, s az exporttal kapcsolatban is nehézségek merültek fel. A termelés ideiglenes leállítása a Volkswagen Művek autógyáraitban foglalkoztatott összesen 130 ezer dolgozó közül 90 ezer dolgozót érint.

Lengyel népaút

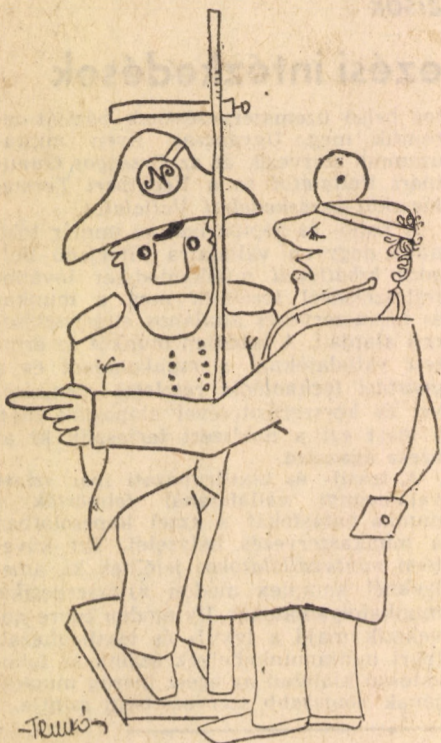
A szilészi Tychyben és Bielsko Bialán megkezdődött a lengyel népaútgyár építése, amire a torinói Fiat céggel kötött egyezmény alapján kerül sor. A lengyel

mini-Fiat-gyár összesen 23 ezer dolgozót foglalkoztat majd. Közülük 15 ezren Bielsko-Bialán, nyolcezer pedig Tychyben dolgoznak. Az új üzem 1973 végén kezdi meg termelését, s 1974-ben 10 ezer kiskocsit gyárt.

Olasz vámintézkedés

Olaszország hétfőtől 4,90 százalékkal emelte a nem közös piaci országból származó mezőgazdasági termékekre kirótt vámtételeket. A vámemelés a dollárleértékelés és a kapcsolatos valutaárfolyam-változások miatt vált szükségessé. Az olasz kormány elsősorban a közös piaci partnerországok, az NSZK, Franciaország és Hollandia sürgetésére rendelte el az emelést.

SOROZÁS

— Alkalmatlan ...

(Trunkó Barna karikatúrája)

Kockahistória

Száz forint jó pénz egy puhafalécekből összerótt, furnérlapokkal borított, színes kockáért. De a szobán forgó kocka csábítóan festett a játékbolt kirakatában, a rápötyögött pontokkal olyanforma volt, mint az a kis rokona, amellyel a társasjátékokban dobni szoktak. Méreténél fogva alkalmasnak látszott számolyul is a gyerek számára, levehető fedelével doboznak, amelybe a játékokat rakhatja, vidám tarkaságával kellemes, derűs színfoltnak a gyereksarokba. És ami talán a fő attrakció volt — négy keréken gurult. Tolni, húzogatni pompás játék lesz az ifjú emberpalántának! Melyik szülő sajnálja a pénzt karácsony előtt, ha ilyesmit lát?

Am a baj már a „használatba vétel” első napján megtörtént: a kerek hűtlenné váltak a kockához. Nem kellett különösebb szakértelem hozzá, hogy megállapítsuk: a kerekeket tartó facsavarokat nem csavarták — kalapáccsal verték be valamennyit. Persze, egy-kettőre kipotyogtak. Először bosszankodtunk a hanyag munkán, amellyel tíz percet megtakarítottak, de elrontották a gyerek örömét. Aztán csodálkoztunk. A kocka alakjára ugyanis felfedeztük a lilán virító, jókora bélyegzőt: Minőségileg ellenőrizve ...

K. T.

AZ OPERAHÁZ IGAZGATÓSÁGA KÖZLI a H. berlettulajdonosokkal, hogy megbetegedések miatt ma este a Così fan tutte helyett A Rajna kincse kerül előadásra. A H. berletben a Così fan tutte január 19-én játsszák.

Súlyos és halálos balesetek

Tózsér Dezső 24 éves gépkocsivezető, budapesti lakos az általa vezetett tehergépkocsival gyorsabban követtekében nekiutkózt a VII. kerület, Majakovszkij utca 23. szám előtt egy pótkocsis tehergépkocsinak. Tózsér Dezsőt a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

A IX. kerület Gubacsi út és Timót utca kereszteződésében Rabóczki György Nándor 26 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy másik tehergépkocsival, amelyet Kovágó Attila 29 éves gépkocsivezető, budapesti lakos vezetett. A baleset következtében Kovágó Attila súlyos sérülést szenvedett, kórházba szállították. Rabóczki ellen a rendőrség eljárást indított.

A X. kerületi Fehér úton a Finommechanikai Művek előtt villamosmegállóban a kiinduló 13-as jelzésű villamosról leugrott Prokop János 60 éves nyugdíjas, budapesti lakos és a villamos alá esett. Sérülése a helyszínen behalt.

A XIV. kerületben, a Kerepesi út és a Szentmihályi út kereszteződésében Szabó Pál 42 éves anyagátvevő, püspökladányi lakos fekvésénél belülről egy HEV-szerelvény elé lépett, amely elütötte. Szabó Pál sérülése a helyszínen meghalt.

Gázmérgezésben meghalt a lakásán, a VIII. kerület Kiss József utca 12-es számú házban Németh Julianna 73 éves nyugdíjas. A szerencsétlen nő a konyhában levő gáztűzhely egyik csapját kinyitotta és valószínűleg elfelejtette meggyújtani. Az ügyben a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

Paks határában Zab Ferencné 36 éves háztartásbeli, paksi lakos szabálytalan helyen, nem az út szélén kerékpározott, és összeütközött egy teherautóval. A baleset következtében a kerékpár vázán szállított Pánczél Istvánné

Felhős, párás idő

A várható időjárás ma estig: Erősen felhős, párás, néhány helyen ködös idő, többfelé eső, helyenként havas eső. Mérsékelt, időnként megélenkülő keleti, délkeleti szél. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 9—plusz fok között.

A Duna vizállása tegnap Budapestnél 147 centiméter volt.

Új rend a FIK lakásgazdálkodásában

Január 1-től számos változás lépett életbe a Fővárosi Ingatlanközvetítő Vállalat tevékenységében. Dr. Székely László igazgató elmondta egyebek között, hogy a Minisztertanács a 27/1971. számú kormányrendelettel korszerűsítette az állami ingatlanközvetítő szervek kötelezettségeit, szolgáltatásait, tevékenységét.

A húsz éves, már sok vonatkozásában elavult szabályozás helyébe lépett új rendelet egyik legfőbb erénye, hogy a fővárosi tanács ezentúl jobban összehangolhatja lakásgazdálkodását a FIK működésével. Újdonság, hogy a régitől eltérően a FIK már csak olyan lakáscsere címekekkel szolgál — körülbelül két hónap múlva, a felmérések befejezése után — az érdeklődőknek, amelyeket felmért, besorolt. Így a jövőben nem fordulhat elő, hogy a FIK-től kapott címen már új tulajdonos talál a cserélni szándékozó. Elmondta továbbá, hogy a FIK a jövőben új, még tulajdonos nélküli lakásokat is kap a fővárostól, így lényegesen meg tudják gyorsítani a minőségi, illetve lépcsőzetes lakáscsereket. Ezeknél a cseréknél az új tulajdonosnak meg kell téríteni a régi, illetve új lakásának használatbavételi díja közötti különbözetet. (Ha például egy szoba kom-

fortos, 15 ezer forintos használatbavételi díjú lakását kétszoba összkomfortosra cseréli, úgy térítéskötelezettsége 13 ezer forint.)

A lakáscseréhez a FIK segítségét kérők eddig szobánként 50 forint közvetítési díjat fizettek, ez január elsejével megszűnt. Az új díjtételek szerint a költözni szándékozó ezentúl minden csere-lakás címéért fizet 50 forintot, s ha a FIK intézi a teljes lakáscsere, úgy további 200 forintot. Ha a cserepartnernek a FIK segítségével állapodnak meg egymással, viszont a cserepartnernek a FIK segítségével a FIK-re bízzák, úgy 100 forintot kötelesek fizetni lakásonként.

Az ingatlanközvetítés újdonsága, hogy az adás-vételi szerződések kötelező bemutatása csak a fővárosban, a városokban és a kiemelt üdülőterületeken maradt meg.

A vagyonátruházási illeték ezentúl az ingatlan értékének 17 százaléka lesz — kivéve a szövetkezeti lakások egymás közötti cseréjét, amelyet illetékmentessé tettek. Még két kivétel: üdülőteleknél százezer forintot felül és üdülőépületnél 200 ezer forintot felül az érték 25 százalékát kell vagyonátruházási illetékként megfizetni.

MAGYAR—BOLGÁR BARÁTSÁGI NAPOKAT RENDEZ Bács-Kiskunban a Hazafias Népröntő megyei elnöksége. Tegnap Kiskunfélegyházára látogatott Konsztantinov Ivajlu, az AGROMAS képviselője, Timova Diana, a Bolgár Kultúra munkatársa és Pantelev Alexander, a Bolgár—Magyar Tervező Vállalat menedzserje. A Vörös Csillag Tsz-ben barátságos gyűlésen vettek részt.

PERLIT EXPORTAL a Hegyaljai Ásványbánya és Orlomú páhási üzeme. Az első szállítmányt tegnap indították útra az NSZK-ba. Az idén tovább folytatják a perlitüzem korszerűsítését.

ÚJ PAPIRGYÁRAK kezdik meg a termelést az idén. Az év első felében a Nyiregyházi Hullámdoboz- és Zsákgár, majd a Lábatlani Vékonypapírgyár lép a termelésbe. 1972 második felévére tervezik az új budafoki kartongépsor üzembe helyezését, amely évente mintegy ötezer tonna papírárut gyárt.

ELFOGTA A RENDŐRJÁRÓR a 28 éves, büntetést előlelt szekszárdi segédmunkást, Pánczél Lajost és Goldfinger István 30 éves segédmunkást, büntetést előlelt komlóli lakost, akik betörték a VI. kerület, Bajcsy-Zsilinszky ut 19. a. szám alatt levő Echo Elektroakusztikai Szalon kirakatát, és onnan tízezer forint értékben magnetofont, táskarádiókat és egy házi-telefonot loptak. A két betört a rendőrség őrzetbe vette, és megindította ellenük az eljárást.

EGYMILLIÓ TOTÓ-LOTTO SZELVÉNY FOGYOTT tavaly minden hónapban Komárom megyében. A statisztika szerint minden ezer lakosra 750 szelvényvásárlás jut.

MEGHALT TEGNAP HAJNALBAN SZIEN JUNG-JU, Tajvan szülői nagykövetségének 61 éves diplomátja, akit a mentőalakulatok éle találtak meg a karácsonykor leégett Dajun-kak luxushotel maradványai között. A diplomata tíz napig lebegett élet és halál között, de az orvosok minden erőfeszítése hiábavaló volt.

25 éves háztartásbeli, helyi lakos a helyszínen meghalt. A kerékpáros súlyosan megsérült. Kórházba szállították.

Baranya megyében, a villányi vasútállomáson Szilágyi Sándor 38 éves kocsirendező, kistótfalu lakos két mozgásban levő vasúti szerelvényt akart összekapcsolni, miközben az ütközők közé került, és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

ÖRDÖGCSAPAT

Harc a kalózerőd ellen — Színes, szélesvásznú szovjet kalandfilm

— Nagy filmsiker —

BÁSTYA du, BANYÁSZ de, TÁTRA 6—9

Elhunyt Cukor György közgazdász

Cukor György, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézetének igazgatóhelyettese, a közgazdaságtudományok doktora kedden, 54 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Cukor Györgyöt a közgazdaságtudományi intézet saját halottjának tekinti, temetéséről később intézkednek.

*

Cukor György gépészmérnöki oklevelét Franciaországban szerezte, ahol a második világháború kitörésétől 1945-ig tartózkodott. A felszabadulás után hazatérve, iparvállalatoknál és gazdaságirányító szervekben dolgozott, majd 1955-ben került az MTA Közgazdaságtudományi Intézetébe, amelynek 1958-ban lett igazgatóhelyettese. Tudományos munkásságával nemzetközi elismerést szerzett magának, a közgazdaságtudományok doktora címet a fejlődő országok iparosításáról és tervezéséről szóló disszertációjával nyerte el.

HALÁLOZÁS

GYULAI MÁRTA, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a Szocialista Hazáért Érdemrend tulajdonosa elhunyt. Temetése január 7-én, pénteken 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben — közli az MSZMP XIII. kerületi bizottsága.

TÖRÖK TIVADARNAK, a Művelődésügyi Minisztérium elhunyt főlelődjének temetése csütörtökön délután 14.30-kor lesz a Rákosparkos téri köztemetőben.

ALAPÍTÁNYOKAT LÉTESÍTETT a tehetség és az alkotókedv kibontakoztatására a Szabolcs-Szatmár megyei Tanács. Ezek között vannak tanjai diákközhoni, középiskolai, főiskolai, valamint alkotói alapítványok, pálya- és nívódíjak.

Huszonöt éves az Ez a divat

Ünnepi fejléccel jelent meg az év első napjában az Ez a divat, amely az idén 25 éves. Az első 20 000 példányt 1947-ben nyomtatták, s a példányszám azóta 220 000-re nőtt. A külföldön is jól ismert divatlap elsősorban sokoldalúságának köszönhető népszerűségét, hiszen az öltözködés mellett lakberendezési és kézimunkatanácsokkal is ellátja olvasóit.

43 ezer forint előleg — újításért

Tudósítónktól.

Az AFIT szombathelyi XII-es Autójavító Vállalatnál Glavanits Dezső csoportvezető és Edenhoffer László esztergályos olyan berendezést szerkesztett, amely megoldja a Skoda 706-os tehergépkocsik motorblokkjánál a fűcsapágy helyeinek gépi „elfűrészt”. Az újítással a vállalat évente közel másfél millió forintot takarít meg. A két újítónak előlegként 43 ezer forintot fizettek ki.

A vállalatnál egyébként a legutóbbi újítási anketon elhatározták, hogy az újítási javaslatok elbírálásának határidejét az eddigi 60 nappal 30 nappal rövidítik le.

Az ötvenharmadik nem sikerült

A 75 éves Rik de Sonay 22 éves kora óta minden esztendőben azzal ünnepelte Jénv napját, hogy a római Cavour-hídról fejest ugrott a hideg Tiberisbe.

Hagyományos fejéhez 1972-ben is válaságos kis tömeg csődült össze a hid körül, hogy az idős, de még mindig erőteljes belga ledobja melegítőjét és beugrik a folyóba.

Sonay 52 ízben ugrott kifogástalan fejest a húsz méter magas hídról, s ezzel kiérdemelte a Mister Okay nevet. Ezúttal azonban elvétette az irányt és oldalára esett. Gerincétörtést szenvedett és mindkét karja megbénult.

ÚJ VÁROSNEGYEDET ÉPITENEK Sárospatakon, az egykori vásártéren. A negyedik ötéves terv időszakában 216 lakást emelnek.

TIZENNEGYEN VESZTETTEK LETÜKÉT és harmincheten sebesültek meg kedden az indiai Kottayam város közepében, egy folyóba zuhant autóbusszon.

ÚJ GALVANIZÁLO ÜZEM SZERLESELET fejezték be tegnap a Mosonmagyaróvári Fém- és Vasipari Vállalatnál. A korszerű angol gyártmányú automatákkal felszerelt üzem berendezésére 23 millió forintot költöttek.

FORGALMI ZAVAR VOLT TEGNAP REGGEL háromnegyed 5 órától csaknem fél 6-ig a milleniumi földalattin. Ebben az időben autóbusszok szállították a földalatti utasait.

SERTESÜZEMET ÉPÍTETT Hodmezővásárhely határában a helybeli állami gazdaság. Az idén hater, jövőre több mint 13 ezer hizott sertés kerül innen piacra.

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

A fizetési fegyelem vállalati és népgazdasági érdek

Gyakori jelenség, hogy a vállalatok partnervállalataiknak nem fizetik ki határidőre a megvásárolt termékek, vagy az igénybe vett szolgáltatások árát, s emiatt a szállítók nehéz anyagi helyzetbe kerülhetnek. A fizetési lazaságok méreteiről, a fizetési fegyelem megszüldésének módjairól a Magyar Nemzeti Bankban a következő tájékoztatást adták:

A vállalatok egymás közötti fizetési forgalmában tapasztalható negatív jelenségek a gazdasági vezetők széles körét foglalkoztatják, s néha túlzott véleményekkel is találkozhatunk. Ami a helyzet reális megítélését illeti, elmondhatjuk, hogy a vállalatok túlnyomó többsége rendszeresen és időben eleget tesz fizetési kötelezettségeinek. Az elmúlt években a vállalatoknak körülbelül 10 százaléka hanyagolta el a kötelezettségeket, fegyelmezetlenségük azonban továbbgyűrűzve szélesebb körben is érezte hatását.

A fejlesztési alap terhére

A fizetési fegyelem meglazulásának egyik alapvető oka, hogy egyes vállalatok fejlesztési alapjuk terhére több kötelezettséget vállalnak, mint amire gazdálkodásuk, várható nyereségük lehetőséget nyújt. Ez voltaképpen a beruházásokkal kapcsolatos fegyelmezetlenségek mellékterméke. Rendszerint ugyanis több, illetve nagyobb beruházáshoz kezdenek, nagyobb készleteket gyűjtenek, mint amit pénzügyi forrásaik megengednének. Gyakran túlbecsülik gazdasági eredményeiket, és alábecsülik a fejlesztés várható költségeit. Ilyen helyzetek csak úgy kerülhetnek el, ha a vállalatok felelős vezetői reálisan mérlegelik pénzügyi lehetőségeiket. A vállalatok bizonyos körében már 1970-ben megbomlott az egyensúly a felhalmozásra fordított eszközök és azok forrásai között. A Nemzeti Bank 1971 elején megállapította, hogy nőtt azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek az említett módon eladósodtak, e vállalatok fejlesztési alapjában összesen mintegy 3,3 milliárd forint hiány keletkezett. A bankszervek sem teljesen vétnének abban, hogy az említett negatív jelenségek kialakultak. A fejlesztési szándékok és a hitelkérelmek gondosabb és szigorúbb elbírálásával már korábban is mérsékelni lehetett volna a fejlesztési alapok túlerelését.

A határozott kormányintézkedések, valamint a hitelezési elvek következetesebb érvényesítése nyomán a helyzet azóta némiképp javult. Az eladósodáshoz vezető felelőtlen vállalati intézkedések azonban a jövőben sem maradnak konzekvencia nélkül. Nem egy példa van már arra, hogy az ilyen vállalatok további beruházási döntési jogát a gazdasági bizottság vagy az ágazati miniszterek felügyelték, illetve korlátozták. A felelőtlen eladósodást előidéző vezetőkkel szemben köztörvényi felelősségre vonásra

is sor kerülhet. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy a vállalatok ne kezdeményezzenek és ne vállaljanak kockázatot eredményes gazdálkodásuk érdekében. A kockázat mértéke azonban nem haladhatja túl a vállalat anyagi erőforrásait. Öt-tíz százalékos eltérés előfordulhat a fejlesztések előirányzatai és az anyagi források között. Ilyen mértékű kockázatot megfelelő tartalékok, például tartalékalapok mellett lehet vállalni, nem indokolt azonban az olyan mérvű kockázatot vállalása, amelyre nincs meg a kellő fedezet.

Bankintézkedések

Elhangzottak olyan javaslatok, hogy a pénztárforgalom zavartalanága érdekében a Nemzeti Bank nyújtson automatikus hitelt a fizetni nem tudó vállalatoknak, ezzel mentesítve szállító, szolgáltató partnereit a nemfizetésből származó kellemetlenségektől. Ez az út nem járható. A szállítóknak, a szolgáltató vállalatoknak kell elsősorban biztosítaniuk magukat a rosszul fizető megrendelőkkel szemben, vagyis fedezetlenül feladott rendeléseket ne fogadjanak el. Ehhez rendelkezésre áll a pénzügyi biztosítékok rendszere, amelyet a bank a közelmúltban korszerűsített. Fedezetigazolás mellett bevezette a bankgaranciát, és azt is lehetővé tette, hogy a vállalatok egymásért is vállalhassanak kezességet. Ezek a lehetőségek segítenének abban, hogy a szállítók megelőzzék a késedelmes fizetéseket, a gyakorlatban sajnos mégis az, hogy ezzel csak igen ritkán élnek, a rendszeresen nem fizető vevőktől sem kérnek pénzügyi biztosítékokat. A bank azzal szorítja a vállalatokat követeléseik behajtására, hogy 30 napon túl ki nem egyenlített követeléseket csak abban az esetben hitelez meg, ha a szállító vállalat a követelések behajtására a döntőbizottságoknál intézkedett. Egyszerűsítették egyébként a lejárt követelések behajtásának módszerét. A Nemzeti Bank javaslatára a döntőbizottságoknál úgynevezett fizetési meghagyásos eljárást vezettek be, amelynek lehetőségeivel a vállalatok most már mind nagyobb számban élnek. 1971 szeptemberében és októberében havi átlagban több mint tízezer ilyen fizetési meghagyást küldtek ki, s ezzel 1,8 milliárd forintot hajtottak be.

A bank véleménye szerint tehát a fizetési fegyelem 1971-ben, ha csupán kisebb mértékben is, de javult. Ebben az említett intézkedések kivül közrejátszott az is, hogy szorosabbá vált a vállalatok kapcsolata. A jó együttműködés rendkívül kívánatos, helytelen volna azonban a rosszul értelmezett megértés, a lojalitás, amikor a jogos követelések behajtásáról van szó. A fizetési fegyelem megszüldésére ugyanis valamennyi vállalatnak és a népgazdaságnak is érdeke.

Lényegében azonos a tavalyival

Rendelkezés az idei termékgazdálkodásról

Az Országos Anyag- és Árhivatal előnye rendelkezést adott ki az 1972. évi termékgazdálkodásról. Ennek szabályai lényegében a tavalyival azonosak. Az áruk túlnyomó többségét továbbra is korlátozás nélkül adhatják-vehetik az arra illetékes vállalatok, magánjogi szerződésekben önállóan dönthetnek vásárlásról, értékesítésről.

Néhány, a népgazdaság számára különösen fontos területen — a korábbiakhoz hasonlóan — továbbra is kötelezővé teszi a rendelkezés a szállítási szerződések megkötését. A szállító köteles szerződést kötni azokkal a beruházókkal, vállalkozókkal, akik az egyedi nagyberuházásokhoz és fejlesztési kölcsönrel támogatott beruházásokhoz akarnak különféle termékeket rendelni. Az ilyen beruházások vállalkozói azonban csak akkor követhetik a szerződés megkötését, ha őket magukat is szerződés kötelezi a beruházással kapcsolatos munkákra. Az érintett vállalatok kötelesek szerződést kötni belföldi gyártású gyógyszerek, tápszerek, kötszerek, más vállalatok zsír, liszt és fehér kristálycukor szállítására.

Bizonyos mennyiségi keretek között ugyancsak kötelező a szerződéskötés olyan cikkek megrendelése esetén, amelyek központi gazdálkodás és beszerzési kontingens alá tartoznak.

Az idén egyébként csupán a hús tartozik központi gazdálkodás alá, vagyis központi határozzák meg, hogy a különböző vállalatok mennyit kapjanak.

A belkereskedelem beszerzési kontingenslistája összesen 12 cikket, bizonyos tüzelőanyagokat és építőanyagokat tartalmaz, ez a lista lényegében a tavalyival azonos. Kijelölték azt a néhány termékcsoporthoz is, amelyet csak meghatározott vállalatok szerezhetnek be vagy értékesíthetnek. Ezek közé tartozik a szeszfémhulladék, az alumíniumtömb, a fenyőfűrészárú, a hús és húskészítmények, a kenyérgabona, a takarmánygabona, a belföldi eredetű gyapjú.

A rendelkezés felhívja a figyelmet, hogy a felvásárló vállalat köteles átvenni a termelő által felkínált kenyérgabona teljes mennyiségét.

A tizedik év végén

Lebegő LAFTA

Válságos időköt él át Latin-Amerika legnagyobb gazdasági integrációja, a Latin-amerikai Szabadkereskedelmi Társulás (LAFTA). 1971-ben a szervezet befejezte élete első évtizedét, de még mindig kezdeti nehézségekkel küzd, és egyes tagországok a kilépés gondolatával foglalkoznak. Megkülönböztetett figyelmet kéri világszerte a szervezet munkáját, eredményeit, gondjait. Hiszen a LAFTA az első jelentős, a fejlődő országok által alakított integráció.

Elképzelések és lehetőségek

Az ENSZ Latin-amerikai Gazdasági Bizottsága 1958 elején Panamában tartott VIII. ülésén jóváhagyta egy jövőendő integrációs szervezet alapelveit. (Ezek a következők: a megvalósítás fokozatossága, a piac kiterjesztése valamennyi latin-amerikai országra és az egyes államok fejlődésbeli különbségeinek figyelembevétele.)

1961-ben lépett életbe az új gazdasági tárgyalás megalkotásáról szóló úgynevezett Montevideói Egyezmény, mely szerint alapítótagegység: Argentína, Brazília, Chile, Mexikó, Paraguay, Peru és Uruguay. Még ugyanebben az évben csatlakozott a társuláshoz Kolumbia és Ecuador, Venezuela 1966, Bolívia pedig 1967 óta tagja a LAFTA-nak. A Montevideói Egyezmény szerint a LAFTA célja a tagállamok közötti kereskedelem növelése, gazdasági fejlődésük meggyorsítása és különösen a nehézipar fejlesztése, valamint az egymás közötti vámok és kontingentálások felszámolása.

Az elmúlt 10 évben a földrészen egymás után alakultak az integrációs szervezetek — Közép-amerikai Közös Piac, Karib-tengeri országok integrációja (KARIFTA), és a legújabb, az Andok menti országok társulása. Egyes LAFTA-tagok — például Bolívia, Chile és Peru — ennek az utóbbi gazdasági egyesülésnek is tagjai. Ez bizonyos fokig indokolja a 10 éves társulás csekély eredményeiből fakadó pesszimizmust.

A LAFTA mögött álló társadalmi-gazdasági erők különbözőek. Megtalálhatók a szervezetben kifejezetten Amerika-barát rezsimek és a neokolonista gazdasági leigázás ellen küzdő, haladó társadalmi rendszerű államok is. Igen nagyok a tagállamok közötti gazdasági különbségek is: a viszonylag fejlett Argentína, Brazília és Mexikó — a dél-amerikai földrészen oly erős nacionalizmusból fakadóan

— sok esetben féltékenyen szemléli a közepesen és gyengén fejlett tagországok fejlesztési programját.

Az alapító szerződés leglényegesebb pontja értelmében a tagországok az egymás közötti kereskedelemben érvényes vám- és egyéb korlátozásokat fokozatosan megszüntetik, 1973-ra szabadkereskedelmi övezetet hoznak létre azzal a céllal, hogy elősegítsék a gazdasági kapcsolatok szorosabbra fűzését.

Megállapodás született a vámok lebontásának módozatáról is. E szerint a fontosabb nyersanyagok és egyéb cikkek vámját 3 évenként 25 százalékkal csökkentik minden tagállam. A vámfalak lebontása azonban igen lassan halad: 1964-ben 655, 1968-ban 989, tavaly decemberben pedig mindössze 31 vámtétel eltörléséről sikerült megállapodni, és ma már jórészen elképzelhetetlen, hogy 1973-ra sikerül megvalósítani a vámuniót.

A valóság szorításában

Mi az oka a LAFTA „lebegésének”? Először is az, hogy alapvető különbségek mutatkoznak a tagországok gazdasági és politikai kérdésekben megnyilvánuló nézetei és elképzelései között. Argentína és Brazília hegemoniára törekszik, a kisebb országok sajátos igényeik kielégítését tekintik a szervezet fő céljának. (Az uruguayi küldött szerint a „LAFTA olyan szerv, amelyben mindenki maximális egyéni, nem pedig kölcsönös előnyökre törekszik”.)

A második probléma: az integrációs társulás létrejöttének okai között szerepelt a latin-amerikai országok világgazdasági szerepének csökkentése, valamint a belső piacok csekély felvevőkapacitása, amely gátolja a gazdasági üzemanyag-gyártás ipar kialakítását. Ha megvalósulhatna egy ésszerű kooperáció, szakosítás, akkor mód lenne a modern technika által megkövetelt optimális üzem- és szériagyártás kialakítására. Jelenleg azonban más a helyzet: az egymás közötti kereskedelem fő akadályai a nagyjából azonos termelési struktúra. Ezt jól példázza, hogy az integráció tagállamainak egymással folytatott külkereskedelme — összesen külkereskedelmüknek mindössze 10 százaléka!

A LAFTA egyik ki nem mondott célja az, hogy hosszú távon korlátozza az USA pozícióit a latin-amerikai országok gazdaságában.

Ezt a tagországok úgy próbálják megvalósítani, hogy különböző intézkedésekkel (nacionalizálás, átutalási zárlat) először a függés mértékét kívánják csökkenteni.

A LAFTA igyekszik bővíteni nemzetközi kapcsolatait is: a jövőben rendszeres tanácskozásokat tartanak a tagállamok a Közös Piacnál.

Kedvezően alakulnak kapcsolataik a szocialista országokkal is. Nemcsak a forgalom volumene emelkedik, hanem egyes tagországoknál jelentős műszaki, technikai és anyagi segítséget, kölcsönöket is nyújtanak a szocialista államok.

Egyelőre persze, még a felsorolt „szervi bajok” jellemzik a helyzetet. A megoldást, az összefogást szükségessé tenné a tagországok közös célja: a gazdaság gyors ütemű fejlesztése és a gazdasági önállóság mihamarabbi megteremtése. Ez azonban a jelek szerint kontinentális méretekben hosszú távú feladat.

Gonda György—Lőrincze Péter

HORIZONT · HORIZONT · HORIZONT

Szovjet-jugoszláv együttműködés

A *Privredni Pregled* című jugoszláv gazdasági lap közlése szerint a jugoszláv szövetségi gazdasági kamara szovjet szekciójának ülésén megvizsgálták a szovjet-jugoszláv árucseré-forgalom tavalyi alakulását, valamint az 1972-re vonatkozó előirányzatot és az 1972-75. évre szóló hosszú lejáratú kiegészítő egyezményt. Az ülésen megállapították, hogy a Szovjetunióval folytatott, tavalyi árucseré-forgalom jelentős eredményeket hozott. Az egész forgalom értéke elérte az 550 millió dollárt, ami 20 százalékkal több az 1970. évinél, és jelentősen meghaladja az 1971. évi előirányzatot.

Nemzetközi szörmeaukción

A 60. nemzetközi szörmeaukcióna Leningrádba érkezett külföldi szakemberek megkezdtek az eladásra szánt áruk megtekintését. Ez alkalommal több mint 800 ezer darab színes és standard nyerc-, kék- és fehérróka-, pézsmapatkány-, mókus-, coboly- és más prémet adnak el. Nagy választékot nyújt a perzsa- és a perzsaláb-szörmekészlet is. A január 28-án kezdődő szörmeaukción 25 országból több mint 250 szúcscég képviselői vesznek részt.

Japán vas- és acélexport Kinába

Japán 1971-ben 1 millió 931 ezer tonna vas- és acélpipari terméket exportált a Kínai Népköztársaságba, 23,1 százalékkal többet, mint egy évvel korábban.

Egy mondatban

Prágában aláírták a Csehszlovákia és Bulgária 1972. évi árucseré-forgalmára vonatkozó jegyzőkönyvi megállapodást, amely a tavalyihoz képest 13 százalékos növekedést irányoz elő.

Az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Fejlesztési Társulásának (IDA) végrehajtó bizottsága jóváhagyta azt a kubai javaslatot, amely tízmilliárd dollárt irányoz elő a cukornádszalmából készített papír- és textilipari termékek gyártására.

Magas színvonalú gyártmányok

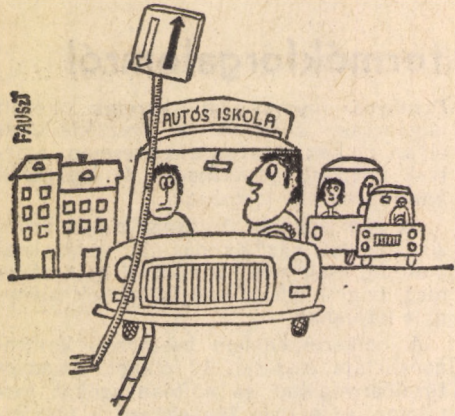
Élelmiszeripari laboratóriumok a Szovjetunióknak

A Kohó- és Gépipari Minisztérium, valamint a szovjet automatizálási és műszeripari minisztérium 1971 végén gyártásszakosítási egyezményt írt alá Budapesten. A megállapodás különböző műszercsoportokra, valamint komplett mezőgazdasági és élelmiszeripari laboratóriumokra vonatkozik. A szerződés értelmében Magyarország többek között 20 millió rubel értékű komplett laboratóriumot szállít a negyedik ötéves tervben a Szovjetunióba. Láng Károly, az Esztergomi Labor Műszeripari Művek igazgatója, a feladattal kapcsolatban elmondta:

— Vállalatunk már régóta szállít erósi és kémiai laboratóriumokat a Szovjetunióba. A mezőgazdaság területén 1965-

ben kezdődött együttműködésünk. Örülünk, hogy szovjet partnereink elégedettek a berendezésekkel. Ezt bizonyítja a most kötött ötéves megállapodás is.

A szovjet szerződésekkel megvalósuló komplett laboratóriumok gyártásában nemcsak hazai, hanem európai viszonylatban is új iparágat teremtettünk. A nagy sorozatok gyártása — egy-egy laboratórium 50—130-féle készülékből áll — gazdaságosabbá teszi munkánkat, és biztos piacot jelent. Ebben lehetőségünk nyílik magas színvonalú gyártmányok kialakítására. Ezt bizonyítja a gabonavizsgáló laboratóriumhoz tartozó valorigráf, amellyel az 1969. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron nagydíjat nyertünk.

— Tanár úr, kérem, én készültem...
(Fauszt József karikatúrája)

Élelmiszer-gazdasági tanácskozás Zalában

Zala megye élelmiszer-gazdaságának helyzetét és terveit vitatták meg csütörtökön Zalaegerszegen. A tanácskozáson megjelent dr. Gergely István miniszterhelyettes, Csokona Sándor, a Zala megyei pártbizottság titkára, s Ujvári Sándor, a megyei tanács elnöke, valamint a MÉM és a megyei tanács több vezető beosztású munkatársa.

Megkerült az ellopott mentőautó

Tudósítónktól.

Szerdán este egy mentőautót lopott el valaki Budapesten a Markó utcai állomás mellől.

A mentők ügyeletén dr. Jáni Istvántól kértünk tájékoztatást a történetekről.

— A gépkocsivezető este fél hétkor végzett munkájával és a kocsit a Markó utcát keresztező Bihari utcába állította le. Fél 9-kor, amikor le szeretne volna mosni, már csak a hűlt helyét találta. Azonnal értesítettük a rendőrséget és a kerületi rendőrállomásokat is, de csak reggelre lett meg a mentőautó.

— A Bem térről 8 óra 5 perckor telefonáltunk hozzánk, hogy órák óta ott áll egy elhagyott mentőautó. A kocsi sérteletlen volt, nem hiányzott belőle semmi. A tolvaj alig 10 kilométert ment vele.

Folyik a bécsi SS-per

Csütörtökön volt a harmadik tárgyalási nap a bécsi esküdtészek, az auschwitz haláltábor osztrák építőinek perében. Walter Dejaco és Fritz Ertl osztrák állampolgárok az SS tagjaként az auschwitz főépítés-vezetőséghez tartoztak és a vád szerint tevékenyen részt vettek a haláltábor krematóriumainak és gázkamráinak tervezésében, valamint kivitelezésében.

Az esküdtészek tárgyalása hetekig tart. Eddig 65 tanú kihallgatását jegyezték elő.

Csatorna- és csőtörés

Tegnap délelőtt a Váci út és a Dráva utca sarkán beszakadt az úttest, és ezér a közlekedési vállalat az Újpestről a Dráva utcán át a Margit-hídig közlekedő 15-ös jelzésű villamosot kénytelen volt átterelni a Kádár utca irányába. Mint a Vízművek és a Csatornázási Művek szakemberei megállapították, mind a Dráva utca alatt a Duna-part felé haladó 100—150 centiméteres szennyvízcsatorna, mind pedig az ott húzódó 150 milliméteres vízvezetékcső eltört. Az úttest azért szakadt be, mert a víz kimosza alatta a talajt. A Vízművek a késő esti órákra helyreállították a vezetékét.

Súlyos és halálos balesetek

Budapesten, a X. kerületben, a Ceglédi út és a Bihari út kereszteződésénél figyelmen kívül ment át az úttesten Rác László 23 éves foglalkozás nélküli budapesti lakos. Egy teherautó elütötte. Rác László a kórházban belehalt sérüléseibe.

A Csepel Vas- és Fémművek csőgyárának bejáratánál elakadt egy pótkocsi nyergesvontató. A gépjárművet autódaruval tolták meg. A munkában segédkező Hornok Sándor 44 éves rakodó a két jármű közé szorult és a helyszínen meghalt. A rendőrség vizsgálatot indított a felelősség megállapítására.

Kevés csapadék

A várható időjárás péntek estig: Változóan felhős, páras, a reggeli órákban néhány helyen ködös idő, legfeljebb egy-két helyen jelentéktelen havazás. Mérsékelt, időnként megélnkül keleti, déleleti szél.

A várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 2—plusz 3 fok között lesz.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 91 centiméter volt.

Élénk honismereti mozgalom Pápán

Tudósítónktól.

A Hazafias Népfrent pápai bizottsága mellett működő honismereti bizottság több kezdeményezéssel gazdagítja a nagy múltú iskolaváros és környékének helytörténeti, honismereti munkáját. Rövidesen megrendezik a Pápa és a Bakony című képzőművészeti kiállítást, s ekkor jutalmazták meg a megyei helytörténeti, nyelvjárási pályázat legjobbjait. A Pápához közeli Vanyola község nagy szülőlténe, a költő-pedagógus-ismeretterjesztő Vajda Péternek, emlékszóba is készül már. A bizottság gondozásában megjele-

nik a múlt évi Vajda Péter emlékünnepe előadásainak, felszólalásainak és a pályázatra beküldött dolgozatoknak gyűjteménye.

Veszprémvárosban is megkezdtek a község történetének feldolgozását. Nemes-szalók 200 éves történetének egy-egy fejezetét a helybeli termelőszövetkezet hirdója közli. Különös gonddal készülnek Pápa és környéke munkásmozgalmi, néprajzi és kulturális hagyományainak feldolgozására. A várost és a Bakonyt leg-színvonalasabban népszerűsítő írásokat, tanulmányokat a Bakonyi Intéző Bizottság is jutalmazza.

LUBOMIR STROUGAL csehszlovák miniszterelnök szerdán este vacsorát adott Dmitrij Poljanskij, az SZKP Politikai Bizottságának tagja, első miniszterelnök-helyettes tiszteletére, aki csütörtökön fejezte be prágai látogatását.

JEVGENYIJ JEVTUSENKO szovjet költő szerdán este egyhónapos felolvasó-körútra az Amerikai Egyesült Államokba érkezett.

ÖTVEN ÉVVEL EZELETT jelent meg Romániában az Ifjúmunkás, a román ifjúsági szervezet központi bizottságának magyar nyelvű hetilapja. Az évfordulóról csütörtökön megemlékezett a központi román sajtó, s ünnepi gyűlést rendeztek a román újságíró-szövetség székházában.

A BKV KÖZLI, hogy Soroksár—Molnársziget—Csepel közötti kompjáraton a Duna alacsony vízállása miatt szünetel a teherszállítás.

DAUD TÁBORNOK, Jordánia volt miniszterelnöke szerdán Ammanban elhunyt. Huszszén 1970 nyarán nevezte őt ki kormányfővé, de röviddel azután, hogy hivatalba lépett — feltehetőleg a palesztinai ellenállási mozgalom letörése elleni tiltakozásul —, egy kairói békekötés-konferenciáról szabályosan megszökött és Líbiában telepedett le.

A SZOVJET HÓS VÁROSOKAT bemutató fotókiállítás megnyílt a szombathelyi Savaria Múzeumban. A kiállítást Csonka György, az MSZMP Vas megyei bizottságának titkára nyitotta meg.

ÚJ GYORSOLVASO-TANFOLYAM indul februárban a TIT rendezésében. Jelentkezni a TIT József Attila Szabadegyeteme titkárságán lehet ezen a héten, naponta 14 és 17 óra között. A részvételi díj 250 forint.

SZOCIALISTA BRIGÁDVEZETŐK tanácskoztak csütörtökön a Volán Tröszt autóközlekedési dolgozóinak csaknem 80 ezres tábora képviselőiben a MÁV Vezérgazdagság kulturtermeiben. A 160 brigádfővezető Tapolczai Kálmán vezérigazgató tájékoztatása alapján vitatta meg az 1972. év feladatait.

NEGYSZÁZKÉT LESZÁRMAZOTTAT hagyott maga után Juanita Cruz Bazan asszony, aki szerdán, 94 éves korában halt meg, egy texasi kórházban. Hét gyermeke, 66 unokája, 224 dédunokája és 105 ükunokája gyászolja.

NENKO TOKMAKCSIEV bolgár festőművész 21 akvarelljét láthatja a közönség a Bolgár Kultúra Népköztársaság úti helyiségében a most megnyílt tárlaton.

KÜLÖNÖS BŰNCSELEKMÉNY történt csütörtökön Tokióban. Egy 30 év körüli férfi behatolt egy bankba, törrel a női mosdóba kényszerített két tisztviselőt és tüzainak szabadon engedése fejében pénzt követelt. Az emberrablót, amikor túszeit maga előtt terelve kilépett a mosdóból, a rendőrök elfogták.

NEMZETKÖZI ESZPERANTO TÁBOROK nyílnak nyáron a Mecsekben. Sikondán a szocialista országok eszperantista úttörői találkoznak, Abaligeten pedig a világ minden részéről érkező eszperantista természetbarátok tábort rendezik meg.

LEGI CSATA ZAJLÓTT LE szerdán a brazil—paraguayi határ térségében, két sportrepülőgép között. Az egyik gép fedélzetéről géppisztolytűz zúdítottak a másikra. A hatóságok feltételezik, hogy a pilóták rivális csempészbandák tagjai voltak.

UGANDAI ZSIRÁFBÉBI született csütörtökre virradó éjszaka a kelet-csehországi Dvur Králové város állatkertjében.

Magyar—mongol kulturális munkatervtárgyalások

Csütörtökön a Kulturális Kapcsolatok Intézetében megkezdődött az 1972—73 évre szóló magyar—mongol kulturális együttműködési munkaterv tárgyalása.

Kulturális tanácskozás Varsóban

A varsói Kultúra és Tudomány Palotájában országos tanácskozás kezdődött a lengyel kulturális politika időszerű kérdéseiről. A szimpóziumot a kultúraterjesztő központ, a tudományos akadémia és a szaktanács szervezte. Vendégként jelen vannak a bolgár, csehszlovák, magyar és NDK-beli kulturális élet képviselői is.

A tanácskozáson mondott megnyitó beszédében S. Wronski kulturális és művészeti miniszter hangsúlyozta, hogy az ország kulturális problémáit a politikai és gazdasági kérdésekkel szoros összefüggésben kell elemezni.

A Collegium Hungaricum ünnepi estje Bécsben

Csütörtökön este a bécsi magyar intézet, a Collegium Hungaricum ünnepélyesen megnyitotta az évi programozatát. Dr. Mádl Antal professzor, az intézet igazgatója üdvözölte a megjelenteket, majd Robert Schollum osztrák zeneszerző, a bécsi zeneművészeti főiskola professzora mondott megnyitót. Ezt követően az Európa-hírű magyar hárfatrió — Sz. Molnár Anna, Veres Mária és Szeredi-Saupe Gusztáv — adott színvonalas művészi műsort. Először került bemutatásra Robert Schollum Bartók-népdalmotivumaira komponált műve.

Megjelent a magyar intézet ünnepi estjén Ulrich Baumgartner, a bécsi ünnepi hetek főigazgatója, valamint a bécsi zeneművészeti főiskola több vezető professzora.

Javítják a nők helyzetét Martfűn

A martfűi Tisza Cipőgyár párt- és gazdasági vezetése, valamint szakszervezeti bizottsága jelentős erőfeszítéseket tesz a gyárban dolgozó mintegy 3500 munkásnő szociális helyzetének javítására. Csaknem teljesen megszüntették az asszonyok éjszakai műszakját, bevezették az üzemi nőgyógyászati, illetve gyermekorvosi szakrendelést. A nagycsaládos anyákat, továbbá a gyermeküket egyedül nevelő nőket egy műszakos műhelyekbe osztották be. A szakszervezet évente rendszeresen iskoláztatási segélyt ad a több gyermekes családoknak. A bér- és jövedelemfejlesztési irányelvekben kiemelten szerepel a nők munkájának fokozottabb anyagi megbecsülése.

HALÁLOZÁS

HORVÁTH ISTVÁN, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje, a Fővárosi Kertészeti Vállalat dolgozója elhunyt. Temetése január 21-én, 11 órakor lesz Mindszenten — jelenti az MSZMP, VII. kerületi bizottsága.

OPEC-megegyezés

A kőolaj-exportáló országok szervezete (OPEC) és a nemzetközi olajtársaságok képviselői között Genfben, január 10. óta a kőolajtermelő országokat a dollár leértékelése miatt ért veszteségek kárpótlásáról folyó tárgyalásokon csütörtökön megegyezés jött létre.

A megállapodást csütörtökön este írták alá. A két fél képviselői nem voltak hajlandók közelebbi részleteket nyilvánosságra hozni, csupán annyit jegyeztek meg, hogy elégedettek a tárgyalások eredményeivel.

Az értekezlethez közelálló forrás szerint az olajtársaságok 8,49 százalékos ár-emeléshez járultak hozzá.

Halálra ítélték az alsószőlői gyilkost

A Vas megyei Bíróság csütörtökön hirdetett ítéletet Sárközi Rezső 37 éves alsószőlői lakos bűnügyében, aki 1971. április 17-én brutális módon megölte feleségét. Sárközi alig fél évvel ezelőtt szabadult a börtönből. 1964-ben — egy kocsmai vereksé alkalmával — nyakon szúrta Simon Imrét, a falubeli kisbíró. Akkor emberölésért kilencévi szabadságvesztésre ítélték. Büntetéséből hat évet letöltött, s 1970. november 15-én feltételese szabadult.

Sárközi a börtönben megtudta, hogy az asszony hűtlenkedik, sőt gyermeket is szült. A kapcsolatot megszakították, de szabadulása után kibékültek. Az emlékezetes napon is együtt indultak az erdőre

vesszőt szedni. A szaváltás ezúttal is kiújult közöttük. Szakonyfalu és Alsószőlők között egy elhagyott ház istállójában Sárközi több készürással megölte feleségét, aki ismét terhes volt.

A megyei bíróság Sárközi Rezsőt egyrendbeli, különösen kegyetlen módon és visszaesőként elkövetett emberölésért köztel általi halálra ítélte.

Súlyosbíró körülményként vették figyelembe többek között, hogy több gyermekes, állapotos anyát ölt meg, másodsor oltott ki emberéletet, alkoholistá életmódot folytatott, súlyos tettét feltételes szabadon bocsátása idején követte el. Enyhítő körülményt a bíróság nem állapított meg.

A Közös Piac szegény rokonai

A külső körben

Kezd kirajzolódni a tőkés Európa gazdasági térképe, középpontjában az 1973. január 1-től tíztágú Közös Piac. Ettől a centrumtól kifelé helyezkednek el a semleges országok, Ausztria, Finnország, Svájc és Svédország, amelyek várhatóan még az idén valamiféle megállapodást kötnek az EGK-val; jelenleg ipari szabadkereskedelmi övezetről és bizonyos mezőgazdasági preferenciákról tárgyalnak.

Mediterrán vonzás

A külső körben azok az alacsonyabb gazdasági fejlettségű tőkésországok találhatók, amelyeknek a szerződéses kapcsolata igen laza az integrációval, de szeretnének közelebb kerülni. Elsősorban a mediterrán Európáról (Görögország, Törökország, Ciprus, Málta, Spanyolország, Portugália) van szó, de Izlandnak is vannak ilyen törekvései. Ipari, mezőgazdasági színvonaluk még nem „integrációért”, az EFTA küszöbönálló felbomlásával azonban súlyos helyzetbe kerülhetnek, a Közös Piachoz orientálódnak tehát, más-különbön szembe kell nézniük a gazdasági elszigetelődéssel. (Görögország kivételnek 48, Törökországnak 33, Spanyolországnak 30 százaléka irányul a jelenlegi Hatok országaiba, ugyanezen államok behozatalának pedig 44, 37 és 34 százaléka származik innen. Hasonló a helyzet a többi esetben is, s ha ehhez hozzávesszük Angliát, akkor a külső kör országai már külkereskedelmük csaknem kétharmadát bonyolítják le az EGK-val.)

Görögország még 1961-ben, Törökország pedig 1963-ban *társultási szerződést* kötött a Hatokkal, hogy a vámsorompók fokozatos lebontásával bebecsátást nyerjenek a szervezetbe. Eddig csak egyes vámtételek kölcsönös mérséklésére került sor. A két ország további preferenciák eléréséről szándékozik tárgyalni az EGK-val. Kedvezőbb Spanyolország helyzete; 1970 októberében lépett életbe az a hat évre szóló egyezmény, amely szerint a közös piaci tagállamok a spanyol ipari termékek vámjait az első három évben 30, a második szakaszban további 30 százalékkal mérséklik, Spanyolország viszont kezdetben 25—30, később 60 százalékkal szál-

lítja le a Közös Piacról származó áruk vámját. Nyugati közgazdászok véleménye szerint is a szerződés megkötésekor Spanyolország *kétszer annyi engedményt adott, mint amennyit kapott.* A Hatok külügyminiszterei a közelmúltban hagyták jóvá azt a felhatalmazást, hogy a brüsszeli bizottság hamarosan tárgyalásokat kezdhet Portugáliával. Európa legfejletlenebb országa szabadkereskedelmi megállapodást kíván elérni, gazdasági helyzete azonban csak egy Spanyolországhoz hasonló preferencia megkötését teszi lehetővé. (Nem lehetetlen, hogy az Ibériai-félsziget két országa egymás között szabadkereskedelmi övezetet létesít.)

Korszerűtlen szerkezet

A közeli hónapokban kezdődnek a tárgyalások Ciprus képviselőivel is a társult tagság megteremtéséről. A máltaihoz hasonló szerződést kívánják kötni; ez utóbbi öt éves átmeneti időszak után teszi lehetővé a vámuniót és a társult tagságot. A tervek szerint a közösség már az első évben 70 százalékkal csökkentti a ciprusi ipari termékek importvámját, cserébe a szigetország 35 százalékkal szállítja le az integráció országából érkező termékek vámtételeit.

A kép nem lenne teljes, ha figyelmen kívül hagynánk a Földközi-tenger másik partját. A Közös Piac megállapodásokat kötött, illetve tárgyal Izraellel, Marokkóval, Tunéziával, az EAK-kal és Libanonnal is. Végül: Izland 1970 márciusa óta tagja az EFTA-nak, közös piaci orientációja azonban régebbi keletű. Hasonló preferenciákról kíván tárgyalni, mint amelyet a dél-európai országok kaptak, illetve szeretnének kapni.

A külső kör országai fejletlen gazdasági szerkezetük, alacsony növekedési rátájuk miatt az európai rangsor végén kulognak. Fő jellemzőjük az alacsony egy főre jutó jövedelem, a viszonylag fejletlen mezőgazdaság túlsúlya, a munkanélküliség, a technikai elmaradottság, az információ és a külkereskedelmi mérleg krónikus deficitje.

Gonda György—Lörincze Péter

A gazdálkodás tavalyi eredményei

Gyorsjelentés a mérlegbeszámolókról

A vállalatok és a szövetkezetek elkészítették mérlegbeszámolóikat, amelyek 1971. évi gazdálkodásuk eredményességét, vagyoni helyzetüket tükrözik. A csaknem 7500 önállóan működő gazdálkodó szerv beszámolóinak összesítése, ellenőrzése, valamint az adatok elemzése folyamatban van.

A teljes körű feldolgozás előtt a mérlegbeszámolóiból kiemelt néhány fontosabb adat gyors összesítése alapján — amely nem foglalja magában a mintegy 2700 mezőgazdasági termelőszövetkezet adatait — a vállalatok és szövetkezetek gazdálkodásáról a következőket mondhatjuk a Pénzügyminisztérium Bevételi Főigazgatóságán.

Javuló termelékenység

A vállalatok és a szövetkezetek az elmúlt évben teljesítményeik ütemének növelését — az 1970. évi jelentős felgyorsulás után — tovább fokozni nem tudták. Ennek ellenére a fejlődés jelentősnek ítéltető. Az átlagot meghaladó mértékben növekedett a *vegyipar, az építőipar, valamint a mezőgazdaság* teljesítménye. Különösen kedvező, hogy a termelés növekedése csaknem kizárólag a termelékenység javulásából származik.

A népgazdaság gazdálkodó egységei a múlt évben 83,6 milliárd forintos eredményt (nyereség csökkentve a veszteség összegével) realizáltak, ami 8 százalékkal magasabb ugyan az előző évinél, azonban a tervben számításba vett összeget nem érte el. A nyereség emelkedésének üteme az elmúlt évekhez viszonyítva lassult, ugyanis a reform első három évében a növekedés dinamikája 9 százalék felett volt, 1970-ben pedig elérte a 12 százalékot. Az ütem mérséklődésében jelentős tényező a vállalati költségzárkódás kifogásolható színvonalra, amelynek következményeként emelkedett a *termelés anyagköltséghányada és az általános költségek aránya sem csökkent.*

A vállalatok között a gazdaságirányítási reform első három évében megkezdődött differenciálódás 1971-ben tovább folytatódott. A veszteségesen gazdálkodó szervek száma az elmúlt évben tovább emelkedett (44-ről 74-re). Az 1970. évi 440 millió forintról 660 millió forintra növekedett a veszteség összege, ami feltétlenül a vállalatok gazdálkodási hiányosságaira, illetve azok bővülésére utal. A veszteséget előidéző gazdálkodási hiányosságok, a pénzügyi problémák megszüntetésére, a gazdálkodás jövedelmezőségének megteremtésére az érintett vállalatoknál intézkedéseket kell tenni.

A nyereség megosztása az állam és a vállalatok között a megelőző évekhez képest némileg megváltozott. Az 1971. évi gazdálkodás eredményeként 100 forint nyereségből átlagosan — a múlt évi 38 forinttal szemben — 37 forint maradt a vállalatoknál.

Részesedési alap

Az 1971. évi nyereségből képződött részesedési alap több mint 8 milliárd forint, ami a bérfejlesztési befizetési kötelezettség levonása után 6 milliárd forint. Ez 12 százalékkal magasabb az előző évi összegnél. Különösen nagyobb részesedési alap képződött az ipar (22 százalékkal)

és a *szállítás-hírközlés* (46 százalékkal) területén, az *építőiparban és a mező-, erdő-, vízgazdálkodásban* viszont alacsonyabb az előző évinél.

Az 1971. évi nyereségági részesedési alap népgazdasági szinten átlagosan 22—23 napi bér összegének felel meg, ennek nagy részét a közeli napokban fizetik ki részesedésként.

A 6 milliárd forint részesedési alappól az ipar 3,2 milliárd, a belkereskedelem 830 millió, a szállítás-hírközlés 725 millió, az építőipar 560 millió, a mező-, erdő- és vízgazdálkodás pedig 476 millió forinttal részesül.

A tartósabb érdekeltséget biztosító bér-emelés a személyi jövedelemnövelés másik lényeges eleme. A vállalatok és szövetkezetek 1971-ben éltek ezzel a lehetőséggel, sőt sok esetben a hatékonyságjavulás által lehetővé tett mértékű felüli béremeléseket hajtottak végre. Ennek következményeként több vállalat a képződött részesedési alapjából nem tudja teljesíteni bérfejlesztési befizetési kötelezettségét.

Fejlesztés

Az 1971. évi nyereség alapján képződött fejlesztési alap a népgazdaság egészében összesen 18,5 milliárd forint, az előző évinél 8 százalékkal, a tervben előirányoztnál pedig 6 százalékkal alacsonyabb. A kisebb összegű fejlesztési alap a korábbi évekhez viszonyítva a tervben már számításba vett — a beruházási piac feszültségét feloldó — szabályozó módosításokkal, az előirányozottnál kevesebbet pedig az alacsonyabb nyereséggel függ össze.

A nyereségági fejlesztési alap összege az iparban 11,2, az építőiparban 1,4, a belkereskedelemben 3,4, a szállítás-hírközlésben, valamint a mező-, erdő-, vízgazdálkodásban csaknem egymilliárd forint.

A mező-, erdő-, vízgazdálkodási ágban az előző évinél 25 százalékkal több fejlesztési alap áll rendelkezésre. Ugyancsak meghaladja az 1970. évi — a IV. ötéves terv célkitűzéseinek megfelelően — a köölaj- és földgáztermelés, az építőanyagipar, valamint a szállítás fejlesztési alapja.

A fejlesztési célok megvalósítási lehetőségét 1971-ben is növelte az *amortizációból visszatartható* 20,9 milliárd forint, amely 1,8 milliárd forinttal magasabb az előző évinél. Ez a növekedés nagyobb a nyereségági fejlesztési alap elmúlt évhez viszonyított csökkenésénél, s így a nyereségből és amortizációból képződött fejlesztési alap közel 100 millió forinttal meghaladja az 1970. évi összeget.

A vállalati gazdálkodás pénzügyi biztonságát szolgálják a *tartalékalapba* helyezett összegek. A vállalatok 1971. évi nyereségükből 3,9 milliárd forinttal emelték tartalékalapjukat, ez 30 százalékkal több, mint a megelőző évben. Ezzel együtt 1971. év végére 9,2 milliárd forintra emelkedett a népgazdaságban tartálékolt összeg. Ebből a szocialista ipar 5,3 milliárd, a belkereskedelem pedig 1,3 milliárd forinttal részesül. A tartalékalap ilyen nagyrányú növekedése a képzési szint emelésével, valamint az egyes évek gazdálkodási egyenletlenségeinek pénzügyi áthidalásával függ össze.

Az 1971. évi gazdálkodás eredményessége néhány vonatkozásban a tervezettől elmaradt ugyan, de az előzetes megítélés szerint *össességében nem kedvezőtlen.* A vállalati és szövetkezeti gazdálkodás alapos elemzése a mérlegbeszámoló teljes összesítése alapján még hátravan.

Magyar—lengyel közlekedési tárgyalások

A magyar—lengyel közlekedési összefoglaló munkacsoport 1972. március 9-én Varsóban befejezte ülését, amelyen a két országot érdeklő közlekedési kérdéseket tárgyaltak meg.

A jegyzőkönyvet magyar részről Földvári László közlekedési miniszterhelyettes írta alá.

Jugoszláv gazdasági kapcsolatok

Csütörtökön Belgrádban ülést tartottak a jugoszláv szövetségi képviselőház illetékes tanácsai, illetve bizottságai, s a kiadott közlemény szerint az ülésen a nyugat-európai integrációról, Jugoszláviának a Közös Piachoz és a KGST-hez fűződő kapcsolatairól volt szó.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Gázvezeték-ellenőrző központ

Prágában 296 millió csehszlovák korona költséggel épül a Szovjetunióból az európai országokba földgáz továbbító távvezeték ellenőrző központja. Az ellenőrző központ a tervek szerint 1973-ban kezdi meg működését. A hozzá tartozó kiegészítő épületek építése két évvel később fejeződik be. A távvezeték idegközpontja a vezeték mentén működő 62 állomás műszaki adatait regisztráló számítógépes lesz.

Japán üzletemberek a kantoni vásáron

A nemzetközi kereskedelmet előmozdító japán társaság közölte, hogy 2070 japán üzletember vesz részt az április 15-én megnyíló kantoni tavaszi vásáron. A japánok szerint a Kantonba látogató külföldi üzletemberek — köztük nagy számban amerikaiak — száma meghaladja majd a húszezret. Egy másik jelentés arról számol be, hogy ez év januárjában 15,4 százalékkal volt magasabb a Japán és a Kínai Népköztársaság közti kereskedelmi forgalom, mint 1971 azonos időszakában.

A dollár árfolyamának csökkenése

A nemzetközi valutapiacra szerdán is folytatódott a dollár árfolyamának csökkenése. Míg Párizsban és Zürichben kisebb mértékű megszilárdulási irányzat mutatkozott a japán, belga, NSZK-beli és holland központi bank dollártámogató vásárlásokra kényszerült. Tőzsdei körök szerint a szerdán délután bekövetkezett árfolyamcsökkenés fő oka az volt, hogy a Deutsche Bundesbank nem avatkozott a tőzsdei forgalomba. A Deutsche Bundesbank szerdán a keddi 15,3 millió dollárral szemben csupán 1,7 millió dollár összegű vásárlást eszközölt.

Léghajójarat Nagy-Britanniában

Cardingtonban kétórás kísérleti repülést végzett egy léghajó, amely a tervek szerint Nagy-Britannia fölött fog közlekedni. A 66 méter hosszú léghajó állítások alkalmával, valamint az idején nüncheni olimpiai játékok idején televíziós közvetítési célokra használják.

Egy mondatban

A Kayhan International című iráni lap jelentése szerint tavasszal Karl Schiller

gazdaság- és pénzügyminiszter vezetésével NSZK-küldöttség utazik Iránba; az év folyamán Husang Anszari iráni gazdaság-kereskedelem- és bányászati miniszter a Német Szövetségi Köztársaságba látogat.

Nagy-Britanniában januárban 5,4 millió munkanap kiesést okoztak a sztrájkok.

A Pan American World Airways amerikai légitársaság további 500 dolgozóját bocsátotta el; ezzel 5200-ra emelkedett az 1969 szeptembere óta elbocsátottak száma.

A köölajexportáló arab országok szervezete (OAPEC) Bahreint választotta ki a négyszáz ezer tonna ürtartalmú óriás tartályhajók befogadására képes szárazdókk megépítésének színhelyéül. A 60 millió dollár költséggel épülő szárazdókk a tervek szerint 1975-ben kezdi meg működését.

KGST gyártásszakosítás a gépiparban

Dr. Heiczman János kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével hazaérkezett Brnóból a KGST gépipari állandó bizottságának 56. ülésén részt vett delegáció. A miniszterhelyettes a többi között a következőket nyilatkozta:

— A gépipari állandó bizottság megvizsgálta és egyeztetette több fontos gépipari termék nemzetközi gyártásszakosítási és kooperációs egyezményének tervezetét. A magyar gépipar néhány szerzőgéptípus, élelmiszeripari technológiai berendezés, továbbá traktorok és mezőgazdasági gépek gyártásában érdekelt.

Fuvarozási és szállítmányozási szakbizottság alakult

Új ágazati képviseleti testülettel gyarapodott a Magyar Kereskedelmi Kamara. Nyolcvankét tagvállalat részvételével csütörtökön megalakult a fuvarozási és szállítmányozási szakbizottság. Elnökévé dr. Mészáros Károly miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatóját választották meg.

Az alakuló ülésen, amelyen Kallós

Ödön, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke is részt vett, a szakbizottság alapvető feladatait határozták meg. Célul tűzték ki a nemzetközi áruszállításban érdekelt fuvarozató és fuvarozó vállalatok, valamint a szállítmányozás hatékonyabb együttműködését, a fuvarszolgáltatások színvonalának további javítását és új, korszerűbb fuvarozási módszerek alkalmazását.

MÁSODÁLLÁS

(Nyárády Klára karikatúrája)

Márciusi jégeső

Tudósítónktól.

Csütörtökön este, valamivel 8 óra előtt a budapesti háztetőken, ablakokon kopogtatott az év első jégerése. Perceken belül négyzetméterenként mintegy 40–60 darab, leginkább a csonkakúphoz hasonló alakú, másfélszer 1 centiméter nagyságú jég szem csapódott le, majd a zivatar csendes esővé szelődött.

Március első felében és akkor is az esti órákban igen ritka természeti jelenség a jégerés.

NEPTÁNCFESZTIVÁLT rendeznek az idén augusztusban Szekszárdon. Ebből az alkalomból versenyt hirdettek a gazdag dél-magyarországi folklorikáncs gyűjtésének, feldolgozásának ösztönzésére. A versenyre a népitánc-együttesek március 15-ig jelentkezhettek a szekszárdi Babits Mihály Művelődési Központban.

ISMERETLEN TETTESEK 60 modern festményt raboltak el az egyik milánói képtárból. A képek értéke mintegy 150 millió líra.

A VIGSZÍNHÁZBAN *a Bolha a fülebe című vígjátékban a megbetegedett Tomának Nándor szerepét Bárdi György vette át, a Testőrből a kritikus szerepét a Pesti Színházban elfoglalt Páger Antal helyett Benkő Gyula alakítja.*

A JAPAN HAGURUMA SZÍNHÁZ Kínában vendég szereplő együttese csütörtökön Nankingból Sanghajba utazott. Az együttes modern drámákat, egyfelvonásokat mutat be.

A KÉT BÜNÖZŐT, akik hétfőn megmentették a flensburgi kereskedelmi bank pénztárlátó kocsiját és 423 ezer márkát zsákmányoltak, csütörtökön a rendőrség elfogta. A rabolt pénzből a két hamburgi származású tettesnél mindössze 60 ezer márkát találtak meg.

Új vámszabályok Csehszlovákiában

A Vám- és Pénzügyorség Országos Parancsnokságának tájékoztatása szerint a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban módosították, illetve megszigorították az utasforgalomra vonatkozó vámelőírásokat.

Az új szabályozás értelmében Csehszlovákiából tilos a következő tárgyak kivitele: rizs, tejkonverzerek (beleértve a tejpórt is), zsír, egyes gyümölcsök (dió, mandula, füge, datolya, mazsola stb.), textilárúk csecsemők részére, fehérnemű kötött vagy szövött anyagból, kötött felső ruházat, harisnyafélék (kivéve a női poliamid harisnyát), felső gyermekruházat, flanel és plüss, gyermekcipő, gépkocsik és motorkecskék, gumilabroncsok és belsőgumi, aranytárgyak, valamint külföldi eredetű rádiókészülékek. Ugyancsak nem szabad kivezetni benzint a gépjármű tartályában levő üzemanyagban felül. A tilalmi rendelkezés nem vonatkozik az utazás céljának és időtartamának megfelelő utárhalmokra.

A csehszlovák vámhatóság előzetes kivitelei engedélyre szüktessék: a hús, hal, baromfi és baromfikészítmények (beleértve a konzerveket is), déli gyümölcsök (narancs, citrom, grapefruit, banán, ananász) és az ezekből készült termékek, az importált dohányárúk, poliamid női harisnya (2 pár felett), takarók, bőrcipők (felöltözött részére), bőrcsizmák, gumitextil nyugágy, felújítható gumicsónak, rozsdamentes evőeszközök és rozsdamentes edények kiviteléhez. Az engedély kiadásához az áru értékének megfelelő, 100 százalékos kivitelei illetéket kell fizetni.

Súlyos és halálos balesetek

A Bács-Kiskun megyei Kecel községben Markó Ferenc bátyai gépkocsivezető tehergépkocsival elütötte az úton kerékpárral haladó

Változókéony, enyhe idő

A várható időjárás péntek estig: Változó felhőzet, szóróvályósan fellépő átfutó esővel. Egy-két helyen esetleg zivatar. Mérsékelt, helyenként átmenetileg megélnékülő déli szél. Enyhe idő. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 10–15 fok között, délkeleten kevéssel 15 fok felett lesz.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 148 centiméter volt.

Express-nyár — 1972.

Olcsó utazások a szocialista országokba

Az Express Ifjúsági Utazási Iroda budapesti igazgatósága tegnap a fővárosi fiatalok ideai utazási lehetőségeiről tartott sajtótájékoztatót.

Több mint száz ezer vendégre számítanak az idén: 18 ezren utazhatnak külföldre, 40 ezer fiatalnak biztosítanak helyet belföldi társasutazásaikon, 16 ezren vehetik igénybe az ifjúsági kempingeket, középiskolások tábort, s mintegy 30 ezer embert várnak egyéb szórakoztató rendezvényeikre.

Valamennyi szolgáltatásuk ára a diákzsebbez, a pályakezdők pénzértékéhez méretezett. Tizenegy szovjetunióbeli útvonal között lehet választani. Alig ezer forintért Csehszlovákiába utazhatnak a fiatalok, s hasonlóan olcsók az NDK-beli,

TORDAI JENŐ külkereskedelmi miniszterhelyettes csütörtökön Pekingbe utazott az 1972. évi magyar–kínai árucseré-forgalmi és fizetési megállapodás tárgyalásának befejezésére és a megállapodás aláírására.

TARLAT NYÍLT csütörtökön a nyíregyházi Móríc Zsigmond Színház galériájában. Csohány Kálmán és Karsai Zsigmond festőművészek, valamint Erdélyi Tibor népi iparművész alkotásait állították ki.

A SZOCIALISTA BRIGÁDVERSENY tavalyi tapasztalatait, eredményeit értékelték csütörtökön a Dunai Vasmű hengerműveiben dolgozó szocialista brigádvezetők. A hengerművek 113 brigádja közül mindössze 17 nem tett eleget a mozgalomban meghatározott feltételeknek. A versenyben három brigád elérte az arany fokozat szintjét.

JANCSÓ MIKLÓS *Még kér a nép című színes játékfilmjét csütörtökön mutatták be Budapesten a Puskin moziban.*

EGYENLETES A VIZELLÁTÁS a fővárosban. A budapesti ipari üzemek 15 százalékos vízkorlátozása nem okoz fennakadást sem a lakosság, sem az érintett gyárak vízellátásában. Javítja a helyzetet az is, hogy a Duna vizének hőmérséklete emelkedik. Így a kutak hozama több.

AGYONLÖTTE MAGÁT egy kaliforniai pszichiáter. Amikor a rendőrség a lakására ment, az egyik szobában holtan találta feleségét és leányát, akiket feltehetően már napokkal előbb megfojtott. A pszichiáter titkárját, akit fejbe lőtt, életveszélyes állapotban szállították kórházba. A dühöngő két maestkát is kiírtott, mielőtt végezték magával.

A NŐNAPI VIRÁGDÖMPING véget ért. A fővárosban a legnagyobb kereslet a szegfű, a frézia és a tulipán iránt mutatkozott.

REKORDÁRON CSERÉLT GAZDÁT Londonban egy árverésen egy palack 1929-ből származó bor. Vásárlója nem volt hajlandó nyilatkozni, vajon továbbra is tartani kívánja-e a kincset 600 név, amelyért 1550 fontot fizetett.

A SZEGEDI FÖLDGÁZPROGRAM meggyorsítására 15 millió forintot ad kamatmentesen a Dél-alföldi Gazdajártó és Szolgáltató Vállalatnak a szegedi városi tanács. Ezt a döntést csütörtöki ülésén fogadta el a végrehajtó bizottság.

TÖBB SZÁL HALÁLOS ÁLDOZATA VAN annak a tömeges mérgezésnek, amely iraki parasztokat pusztít. Az áldozatok Észak-Amerikából importált gabonát használtak sütsére. A terményt azonban előzőleg pestis ellen higanyval kezelték, s így azt csak vetőmagként lehet volna szabad felhasználni.

MEGÉLENKÜLT A MADÁRVILÁG a Mátrában. Megérkeztek az énekes rigók, több helyen feltűnt a vörösbegy és a hegyi billegető.

SÜLYOS SZAROLOÁKCIÓ folyik a TWA amerikai légitársaság ellen. Szerdán ismét bombát találtak egy Boeing 737-es repülőgépen, amely San Franciscóból érkezett Seattle-be. A szarolók a merénylőket megszüntetése fejében 2 millió dollárt követelnek a vállalattól.

Megfojtotta részeges eltartóját

Tudósítónktól.

Eltartási szerződést kötött 1965-ben Preiner János és felesége az idős, egyedülálló Nagy Lajossal Somogyfajszon. A házaspár vállalta az öregember gondozását, hogy az halála után rajtuk hagyja kétszobás házáét és egyéb ingatlanát. Az

lengyelországi, a bulgáriai és a romániai utak is. Megteremtik annak a feltételeit, hogy a Lengyelországba és Csehszlovákiába egyéni túrákra indulók szállásukat és étkezésiüket már itthon kifizethessék. Az év slágerének továbbra is az Express első külföldi kempingje ígérkezik, amelyet a Várna melletti kamcsiai tengerparton állítottak fel. Örvedetes tapasztalat, hogy az utazásokra is kiterjesztett OTP-hitelalkció igénybevételével a kisebb anyagi lehetőséggel rendelkezők is mind nagyobb számban kapcsolódhatnak be az Express-programokba.

Néhány vonzó hazai ajánlat még az ideai nyárra: túra Zircre és Pannonhalmára, Haydn-koncert a fertődi kastélyban, látogatás a gemenci rezervátumban, részvétel a hortobágyi hídi vásáron.

SZERB ANYANYELVŰ GYERMEKEKNEK jugoszláv könyveket adtak át csütörtökön. A deszki iskola szerb tagozatának és a battonyai szerb iskolának Dojcsilo Mitrovics, a Szerb Szocialista Köztársaság tankönyvkiadó vállalatának igazgatója, Felsőszentmárton és Szalánta délszláv iskoláinak pedig Szpiro Szentkiszics, a budapesti jugoszláv nagykövetség kultúrattaséja adta át a több száz kötet ajándékot.

KODÁLY ZOLTÁN születésének 90. és halálának 5. évfordulója alkalmából tegnap emlékkönyvet rendeztek Pécsen. A Liszt Ferenc hangversenyteremben dr. Kolta Ferenc, a tanárképző főiskola tanácsvezető tanára emlékezett meg a nagy zeneszerzőről és zenepedagógusról, majd a mecsekai város legjobb gyermek-, ifjúsági és felnőttekorsai adtak hangversenyt Kodály műveiből.

KÜLDÖTTVÁLASZTÓ GYŰLÉST tartott csütörtökön Salgótarjánban a Cserhát és Karancs Hegyvidéki Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége. A gyűlésen újjáválasztották az elnökséget, a különböző bizottságokat és tisztségviselőket, és megválasztották a termelőszövetkezetek március végén megrendezésre kerülő kongresszusára a küldötteseket.

KUGROTT A TÁRGYALÓTEREM ABLAKÁN és a rátámadó rendőrtörök kijátszva elemekül a Lamusse argentin, valamint a Pacheco Areco volt uruguayi elnök elleni merénnyel vádolt hat személy egyike. A vád szerint 1971. július 9-án egy léngelő benzín-szállító tartálykocsival akartak beharogni egy katonai díszszemle elmenyében, amelyen a két államfő tartózkodott.

A TERHESSÉGMEGSZAKÍTÁSRÓL szóló törvényjavaslatot a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája csütörtökön tartott ülésén abszolút többséggel — 14 ellenszavazattal és 8 tartózkodás mellett — elfogadta.

HORVÁTH FERENC érdemes művész Petőfi Sándor verseiből összeállított előadástje március 15-én, szerdán este 7 órakor lesz a Kossuth Klubban. (VIII. kerület, Múzeum utca 7.) Az esten közreműködik Török Erzsébet és Kistérségi Melinda, bevezetőt mond Czine Mihály.

VAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK MIATT már hetedszer állt bíróság előtt Cseh István 32 éves hatvani lakos, aki 38 éves feleségével együtt megdézsmálta a hatvani Lenin Termelőszövetkezet földjén a részesművelők részére kimért és kupacokba rakott kukoricát. Ezenkívül más bűncselekményt is elkövettek. A Hatvani Városi Bíróság Cseh Istvánt 3 évi és 4 hónapi fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte. A Cseh Istvánné kiszabott 10 hónapi szabadságvesztés végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztették.

Négyezer tonnával több cukor és csokoládé

Putics József, a Magyar Édesipar vezérigazgatója csütörtökön a MEM Váci utcai bemutatótermében tartott sajtótájékoztatón elmondta az újságíróknak, hogy az édesipari vállalatok az idén a tavalyinál négyezer tonnával több, összesen

Styemenko emlékiratai hazánk felszabadításáról

A Znamja című moszkvai irodalmi folyóirat februári és márciusi száma folytatásokban közli Szergej Styemenko hadsereg-tábornoknak, a Varsói Szerződés egyesített fegyveres erői vezérkari főnökének újabb emlékiratait. Az emlékiratok jelentős része a hazánk felszabadításáért vívott harc krónikája. Részletesen elemzi, hogyan látták a legfelsőbb főhadiszálláson, ahol akkoriban Styemenko dolgozott, az 1944-es esztendő végének és 1945 első felének magyarországi katonai, politikai és diplomáciai eseményeit. A szerző külön fejezetet szentel a magyar–szovjet fegyverbarátság születésének.

Kürthy György köszöntése

Bensőséges ünnepségen köszöntötték csütörtökön Kürthy Györgyöt, színházi életünk sokoldalú művészt 90. születésnapja alkalmából, a Színházművészeti Szövetségben. Az idős művész derűs kedéllyel eleveztette fel eredményekben, tapasztalatokban gazdag művészi munkásságának érdekes eseményeit. A fiatalabb pályatársak nevében Komlós Juci, Feleki Sári, Siklós Olga, Pálos Zsuzsa és Tóth Judit fejezték ki jókívánságaikat.

Magyar fotósok Bulgáriáról

Dimitrov születésének 90. évfordulója tiszteletére Dimitrov hazája — Bulgária címmel a Magyar Fotóművészek Szövetsége és a Bolgár Kulturális Központ közös kiállítást rendezett a Bolgár Kulturális Központban. A bemutatón, amelyet Nino Nikolov, a Bolgár Kulturális Központ igazgatója nyitott meg, tíz magyar fotóművész mintegy ötven felvétele látható a baráti ország csodálatos tájairól, embereiről, mindennapi életéről. A látványos fotóbemutató március 20-ig tart nyitva.

A 42. NEMZETKÖZI AUTÓSZALONT Nello Celio svájci szövetségi elnök nyitotta meg csütörtökön Genfben. Huszonhárom ország 72 márkájának több száz változatát vonultatták fel a rangos személygépkocsi-bemutatót.

FOGYASZTÓI ANKETOT rendez március 10-én 18 órakor a Hazafias Népfőnt budapesti bizottsága székházának tanácstermében (Bp. VI. Népköztársaság útja 125.) a budapesti népfőntbizottság és a Fogyasztók Tanácsa. Az anket tárgya: használatban levő hibásan működő gázüzeművel kapcsolatos felmérés eredménye és a megállapított hibák megszüntetését szolgáló törekvések.

MÓRICZ ZSIGMOND SZÜLŐHAZAT Tiszacsécsén felújítják. Szeptember 4-én lesz harminc éve a nagy író halálának, s ez alkalomból szülőfalujában is megemlékezést rendeznek.

A BORSÓVETÉSI MŰSZAK megkezdődött a Szegedi Konzervgyár körzetében, Csongrád és Békés megyében. A fel dolgozó üzem a tavalyinál nagyobb területre, mintegy négyezer holdra szorított 12 állami gazdasággal és tésszel.

BEBŐRTÖNÖZTEK a kuba hatóságok azt a két géprablót, aki kedden a chicagói rendőrség elől menekülve Havannába térítette az egyik amerikai belföldi légi járat repülőgépét. A hírt a gép Miami visszatért pilótája közölte az újságírókkal.

Álriadó

Nixon elnök kínai látogatásának idején — jelenti az AP — a következő szövegű telexüzenet riadóztatta az amerikai parti őrség egy részét: „Az elnök ellen merénylőket követek el, kitért a harmadik világháború.” A hír „elkövetője” az egyik texasi állomáson szolgálatot teljesítő magányos őrszem volt, aki az éjszakai unalmának elűzésére választotta ezt a módszert. A központban azonnal felismerték, hogy az üzenet hamis, de eltartott egy ideig, amíg sikerült a riadó lefűjni. Az értelmi szerző elmeállapotát most szakértők vizsgálják.

Kereskedelmi kérdőjelek

A Vasért és a rozsdás fogaskerekek — Teli a raktár gázkészülékkel — Szállítás csak áprilisban?

Míntha kissé rozsdásan csikorognának a kereskedelem fogaskerekei — jutott eszünkbe a stílszerű hasonlat a Vasért Vállalat gazdasági igazgatójának szobájában. Szabó István ugyanis kertesével nélkül így kezdte a beszélgetést:

— Az elmúlt négy-öt esztendőben a belkereskedelmi hitelezési rendszere évenként változott, s egy-egy új megoldás nélkül vesztette érvényét, hogy kiforrhatta volna magát... Ez sok esetben gondokat okozott nekünk.

Finanszírozási változások

Pergessük vissza az időt. 1968-ban és 1969-ben az úgynevezett aránytartásos finanszírozás érvényesült. Ennek lényege, hogy a vállalat forgóeszköz-növekményét — amelynek zömét az árukészlet teszi ki — a korábban megállapított aránynak megfelelően kell önerőből, illetve bankhitelből fedezni. Ezt a finanszírozási eljárást a Magyar Nemzeti Bank egyaránt alkalmazta a nagy- és a kiskereskedelemben.

Már 1969 második felétől némi módosulás következett: a kiskereskedelmi tevékenység növekedését a bank előnyben részesítette, mégpedig úgy, hogy az értékesítés bővülésével arányos készletemelkedést teljes egészében hitelezte. Ez a kedvezmény némi előnyt jelentett a Vasért számára is.

A hitelezési rendszer áruellátási szempontból mégis oda vezetett, hogy a kereskedelem csökkentette megrendeléseit. A kiskereskedelmi lehetőségei itt lényegesen tágabbak, mert megrendeléseit nem hosszú távra, hanem a pillanatnyi készlethelyzetnek megfelelően adja fel. Ezért az is előfordult, hogy a nagykereskedelmi raktárakban bőségesen található árucikkek eltűntek az üzletekből.

Ez indokolta, hogy 1970-ben a finanszírozási rendszer ismét módosult. A kiskereskedelemben adott preferenciát kiterjesztették a nagykereskedelemben, azaz: a forgalomnövekedés mértékének megfelelő nagykereskedelmi készletnövekedés is hitelből, illetve adó-visszatérítésből fedezhető. A Vasért számára ez 1970-ben igen nagy kedvezménynek számított, ám ez 1971-ben az önfinanszírozás bevezetésével hátrányosra fordult. Az 1971. január elsejétől bevezetett finanszírozás lényege, hogy a tartós forgóeszköz-növekményt a vállalatoknak már teljes egészében saját erejükből kell fedezniük.

— A Vasért — mondta az igazgató — pénzügyileg az egyik legerősebb nagykereskedelmi vállalat, 28–30 milliós fejlesztési alappal rendelkezünk, s ez az összeforgalom egy százaléka. Másfél évtizedes tapasztalatból tudjuk, hogy minden százalékos forgalomnövekedésre 0,8 százalékos készletnövekedés jut. Más szóval: csaknem hárommilliárd forintos forgalmunk mellett, ha évente ezt a forgalmat 8–10 százalékkal még növelni is akarjuk, mintegy 50 milliárd forintnyi forgóeszköz-növekedésre lenne szükségünk. Ebben az esetben valóban eleget tehetünk az önfinanszírozás elvéből fakadó követelményeknek, de enélkül raktárfejlesztésre, az anyagmozgatás gépesítésére már nem marad pénz.

A Vasért tavalyi átlagkészlete 460 millióról ugrásszerűen 624 millióra nőtt. E fordulat mögött azonban csak következményekben ható közgazdasági okok húzódtak.

Gázgond

Szabó István igazgató így indokol:

— A hatvanas évek második felében nagy ütemben folyt a gázprogram megvalósítása, egyre-másra kapcsolták be a lakásokat a PB és a városi gázhálózatba. Így a gázkészülékek egykettőre eltűntek az üzletekből. Arra ösztönöztek bennünket, hogy fokozzuk a gázkészülék-értékesítést, tehát a belföldi megrendeléseken kívül importáljunk is.

Tavaly a hajdúszoboszlói PB-lepárló és -feldolgozó üzem gondokkal küzdött, elmaradtak a beruházások, a csőhálózat a tervezettnél is lassabban bővült. Egy szó, mint száz: rendeléseiket már nem tudták lemondani, és raktáraikban hirtelen a szükséges készleten felül mintegy 100–105 millió forintos árutömeg halmozódott fel gáztűzhelyekből, konvektorokból, csövekből, szerelvényekből.

A megoldásra felelős lehetőségek kínálóknak. Az idén folytatódik a lakossági gázprogram, 50–75 ezer család jut PB, illetve városi gázhoz, ugyanakkor mind a hazai gyárakból, mind a külkereskedelemtől kevesebb készüléket rendeltek. A legújabb: elképzelhető, hogy az

MNB-től rövid lejáratú kölönhitelt kapnak, amelyért a Belkereskedelmi Minisztérium vállal garanciát.

— Mindent összevéve: a gázprogram körül keletkezett bonyodalmak a Vasért számára több mint százmillió forintnyi eladatlan készletet, és ennek következtében mintegy 13 millió forintos veszteséget jelentenek.

Húsvét előtt

A vállalatoknak negyedévi nyitó- és zárókészletük átlaga után öt százalék forgóeszközlekedési járulékot kell fizetniük. A kiskereskedelmi vállalatok nyeresége normális forgalom mellett 2–3 százalék, ha viszont az árukészletet a negyedévi mérési időszakra akár mestersegesen is

csökkentik, nyereségük 5 százalékra növelhető. Pontosabban: a nagykereskedelmi vállalatoknál a készletek a negyedév vége előtt 2–3 héttel a maximumra duzzadnak, míg a boltokból ezzel párhuzamosan sok áru eltűnik.

A Vasértnál a húsvéti felkészülés előtt fanyalognak néztek a naptárt: az ünnepi vásárlások ugyanis a negyedév végére esnek. Ráadásul mostanában osztják a vállalati nyereségrészesedést és a szövetkezeti osztalékot is, de hiába nő a lakosság vásárlóereje, ha a kiskereskedelmi megrendelőveleken ott a pecsét: „Áruszállítást csak április 1. után fogadjunk el.”

A fogaskerekek tehát kissé csikorognak, de úgy tűnik, a gondok már figyelmeztetnek az érdekelteket, hol kell a gépezetet olajozni...

Benedek István Gábor

Vezérszerep — offenzívával

Peking a harmadik világban

A Kínai Népköztársaság ENSZ-képviselőjének emlékeztetés szűzbeszéde óta a politikai kommentárok gyakran kiemelik, hogy a Biztonsági Tanács új tagja külpolitikájában arra törekszik, hogy a harmadik világ vezetője legyen. Ezzel kapcsolatban sok szó esik a fejlődő világban megfigyelhető kínai gazdasági offenzíváról is. A pontos képalakítást több tényező nehezíti, ismeretes például, hogy a Kínai Népköztársaság évek óta nem publikál részletes külkereskedelmi statisztikát, árucserre-forgalmának adatait tehát a partnerországok közleményeiből állítható csak össze.

Segélyek

A Kínai Népköztársaság 1970. évi külkereskedelmi forgalma az említett fenn-tartásokkal 4,2 milliárd dollárra tehető. Százmillió dollár feletti forgalommal összesen három fejlődő ország szerepel: *Malaysia, Hongkong és Szingapúr*, bár az utóbbi kettő esetében a közvetlen és a reexportüzletek nem választhatók szét teljesen. Összességében a harmadik világ aránya a kínai külkereskedelmi forgalomban 1969-ben még csak 20 százalékot ért el, 1970-re azonban a részesedés 28 százalékra emelkedett. Ami a segélypolitikát illeti, az 1970-ben állalt új kötelezettségeket 970 millió dollárra becsülik, ennek legnagyobb tétele a tanzániai vasút finanszírozására nyújtott 405 millió dolláros hitel (200 millió dollárral részesedik Pakisztán is).

Az utóbbi időben több jel mutat arra, hogy Kína bővíteni igyekszik kapcsolatait délkelet-ázsiai szomszédaival. Ezt jelzi néhány — távlati elgondolásokat tükröző — kereskedelempolitikai lépés. A múlt tavasszal például egy Pekingben tartózkodó malaysiai piackutató delegációval meglepetésszerűen közölték, hogy Kína (a nyomott világgiaici áratok figyelembe véve ez Malaysia számára nagy segítség lett volna), hajlandó megvásárolni az ország állami gumikészletét. Ezt követően Kína augusztusban ténylegesen vásárolt is mindössze 40 ezer tonna nyersgumit Malaysiától. Tavaly megkötötték az első kínai-Fülöp-szigeti kereskedelmi egyezményt, majd *Burmával* írt alá Peking hitelyújítási megállapodást. Növekszik a kínai források szerepe *Nepálban*, az országnak nyújtott segélyek 20 százaléka Kínából jön. A segélypolitika legnagyobb ázsiai célpontja azonban *Pakisztán*.

Acélmű, jutagvár, műtrágyagyárak, lőszergyár, nehézipari kombinát Taxila városában (Islamabad mellett) — mindez kínai segítséggel épül vagy épült. Az északi szomszéd finanszírozta az úgynevezett Karakorum út építését is (Hszincsiangot Nyugat-Pakisztánnal köti össze). Az út amellett, hogy *stratégiai célokot szolgál*, megnyitja a Közel-Keletre és Afrikába irányuló kínai kiviteli számára Karacsi kikötőjét.

Egyezményesorozat

A közel-keleti országok lehetőségeit a kínai kereskedelemben egyes szakértők borúlátóan ítélik meg. Álláspontjuk alapja az, hogy a Kínai Népköztársaság *érdektelen a közel-keleti kőolajban*. Olajfogyasztása ma még csekély, 1,7 milliárd tonnás olajkincse pedig perspektívában exportorré teszi. Az áruforgalom

fejlődése, legalábbis jelenleg, nem igazolja az iménti véleményeket. Kína 1970-ben 25 millió dollár értékű árut adott el *Kuwaitban*, de jelentős az emelkedés *Dél-Jemen, Libanon és Szudán* piacain is. (Ez utóbbival 1971 augusztusában gazdasági segélynyújtási egyezményt kötött, mely 35 millió dollár kamatmentes hitelt bocsát Szudán rendelkezésére.) Tízmillió dollár értékű forgalom jutott 1970-ben *Algériára*, ezt a két fél 1974-re több mint háromszorosára kívánja emelni.

Fekete-Afrikában a legnagyobb kínai vállalkozás a már említett tanzániai vasútvonal. Emellett megélnék Peking segélyezési tevékenysége más afrikai országokban is. Kína előszeretettel finanszíroz infrastrukturális beruházásokat (utak Zambiában és Szomáliában, a Guineát Malival összekötő vasútvonal), a mezőgazdaság korszerűsítésére irányuló terveket, kutatási programokat (Etiópia, Tanzánia), egészségügyi intézményeket. Beruházási javakat gyártó üzemek létrehozását segítő hitelegyezménynek nehéz nyomára jutni, pénzét viszont Kína stadiont (Tanzánia), rádióállomásokat (Zambia) és erőművet (Brazzaville-Kongó).

Latin-Amerika jelentősége

Latin-Amerika jelentőségét Kína számára jól mutatja, hogy Csü Hua-min külkereskedelmi miniszterhelyettes tavaly kétszer is megfordult ott. Tavasz látogatásának eredménye kereskedelmi egyezmény *Peruval és Chilével*. Peruval 1971 júniusában Peking újabb megállapodást kötött, ennek értelmében a két fővárosban kereskedelmi képviseletet nyithattak, majd gazdasági és technikai együttműködési egyezményt írtak alá. Gazdasági lehetőségeinek korlátait figyelembe véve tehát, Kína rendkívüli erőfeszítéseket tesz pozícióinak megerősítésére a harmadik világban.

Gonda György — Lőrincze Péter

MAGAZIN

A Bolgár Népköztársaságban a mezőgazdaság traktorállománya az utóbbi években 400 százalékkal emelkedett. A lánctalpas traktorok aránya 1970 végén 45,9 százalék volt. A kerek traktorok között túlsúlyban vannak az ismert szovjet Belorusz traktorok.

A Trissot nevű svájci cég újdonságként jelentette be a műanyag órák gyártását. *Astrolon* jelzéssel olyan órákat gyártotak, amelyek — néhány alkatrész kivételével — műanyagból készülnek. Az új gyártási eljárás állítólag lehetővé teszi az alkatrészek számának csaknem 50 százalékos csökkentését, a műveletek számának korlátozását, végül pedig anyag- és bérköltségek megtakarítását is.

Az USA-ban a tavaszi fagyok elleni védelem céljából a kültetett palántákat műanyaghabbal fedik be. A hab anyaga a növényekre ártalmatlan, 16 óra hosszat marad a talaj felszínén, azután a meleg hatására eloszlik. A kutatók generátorral fejlesztik a helyszínen a nagy térfogatú védőhabot az alapanyagból, víz hozzáadásával. Az eljárás jelenleg még elég költséges, ezért csak speciális, különösen értékes kultúrák megvédésére használják.

A táblaüvegyártásban igen fontos a technológiai folyamat állandóságának biztosítása. Különös nehézséget okoz az üvegmassa olvasztási határának, továbbá az üvegszalag formálásának ellenőrzése. E folyamatok megfigyelésére a Szovjetunióban ipari televíziós készülékeket alkalmaztak. Az olvasztási folyamat ellenőrzésére a kemence két oldalán az üvegmassa felületére irányítva helyezték el a televíziós kamerákat. A nagy fényesség miatt fényszűrőket alkalmaztak. A televíziós berendezés alkalmazása jelentősen javította a munkafeltételeket és a táblaüveg minőségét.

Piroblan elnevezéssel ütészabos porcelán tányérokat, csészéket hoztak forgalomba Franciaországban az önkiszolgáló éttermek, üzemi étkezdék céljaira. Előnyei: a mosogatógépben nem törnek, ellenáll a mosószernek, a hő és a hideg hatásának, nem repedezik, a díszítései (színes minták, monogramok) nem kopnak le, a máza nagyon fehér és tökéletesen sima, fényes. A használatban nem rongálódik, a kések élétől sem. A legkülönbözőbb alakokban, méretekben és díszítésekkel készíthetik, így bármely kategóriájú vállalat igényeit kielégítheti.

Jugoszláviában az elmúlt években rendszeresen emelkedik a feldolgozott zöldség- és gyümölcsmennyiség. Az 1967–1970-es években a tartósító ipar termelését 76 százalékkal emelte. A konzervipar tervét tavaly is jelentősen túlteljesítette. Igen nagy a növekedés az eper, málna, szeder, ribizli és cseresznye tartósításánál. A zöldségfeldolgozásra ösztönzően hatott a konzerv zöldborsó, a savanyú káposzta, a zöldbab és a tölteni való paprika iránt megnyilvánuló kereslet.

Divatáru szaküzleteink nagy választékkal várják

Szép hazai és import tavaszi divatújdonságok.

Néhány címet szíves figyelmébe ajánlunk:

Női kötöttáru:
V., Kígyó u. 5.
V., Kossuth L. u. 18.

Női fehérnemű-kötöttáru:
V., Károlyi M. u. 3.
V., Petőfi S. u. 3.

Férfi divatáru:
V., Váci u. 8.
VII., Tanács krt. 1.
VII., Lenin krt. 87.

MI A VÉLEMÉNYE A HÚSVÉTI NÉPSZOKÁSOKRÓL?

SAJDIK:

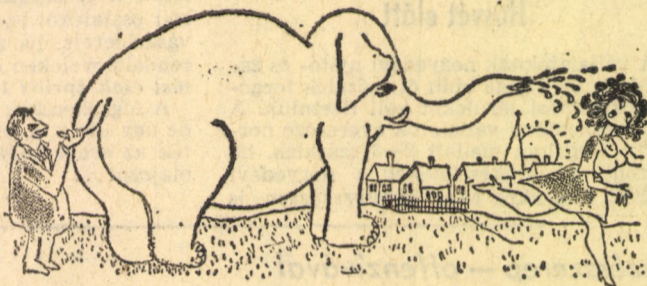
VÁRNAI:

BALÁZS-PIRI:

DALLOS:

A JÁSZBERÉNYI HŰTŐGÉPGYÁR kommunista fiataljai társadalmi munkával köszöntötték tegnap üzemük alapításának 20. évfordulóját. Több mint háromszázán szepítették a gyár területét, s több száz négyzetméter parkot építettek.

A BUDAPESTI ANGOL FILMHÉT tegnap Jacques Demy A hammelni patkányfogó című filmjének bemutatásával véget ért. Április közepén Londonban rendeznek magyar filmbemutatókat.

AZ ÜNNEPI CSÚCSFORGALOM zavartalan lebonyolítása érdekében a győri Csemege Kereskedelmi Vállalat ABC-áruházának fiataljai több ezer izléses ajándécsomagot állítottak össze, s feltöltötték áruval az önkiszolgáló üzletek pultjait.

AZ OMEGA EGYÜTTES áprilisban megjelenő Elő Omega című új nagylemezének anyagát először tegnap este mutatta be a nyilvánosság előtt, amikor a Főti Gyermekváros lakóinak húsvéti ajándékconcerttel kedveskedett.

VALENTYINA TYERESKOVA, a világ első úrhajósnoje, a szovjet nőbizottság elnöke a chilei nőszervezetek meghívására megérkezett Santiagóba. Allende elnök Tyereskova érkezése alkalmából nyilvánosságra hozott üzenetében hangsúlyozza, hogy Tyereskova személyében Chile népe a Szovjetunió valamennyi nődolgóját üdvözi.

EWA OSINSKA lengyel zongoraművész nő nyerte az évente megrendezésre kerülő spanyolországi jaeni nemzetközi zongoraversenyt. A második helyen egy japán, a harmadikon egy angol zongoraművész végzett.

A VÖRÖSKATONÁK ÚTJÁN című sport- és szellemi vetélkedőjüket tegnap ötödször rendezték meg Csongrádon a város KISZ-fiataljai. Akadályverseny és lövészeti bemutató volt a csongrádi Tisza-híd környékén, az 1919-es hősi harcok egykori színhelyén.

FEKETEHIKLÓS MEGBETEGEDESEKET jelentett a sziriai egészségügyi minisztérium az ország egyik keleti tartományából. A közlemény szerint eddig 17 megbetegedést észleltek. Elrendelték a védőoltásokat.

STEFAN RUHA hegedűművész és Antal István Kossuth-díjas zongoraművész adott tegnap ünnepi hangversenyt Szombathelyen, a város felszabadulási évfordulójának tiszteletére.

AVARTÜZEKHEZ tíz esetben riasztották tegnap a fővárosi tűzoltókat. Diósdon 8, Főton 20, a III. kerületi Bécsi út közelében egy holdon gyulladt meg az avar eldobott cigarettavégektől vagy a közelben rakott tüztől. A esőshegyi menedékház mellett gázégetés közben lobbant lángra a száraz fű és falevél. A tűzoltók elfojtották a tüzeket.

Súlyos és halálos balesetek

A kellemes tavaszi vasárnap nem múlt el súlyos baleset nélkül. Budapesten délelőtt a XX. kerületi Vörösmarty utca és Madách utca kereszteződésében egy Trabant gépkocsi összeütközött egy 59-es jelzésű autóbuszsal. A karambol következtében a személyautó ajtaja kinyílt, egyik utasa, az 56 éves Papp István az úttestre zuhant, s az autóbusz kereke halálra gázolta. A személykocsi vezetője, Hegyi Gyula

Nyugat felől felhősödik

A várható időjárás ma estig: Nyugat felől megnövekvő felhőzet, északnyugaton néhány helyen eső. Megélénkült, helyenként megerősödő déli és délnyugati szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet 15–20 fok között alakul.

A Duna visálása tegnap Budapestnél 106 centiméter volt

AZ ANGELA DAVISÉRT folytatott harc ábrázolása volt a témája annak a nemzetközi plakátpályázatnak, amelyet az Osztrák Kommunista Párt Központi Bizottsága írt ki. A zsűri tegnap hirdetett eredményt: az első díjat Wolfgang Mitterncker salzburgi grafikusnak ítéltek oda.

AZ EUROVÍZIÓ idei dalversenyét Luxemburg nyerte. A győztes ország Ap-rés toi, magyarul: Utánad című dalát a Nyugat-Németországban élő, görög származású Vicky Leandros énekelte.

FERFINAPOT rendeztek tegnap a Kemesháti-dombor tetején fekvő, 600 lakosú Nyóger községben. Az ünnepségre érkező férfiak üdvözlő kártyát kaptak, és Tóth Józsefné, a községi tanács vö-titkára köszöntötte őket, majd tréfás műsorral szórakoztatták az ünnepelket.

AZ ÉLETEMRŐL, MŰVEIMRŐL sorozat keretében Fekete Gyula találkozik olvasóival március 28-án, kedden 18 óra-kor a Hazafias Népfőnt Belgrád rakparti székházában.

CHRISTOBAL BALENCIAGÁT, a világhírű divattervezőt, aki csütörtökön 77 éves korában hunyt el, a spanyolországi Guetariában szombaton eltemették. Temetésén részt vett két egykori riválisa: Jacques Givenchy és Claude Ungaro is.

AZ ÁRVIZEK ÉS FÖLDRENGESEK az elmúlt három hét során 12 000 lakóházat megromgáltak, és hatvanezer embert hajléktalanná tettek Peruban.

A DEBRECENI NAGYERDŐ megmentésére, felújítására részletes programot dolgoztak ki a kertészeti szakemberek. Megtisztítják a fákat a fagyöngytől, s a törzsekben és ágakban a rágcsálók járatát és a korhadásokat cementtel tömítik.

ÚJABB HAJÓJÁRATTAL gyarapította a MAHART balatoni üzemgazdagsága tegnap-tól a balatoni hajózást. Fonyód-Badacsony között tegnap elindította az Almádi nevű motoros hajót.

Vasárnapi galoppverseny-eredmények

- Nessus (2) — Venuse (5) — Fehércseléd (4). 22, 13, 17, 18; bef. 42, 55.
- Narkotin (4) — Haderő (5) — Bakardi (9). 26, 14, 15, 18; bef. 86, 77; hármas bef. 586.
- Koh-I-Nor (1) — holtversenyben: Nemezis (2) és Nestor (3). 29, 26, 11, 13; bef. 280, 261.
- Csunya fiú (5) — Menta (1) — Tündike (10). 53, 18, 17, 20; bef. 171, 262; hármas bef. 1997.
- Pál utcai fiú (4) — Ek (2) — Fazekas (6). 56, 16, 12, 14; bef. 98, 181.
- Scala (11) — Ancsurka (1) — Tubus (4). 26, 14, 35, 31; bef. 317, 66; hármas bef. 3308.
- Ikon (2) — Asztronómia (1) — Libelle (6). 18, 11, 23, 11; bef. 127, 32.
- Walk over (8) — Larsen (9) — Monokini (5). — Bandi K. (6) nem futott. 40, 18, 16, 17; bef. 59, 82.
- Imre fiú (3) — Merj (9) — Szabin nő (2). 78, 17, 12, 14; bef. 115, 108.
- Parsel (9) — Rondó (5) — Ibrány (2). 76, 34, 17, 24; bef. 508, 420.

53 éves pesterszébeti lakos — aki nem adta meg az elsőbbséget az autóbusznak — súlyosan, két gyermekutasa könnyebben megsérült. A baleset következtében — mivel az autóbusz teljesen elzárta az úttestet — mintegy két óráig terelelőn közlekedtek a járművek.

A X. kerületi Kőbányai úton egy 28-as jelzésű villamos elütötte a tiltott helyen — zárt pályatesten — közlekedő Tóth János 60 éves budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt.

Hatvan belterületén Hajdu Imre 31 éves helybeli gépkocsivezető a Lenin Tsz teherautójával elütötte Juhász Dávidné 76 éves hatvani lakost, aki a helyszínen meghalt. A gyorsan hajtó, figyelmen kívül vezető Hajdút őrizetbe vették.

Kispesten, a Szövetség utca 13. számú családi ház udvarán a kúba esett és a vízbe fulladt Kósa Attila 4 és fél éves gyerek.

A Borsodi Szénbányák ormosi üzemének 7-es aknájában Turják József 28 éves csillás munka közben a mozgó körbuktatóba esett, s a helyszínen meghalt. A baleset okát szakértők bevonásával vizsgálják.

Inkább a pályán

A televízió szombat esti rendkívüli „Ki mit tud?” műsorának három sportoló is vendége volt, Fazekas, Bene és Dunai II. Énekeltek, táncoltak, humorosnak szánt, ám erőltetett, csikorgó, kiskolás módon megírt poénokkal próbálták a nézőt jókedvre hangolni. Nem sikerült, a futball-trió produkciója halványabb volt egy rossz hahnbrigádénál is.

A szövegíró megírta, a rendező beállította a jelenetet, Fazekas, Bene és Dunai II. kénytelen volt elképzeléseikhez alkalmazkodni — ha már vállalták a szereplést. De miért vállalták?

Inkább a pályán „muzsikálnak” ... V.

A sörön akart meggazdagodni

Bálint János havi ezer forintot keresett abból, hogy nem ivott sört. Helyesebben, hogy nem ivott meg minden sört, amit kapott.

1962 óta dolgozott segédmunkásként a Kőbányai Sörgyárban, ahol napi két liter sörhöz kedvezményesen, literenként egy forintért jutott. A részére járó sör nagy részét azonban nem itta meg, hanem eleinte hét-nyolc, később literenként tízforintos áron eladta. Az italt legtöbbször a VIII. kerület Dugonits u. 4. szám alatti ház lakói vették meg, ahol egy időben Bálint maga is lakott. Mikor elköltözött a házból, jól fizető kuncsaftjait nem akarta „cserebhagyni”, s ezért a sör értékesítését volt szállásadónőjére, Maródi Pálnéra bízta. Az asszony szolgálatait „természetben”, vagyis sörben fizette.

Bálint János eleinte csak a saját sörét adta el, de vevőkörének bővülése láttán, két munkatársának: Diósi János segédmunkásnak és Kishalmi Ferenc sörfőzőnek is felajánlotta segítségét. Literenként hat-hét forintot fizetett nekik, 6 tíz forintért adta tovább. Hetente hatvan-hetven litert tudott így szállítani. Saját bevallása szerint a nyári hónapokban, hétvégeken egyszerre huszonöt-harminc literrel is tudott „enyhíteni” a sörhiányon. Az utóbbi két évben mintegy huszonöt-ezer forint engedély nélküli jövedelemre tett szert.

Az ügyeskedő sörgyári munkásokat és segítő társukat üzérkedés miatt állítják hamarosan bíróság elé.

B. L.

A
RÖLTEX
SZAKÜZLETEK
ÜNNEPI
AJÁNLATA!

Klöpli függönyök

20%-os árengedménnyel

gazdag mintaválasztékban kaphatók

V., Kigyó utca 4.

V., Tanács krt. 18.

VI., Lenin krt. 62.

VII., Rákóczi út 26.

Most vásároljon, amíg a készlet tart!

Izland választás előtt

Hal és integráció

Gazdasági miniháború robbant ki a gejzirek országa: Izland és Nagy-Britannia között; a jelek arra mutatnak, hogy „fegyverszünetre” egyelőre nincs kilátás. A casus belli a tengeri halászat, ugyanis a 210 ezer lakosú szigetország bejelentette, hogy parti felségvizeinek határát szeptember elsejétől a nemzetközi jog által elfogadott 12-ről 50 mérföldre terjeszti ki. Ezzel a lépésével Izland megtiltotta, hogy partjaitól 50 mérföldes körzetben idegen hajók halásszanak. A reykjavíki kormány közleménye elismeri, hogy az új helyzet veszélyeztetheti az ország gazdasági kapcsolatait a környező országokkal, de „nem volt más választás”. A miértre a gazdaság struktúrája adja meg a választ.

Egyenletes fejlődés

Az Izland partjai körül elterülő sekély vizű halászpádok a világ egyik leggazdagabb halfogását biztosítják az országnak. Elsősorban tőkehalat és heringet fognak nagyobb mennyiségben. A fagyasztott és konzervált hal, a halliszt és a halolaj képezik az izlandi export 90 százalékát, és a halászat nyújt megélhetést a lakosság háromnegyedének. Egy-egy év rossz fogása erősen visszavetheti a gazdaság fejlődését. Így tehát érthető a halászat döntő, meghatározó szerepe a nemzetgazdaságban. A „tengeri ipar” mellett még kifejlődött néhány exportképes ágazat — alumíniumgyártás, ruházati és kerámiaipar —, de ezek jelentősége a gazdaságban és a kivitelben nem számottevő.

Hosszabb időszakot figyelembe véve viszonylag egyenletesen fejlődik az izlandi gazdaság. Tavaly például a bruttó társadalmi termék (GPN) 9 százalékkal, azaz az előző évinél 7 százalékkal gyorsabb ütemben emelkedett. Hosszú évek óta először nőtt a mezőgazdasági termelés. Az alacsonyabb halászati eredmények következtében csökkent az export, ugyanakkor növekedett a gépek, berendezések és a fogyasztói cikkek importja, emiatt az ország jelentős külkereskedelmi mérlegdeficittel zárta az 1971-es évet. Fizetési gondokkal azonban Izlandnak nem kell számolnia, minthogy a külkereskedelmi mérleg hiányát a nagyarányú tőkeimport — mindenekelőtt a repülőgép- és hajóvásárláshoz, továbbá az alumíniumipari üzemek fejlesztéséhez szükséges tőke importja — ellensúlyozza. A tavalyi alacsonyabb exportért bizonyos mértékű kárpótlást nyújtott a halkészítmények világpiaci árának 22—23 százalékos emelkedése.

A kormány szívesen fogadja a külföldi tőkét, amely az utóbbi években egyre nagyobb mértékben áramlik az országba. Az olcsó nyersanyagok és hőenergia nagy profitokat biztosít a befektetőnek, ugyanakkor hozzájárul az iparosítási program megvalósításához. Nagy ütemben folyik — részben külföldi kölcsönökkel — az infrastruktúra kiépítése, ezen belül az útiépítési program megvalósítása.

Érdekesen alakulnak az ország kapcsolatai a tőkés Európa két gazdasági csoportosulásával, az EFTA-val és a Közös Piacal. Izland 1970. márciusa óta tagja az Európai Szabadkereskedelmi Társulásnak. A tagországok piacaira az izlandi termékek vámmentesen kerülnek be, míg azok exportárúinak vámtétele évi 10 százalékkal csökken, és csak 1980-ban kapnak vám nélküli bebocsátást a szigetországba. Nagy-Britannia, Dánia és Norvégia közös piaci csatlakozása új helyzetet teremtett. Mivel Izland legfontosabb európai külkereskedelmi partnerei ezek az országok, létérdeke, hogy szerződéses kapcsolatba lépjen a Közös Piacal, és ne váltsa el vámfal a Tizek piacától. Ezért szerződésalkotási kérelemmel fordult az integrációhoz, és már meg is kezdődtek Brüsszelben a tárgyalások a különféle kölcsönös kedvezmények nyújtásáról. (Izland olyan szerződés megkötésére törekszik, amely biztosítja exportcikkeinek kedvezményes bevitelét a Közös Piac tagállamaiba, és cserébe vámkedvezményeket nyújt a Tizeknek.)

Nagy-Britannia bojkottal fenyeget

A parti vizek kiterjesztéséről szóló bejelentés azonban kétségessé teszi a tárgyalások kimenetelét. Nagy-Britannia, amely immáron tagja a Közös Piacnak, jogellenesnek tartja ezt az izlandi lépést, és bojkottal fenyegeti az izlandi árukat. A fejlett gazdaságú Nagy-Britannia nagy halászfloattal rendelkezik, és főleg az izlandi partok közelében, az eddigi 12 mérföldes parti sávon kívül fog gazdag zsákmányokat. Angol statisztikák szerint az évi összfogás 40—50 százaléka ebből a tengerészből származik.

Az 50 mérföldes parti sáv Anglia számára azt jelenti, hogy kénytelen ezen a körzeten kívül halászni, ahol viszont a tenger mély és halban szegény. Izlandi gazdasági körök véleménye szerint az ominózus döntést azért hozták, mert a körzet halállományát a nagyfokú és tervszerűen halászat miatt a kipusztulás veszélye fenyegeti, és szükséges a tervszerű halgazdálkodás. Ennek megvalósítását azonban Izland érzi privilegiumának. Persze, nem szabad figyelmen kívül hagyni a presztízssokokat sem: „az angolok elhalásszák előlünk a hagyományosan izlandi halféléket, amelyeket a fogyasztó már Made in Island felirattal szokott meg”.

Az angol—izlandi tengeri vita egyébként nem új keletű. A kis szigetország már az ötvenes évek végén ki akarta terjeszteni a parti vizek zónáját, de végül is visszalépett. (Ebben az időben az angol halászhajók hadiflotta kíséretével halásztak.) 1961-ben rendeződött a kérdés: Izland Nagy-Britanniával és az NSZK-val szerződést kötött, melyben elismeri a 12 mérföldes zónahatárt. Az angolok most az egyezmény megszegésével vádolják Izlandot, és retorziókat helyeznek kilátásba.

A Közös Piac székhelyén, Brüsszelben is negatív hatást váltott ki a néhány hónap múlva életbe lépő izlandi határozat. Mindez érthető, hiszen csak hosszú, keserves tárgyalások után sikerült végre megegyezésre jutni a csatlakozó Nagy-Britanniával és Norvégiával pontosan a halászat és a parti vizek kérdésében. (Az EGK halászati rendtartása minden tagállam számára lehetővé teszi a szabad halászatot egymás parti vizein. Nagy-Britanniának és Norvégiának néhány éves átmeneti időszak után alkalmazkodniuk kell ehhez a rendszerhez, addig viszont parti vizeiken kizárólagos joggal halászhatnak.)

Kompromisszum várható?

A mostani vita valószínűleg nem fogja hosszú távon zavarni a Közös Piac és Izland kapcsolatát. A Hatoknak Tizekkel való bővülésével az EFTA felbomlása nyilvánvalóvá vált, és az északi ország nem engedheti meg magának, hogy nem kielégítő kapcsolatot tartson fenn a közös piaci tagállamokkal. Nyugati gazdasági szakértők véleménye szerint elképzelhető, hogy belátható időn belül kompromisszumot köt a két szigetország, és akkor a brüsszeli tárgyalások is kevésbé ideges légkörben folytatódhatnak. Mind-ez, persze, nem befolyásolja Izlandnak azt a határozott szándékát, hogy szorosabbra fűzze gazdasági kapcsolatait és növelje kereskedelmi forgalmát a szocialista országokkal.

Gonda György—Lőrincze Péter

Magyar—jugoszláv építésügyi tárgyalások

Jugoszláv építésügyi delegáció érkezett Budapestre Achmed Hanicnak, a horvát szövetségi kamara építőipari tanácsa titkárnak vezetésével, a magyar—jugoszláv építő- és építőanyag-ipari együttműködési állandó albizottság 10. ülészakára.

Kedden az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumban megkezdődtek a

A házigazda a Magyar Posztó

Felavatták a könnyűipar új számítóközpontját

Munkatársunktól.

Május 9-én, kedden délelőtt Keserű Jánosné könnyűipari miniszter felavatta a Könnyűipari Szervezési Intézet új számítástechnikai központját. Az üzembe állított Minszk—32 típusú szovjet számítógép a könnyűipar eddigi legnagyobb számítógépe, s az egész ágazat számára végzet adatfeldolgozási és műszaki-számítási feladatokat.

Újszerű — és tegyük hozzá: úttörő jellegű — kezdeményezés, hogy a 40 millió forintos gépi beruházásnak egy ipari vállalat, a Magyar Posztógyár adott otthont, sőt magára vállalt közel nyolcmillió forint építési költséget is.

Mire használják ezt a számítógépet? Például az ágazati középtávú tervkészítéshez, a vállalati tervezéshez, a termelésprogramozáshoz, a legkedvezőbb termékösszetétel és a készletarányok megállapításához, s említhetjük a lakosság láb-méretadatainak a pontos meghatározását, vagy akár a dolgozó nők szociális helyzetének elemzését is.

A számítóközponttal egy időben avatta

A MÉM miniszteri értekezlete

Műszerek az élelmiszer-gazdaságban

A MÉM miniszteri értekezlete megvizsgálta, hogyan használják ki a tárca felügyelete alá tartozó intézmények és vállalatok a rendelkezésükre álló műszereket, számító-, valamint adatfeldolgozó gépeket. Az értekezlet megállapította: bár van előrehaladás — ugyanis lényegesen több adatot dolgoznak fel és értékelnek a nagy teljesítményű szerkezetekkel, mint évekkel ezelőtt —, további intézkedések kellenek, mert a szerkezeteket nem használják ki teljesen.

Miután nagy értékű berendezésekről és elektronikus számítógépekről van szó, a kiesés nemcsak a szerkezetekkel rendelkező intézmények és vállalatok számára hátrányos, hanem azoknak a gazdaságoknak a munkáját is visszaveti, amelyek szívesen alkalmaznának ilyen

fel Keserű Jánosné a Magyar Posztógyár új leányzárását és orvosi rendelőjét is. (Ezek ugyancsak a számítóközpont modern kétemeletes épületében kaptak helyet.) A leányzárás két-, illetve három-ágas szobáiban összesen 40 fiatal kapott otthont, s benne ideális szociális, kulturális feltételeket.

— Ez az avatás az egész könnyűipar számára fontos esemény — mondotta a miniszter. — Szebb, jobb, gazdaságosabb termékeket kell előállítani, és reméljük, hogy a számítóközpont ennek fontos eszköze lesz. Mi azonban nemcsak gépekben, nemcsak számokban gondolkodunk — hanem elsősorban emberekből. Jelkép-szerűnek tekintettük tehát, hogy egyszerre történik a számítóközpont, a leányzáró és az orvosi rendelő felavatása.

Figyelemre méltó még a beruházás gyors, határidő előtti megvalósulása: 1970 júliusában született végleges döntés a programra; 1970-ben elkezdődött az építkezés; 1971 júniusában már megkezdték a szerelést a gépteremben; tegnap pedig felavatták az új létesítményt.

berendezéseket, vagy adnának megbízást programok kidolgozására, de nem tudnak a lehetőségről.

Célszerűnek találták azt is, hogy központi műszerügyi szolgálatot hozzanak létre, amely rövid idő alatt összeállítja majd a műszerkatasztert, és egyúttal a koordinációt is ellátja. Ez a szolgálat ad majd tájékoztatást arról, hogyan lehet megjavítani a készülékeket, az alkatrészek beszerzését is irányítja, és speciális javításokra vállalkozik.

A miniszteri értekezlet határozata szerint szabályozni kell a nagy értékű speciális műszerek beszerzési rendjét. Kihasznlásukról a jövőben nyilvántartást vezetnek majd, és az eddignél jobban gondoskodnak az üzemeltetéshez szükséges szakemberek képzéséről.

Tanácskozás a zöldség- és gyümölcscellátásról

Felvásárlási tervek, kockázati alap, négy hűtőház

Tegnap a Gellért-szállóban ülést tartott a Zöldség-Gyümölcs Kereskedelmi Egyesülés igazgató tanácsa. Értékeltek a tagvállalatok tavalyi tevékenységét, és elfogadták az idei felvásárlási és értékesítési terveket, majd — az előre nem látható nagyobb veszteségek anyagi fedezésére — kockázati alap létesítését határozták el.

A tanácskozás után Panák Lászlótól, a SZÖVÉRT vezérigazgatójától a MÉK-

vállalatok átszervezésének tapasztalatairól érdeklődtünk.

— A kormányhatározat nyomán tavaly áprilisban alakultak meg a megyei közös vállalatok. Az átszervezést az indokolta, hogy a termelők a megyei értékesítő központok gazdálkodásától függték; a MEK szabta meg az árakat, a felvásárlás menetét, s ez sokszor sértette a termelősövetkezetek s a lakosság érdekeit is. Az ÁFÉSZ-ek és a termelősövetkezetek mostani önkéntes társulási egyformán érvényesítik a termelői és kereskedelmi érdekeket, lehetővé teszik, hogy az áru gyorsabban, kisebb költséggel jusson az üzletkebe.

— Jelenleg 1028 tisz, 456 ÁFÉSZ és 45 szakszövetkezet tagja a közös vállalatoknak. Ez a 19 vállalkozás, a budapesti Zöldérett Vállalat, valamint a Hungarofruit Külkereskedelmi Vállalat a hazánkban termesztett zöldségnek és gyümölcsnek tavaly 60 százalékát vásárolta fel. Összesen 109,5 ezer vagon árut hoztak forgalomba, 10 százalékkal többet, mint amennyit az előző években általában értékesítettek. Legdinamikusabban a Szabolcs-Szatmár, a Borsod, a Bács-Kiskun és a Békés megyei vállalatok forgalma emelkedett, ami azért is jelentős, mert ezeken a területeken eddig akadozott a lakosság zöldség-gyümölcs ellátása. Tavaly egyébként a közös vállalatok a lakosság részére több mint 45 ezer vagon árut értékesítettek. Gondot fordított arra is, hogy növeljék a választékot: 20 százalékkal több tisztított és előre csomagolt zöldséget hoztak forgalomba, mint azt megelőzően.

— A Zöldség-Gyümölcs Kereskedelmi Egyesülés vállalatai 1971-ben 200 millió forintot fordítottak beruházásra és műszaki fejlesztésre. Új raktárakat, feldolgozó üzemeket, hűtőházakat építettek, és tovább bővítették kiskereskedelmi bolt-hálózatukat. Az üzleti tevékenységből származó árbevétel 200 millió forinttal több volt, mint 1970-ben, és együttesen meghaladta a 10 milliárd forintot. A tiszta nyereség azonban nem érte el a 100 millió forintot (vagyis az összforgalom egy százalékát).

Az idei tervekről szólva a vezérigazgató elmondta, hogy a tagvállalatok — előreláthatólag — 22,9 ezer vagon burgonyát, 46,3 ezer vagon zöldséget és 52,2 ezer vagon gyümölcsöt vásárolnak fel, s ez 15 százalékkal több a tavalyinál. Bővítik az exportot, és kétezer vagonnal több árut adnak a tavalyinál közvetlenül a lakosság ellátására. B. K.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Szovjet óriás kohó

Novolipeckben még az idén megkezdődik a Szovjetunió legnagyobb méretű kohója, amelynek 3200 köbméter befogadóképessége évenként 2,5 millió tonna nyersvas előállítását teszi lehetővé. A kohó működését főlagáz és tiszta oxigén hozzáadásával fokozzák. A szovjet vaskohászat számára magas teljesítményű aggregátorokat építenek, mivel ezek gazdaságosabbak a kisebb méretűeknél. Ennek az irányzatnak megfelelően a Krijov-Krog-i vasmű számára ötezer köbméter befogadóképességű kohót terveznek.

Áremelkedések az NSZK-ban

Az árak állandó emelkedése jellemzi az NSZK gazdasági helyzetét. A most nyilvánosságra hozott hivatalos adatok szerint egy négytagú NSZK-beli család létfenntartási költsége 1971 februárjától 1972 februárjáig 5,7 százalékkal nőtt. Ebben az időszakban a kenyér ára 8,7 százalékkal, a húsé 6,3 százalékkal, a textilipari termékeké pedig 11 százalékkal emelkedett.

Japán—USA kereskedelem

Tizenhét tagú japán kereskedelmi küldöttség utazik az Egyesült Államokba,

hogy szeminárium keretében magyarázza meg az amerikaiaknak, hogyan fokozhatják Japánban irányuló exportjukat. Tokiói gazdasági körök szerint arra is meg kellene tanítani az amerikaiakat, hogyan lehet csökkenteni a külkereskedelmi deficitet. Ez azonban nem érdekük a japánoknak, mert köztudott, hogy Japán legalább kétmilliárd dollárral többet exportál az Egyesült Államokba, mint az Japánba.

OAPEC-értekezlet

Az arab kőolajexportáló országok szervezete (OAPEC) tagállamainak képviselői Kuwaitban tartott értekezletükön a Perzsa-öböl mentén építendő szárazdokk-ról és arab olajszállító flotta létrehozásáról tanácskoztak. Az értekezleten megállapodás jött létre arab olajszállító flotta létrehozásáról.

Egy mondatban

Varsóban a kínai—lengyel hajózási társaság vegyes bizottságának ülészakán, kínai—lengyel hajózási jegyzőkönyvi megállapodást írtak alá.

Az Al Ahrám című kairói lap jelentése szerint Nagy-Britannia felajánlotta, hogy kétmillió font sterling értékű rizst vásárol Egyiptomtól.

UTOLSÓ SZALMASZÁL

(Lengyel Gyula karikatúrája)

Compó

Vasárnap az Allatkertben rengeteg a megtáptosodott, polihisztor atya, s a kényszerű galoppozástól pihegő „vasárnap” gyerek. Egy perc jut az elefántra, két másodperc a tengeri teknősökre, s három az igénytelen, kis compó halakra.

— Na, fiacskám, a compó az egy olyan külföldi hal...
— De oda compó van írva...
— Ha én neked azt mondom, hogy az compó, akkor...
— Igen, apuci. De nézzük meg inkább a kápat... M. L.

A nemzetközi könyv Miskolcon

A nemzetközi könyvkereskedésben kedden csehszlovák könyvkiállítás nyílt a miskolci József Attila klubkönyvtárban. Ebből az alkalomból Tibor Nitransky, a szlovák művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatójának főigazgató-helyettese sajtótájékoztatót tartott a csehszlovák könyvkiadás fejlődéséről, és ismertette azokat a magyar klasszikus műveket, amelyek az utóbbi években csehszlovákiaiában megjelentek.

A kiállítás ünnepélyes megnyitását megjelent dr. Josef Svagera csehszlovák kulturális miniszterhelyettes, Garamvölgyi József művelődésügyi miniszterhelyettes és Bárczi Béla, Miskolc megyei város Tanácsának elnöke.

Holnapról borítékos sorsjegy

Tudósítónktól.

Holnap ismét kaphatók az árusoknál a borítékos Sportsorsjegyek. Az új akcióban 18 millió sorsjegyet bocsátanak ki, egyenként 1 millió darabot tartalmazó sorozatban. Valamennyi sorozat a játéktervben meghatározott mennyiségben tartalmaz nyerő sorsjegyeket. A sorsjegy ára változatlanul 4 forint, s a négy évvel ezelőtti játékszabály is változatlan maradt: tilos az árusoknak 100 sorsjegyet tartalmazó tasakot bontatlanul, egészben átadni, valamint nem vásárolhatnak sorsjegyet a 14 éven aluli, általános iskolás korban levő gyerekek.

A Társadalmi Szemle májusi száma

A folyóirat vezető helyen emlékezik meg Georgi Dimitrovról születése 90. évfordulójának alkalmából. A továbbiakban a társadalmi viszonyok fejlődésével, az alkotmány módosításával és a szocialista brigádmozgalmal foglalkozik Takács Imre és Macsári Károly cikke. Gazdasági életünk e kérdéseiről és feladatairól Pozsgai Imre, Hoós János, Dolgos János írásai szólnak. Nemzetközi kérdésekről Horn Gyula, Szűrös Mátyás és Háy László ír beszámolót. Végül a nemrég elhunyt dr. Holló Mária korreferátumát és Füleki József interjúját közli a folyóirat a szokásos szemlezerovatokon kívül.

A Budapesti Katonai Ügyészség kérése

1972. április 22-én, szombaton 13 óra 45 perckor a Budapest, VIII. kerület, Rákóczi út és Vas utca kereszteződésénél levő villamosmegállónál egy személygépkocsi felszaladt a járdaszegetre és halálos balesetet okozott. A Budapesti Katonai Ügyészség kéri, hogy akik a balesetet látták — így különösen azok a gépkocsi-, autóbussz-, vagy villamosvezetők, akik a baleset idején járművel közlekedtek, illetve megállókban álltak — telefonon, levélben, vagy személyesen jelentkezzenek a Budapesti Katonai Ügyészségen. Cím: II. kerület, Fő utca 70-78., telefon: 154-282.

Súlyos és halálos balesetek

Sajószentpéter belterületén Szentgyörgyi László 20 éves lakos, helyi lakos apja személygépkocsiját figyelmen kívül véve gyors haladás közben elütötte az út szélén haladó öt gyalogost. A baleset következtében ifj. Mályinkó Lászlóné 19 éves eladó és id. Mályinkó László 43 éves ács életveszélyes, id. Mályin-

Felhős idő

Várható időjárás szerda estig: Változóan felhős idő, többfelé zápor, zivatar. Mérsékelt, időnként melegebb, változó irányú szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17-22 fok között.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 240 centiméter volt.

Hasznára vált a mezőgazdaságnak

Országszerte záporok, zivatarok

Tegnap országszerte zivatarok voltak. Hazánk időjárását már napok óta az úgynevezett helyi hatások irányítják. Ezek közül a legjelentősebb: a levegő nagy nedvességtartalma, valamint a légkör ingtag hőmérsékleti rétegződése, amelynek egyensúlya a nappali felmelegedés hatására könnyen felborul. Budapestén a legnagyobb mennyiségű csapadék — 7 milliméter — Budán hullott, ugyanakkor a lőrinci megfigyelő állomás csupán minimális csapadékot jelzett. Budapesten kívül nagy zivatar volt még Szegeden is, ahol a lehullott csapadék mennyisége meghaladta a 3 millimétert. Az ország többi részén általában 1 milliméternyi csapadék hullott.

A Meteorológiai Intézethez az ország 20

ELUTAZOTT HAZÁNKBÓL a kuwaiti és ceyloni szakszervezeti küldöttség, az arab szakszervezetek nemzetközi szövetségének küldöttsége, a nigériai és a mongóliai szakszervezetek delegációja, amelyek a SZOT Elnökségének meghívására a május 1-i ünnepségeken vettek részt.

NYELVI LABORÁTORIUM építését kezdték meg Szombathelyen, a Petőfi Sándor utcai általános iskolában, a REMIX és más üzemek szocialista brigádjai.

MŰSZAKI-GAZDASÁGI KONFERENCIÁT tartottak kedden a mintegy 14 ezer dolgozót foglalkoztató Ózdi Kohászati Üzemekben. A tanácskozáson értékelték az első negyedév eredményeit és meghatározták a további feladatokat.

A LILLAFÜREDI VÍZESÉST ismét teljes pompájában csodálhatják a bükk kiáradóhely látogatói. Az utóbbi napokban lehullott bőséges csapadék lehetővé tette, hogy legalább mesterségesen, a Hámori-tóból szivattyúkkal átemelt vízzel, ismét működésbe helyezték.

ÖSZTÖNDÍJAT KAPNAK a szakmunkástanulók a Szolnok megyei Állami Építőipari Vállalatnál. Jelenleg 120 kőműves-, ács-, lakatos-, festő-, szerelőtanuló élvezi a vállalat havonta nyújtott anyagi támogatását.

AZ ÚJ AJKAI KÓRHÁZ, Veszprém megye legmodernebb egészségügyi intézménye a tervek szerint ez év szeptemberében nyílik meg. Az 555 ágyas létesítményben már munkához láttak a Medicor Művek szakemberei, szerelik az orvosi műszereket.

SÉPSISZENTGYÖRGYRE UTAZOTT a pécsi Leőwey Klára Gimnázium 80 tagú küldöttsége, ezzel viszonzva az erdélyi diákok áprilisi magyarországi látogatását.

A PÁPAI ÖREGDIÁKOK május 12-én, pénteken este 6-kor tartják szokásos tavaszi találkozójukat a VI. kerületi Hazafias Népfront Népköztársaság útja 94. alatti klubhelyiségében.

CRANACH ÉS KORA címmel kiállítás nyílik május 13-án, szombaton délelőtt 11 órakor a Szépművészeti Múzeumban, a mester születésének 500. évfordulójának alkalmából.

Megmenekültek az elrabolt belga gép utasai

Megmenekültek annak a Sabena-gépnek az utasai, amelyet hétfőn rabolt el négy palesztinai gerilla, közülük kettő nő, útban Tel Aviv felé. Mint már jelentettük, az utasszállító gép, fedélzetén csaknem 100 főnyi utassal és személyzettel, a Tel Aviv-i nemzetközi repülőtér egyik kifutópályáján vesztegelt, elrablói pedig azzal fenyegetőztek, hogy a gépet és a rajta tartózkodókat a levegőbe röpítik, ha az izraeli hatóságok nem bocsátanak szabadon 100, Izraelben fogva tartott arab gerillát.

Az alkudozások egész éjszaka és dél-

különböző helyén elhelyezett megfigyelő-állomásról óránként érkezett a jelzés. Azt közölték, hogy az ország északnyugati részének kivételével mindenhol esett az eső. Jégről is érkezett jelentés. Nagylengyelben borsó- és babszem nagyságú jég esett, ami még a házak cserepeiben is jelentős kárt okozott. A fővárosban a Nyugati pályaudvar környékén lencse nagyságú jég-eső volt a késő délelőtti órákban.

A főváros területén a zivatar a telefonösszeköttetésekben kisebb fennakadást okozott, amit a posta szakemberei órák alatt elhárítottak.

A mezőgazdasági szakemberek véleménye szerint, a most lehulló csapadék igen hasznos volt a mezőgazdaságnak.

F. J.

A FIPREGA, a gasztronómiai és borászati újságírók nemzetközi szövetségének vezetőségi tagjai pénteken érkeznek hazánkba, hogy megtárgyalják az ez évi feladatokat. A nemzetközi szövetség a borvilágverseny ideje alatt hazánkban tartja kongresszusát.

NÉPDALÉNEKLESI VERSENYT rendeznek — Kodály Zoltán születésének 90. évfordulója alkalmából — május 11-én, csütörtökön délután 4 órakor a Fáklya Klubban, a fővárosi általános iskolai tanulók részvételével.

MONGÓLIÁBA UTAZOTT KEDDEN Fehér Sándor, az Állami Biztosító vezérigazgatója és helyettese Ács László, a szocialista országok biztosító és viszontbiztosító intézeteinek konferenciájára, mely foglalkozik a kétkártya-egyezmény továbbfejlesztésével is.

WEÖRES SÁNDOR ÉS KÁROLYI AMY csütörtökön a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2. számú gyermekkönyvtárában találkozik ifjú olvasóival. Közreműködik Surányi Iboja előadóművész.

KÖRTVELYESSY MAGDOLNA FESTŐMŰVÉSZNŐ kiállítását május 11-én, csütörtökön este nyitja meg Szi J Rezső művészettörténész a békéscsabai Ifjúsági Ház klubtermében.

A FŐVÁROSI OPERETTSHÁZ május 19-én este 7 órakor mutatja be felújítva Lerne—Loewe My Fair Lady című musicaljét, Gábor Miklóssal a főszerepben.

GÖRÖG FOLKLORMŰSORT ad elő a Népiáncosok Bemutató Színpadája május 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Fővárosi Művelődési Házban.

A LENGYEL KÖLTÉSZEK RAJZOKBAN címmel tegnap délután kiállítás nyílt Szlovák György festőművész munkáiból a Lengyel Kultúrában.

(x) BARANYI KLÁRA, a Barcelonában rendezett nemzetközi zongoraverseny első díjnyertese május 20-án a Zeneakadémia kistermében önálló estet ad. Műsorán Haydn, Beethoven, Chopin és Schumann művei szerepelnek. Jegyek kaphatók az Országos Filharmónia központi jegypénztárában V., Vörösmarty tér 1. és az üzemi közönségszervezőknél.

(x) A világhírű BARTOK-VONÓSNÉGYES primáriusa, KOMLÓS PÉTER május 27-én a Zeneakadémia kistermében MIKLÓS GYÖRGY zongoraművész szonátaestet ad. Műsorukon Brahms G-dúr, A-dúr és d-moll szonátája szerepel. Jegyek válthatók az Országos Filharmónia központi jegypénztárában V., Vörösmarty tér 1. és az üzemi közönségszervezőknél.

Eltemették Losonczy Györgyöt

Kedden a gyászolók sokasága búcsúztatta az Operaház előcsarnokából Losonczy Györgyöt. Családtagjai, barátai, pályatársai mellett jelen volt kulturális és művészeti életünk számos jeles képviselője. Az Operaház igazgatója és tagja nevében Lukács Miklós igazgató búcsúzott az elhunytól, akiben — mint mondotta — az alkotó és reprodukáló művész a legmagasabb szinten egyesült. A társulat magánékeinek búcsúszavait Jámbor László tolmácsolta.

Losonczy Györgyöt a Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra.

HALÁLOZÁS

RÁKÓ JÁNOS nyugalmazott rendőr alezredes, a párt és a munkásmozgalm régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje, 70 éves korában elhunyt. Búcsúztatása május 12-én fél 4 órakor lesz a Farkasréti temetőben — közli az MSZMP XII. kerületi bizottsága.

TÓTH CZ. PÁL, a párt és munkásmozgalm régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje, 70 éves korában elhunyt. Temetése május 11-én 10 órakor lesz a Bélmegyeri temetőben — jelenti az MSZMP békési járási bizottsága.

DÉRI LÁSZLÓNAK, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettjének hamvasztás utáni búcsúztatása május 11-én 13 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

(x) HALÁLOZÁS: A Fővárosi Ruházati Bolt vállalatvezetősége, pártszervezete, szakszervezeti bizottsága közli, hogy elhunyt dolgozójuk, Mandler András elvtárs, az Erzsébeti Ruházati vezetője, a Belkereskedelem kiváló dolgozója temetése 1972. május 12-én, pénteken délután 13.30 órakor lesz a Rákócziúti köztemetőben.

Száz éves a szelestei arborétum

Száz évvel ezelőtt 1872-ben alapította Festetich Andor a szelestei arborétumot. Tőle Baich Mihály, a szenvedélyes növénybarát vásárolta meg, s gyarapította tovább, s napjainkig hazánk egyik legszebb arborétumává fejlődött.

Az arborétum alapításának századik évfordulója alkalmából a Hazafias Népfront Vas megyei természetvédelmi csoportja május 15-én megrendezi a szelestei arborétum napját. Felavatják Baich Mihály-emléktábláját, megkoszorúzzák sírját. Előadás hangzik el a kert történetéről, s kiállítás nyílik Baich-relikviákból.

Három országból importált

KÉZI SZŐNYEGSEPRŐVEL

könnyithet második műszakján!

Kiváló minőségben, nagy választékban most kapható

a

VASEDÉNY BUDAPEST

KONYHAFELSZERELÉSI SZAKÜZLETEIBEN!

Jelöltjeink a mai ügetőversenyekre

1. Uszály (7) — Újbor (5) — Urmös (4).
 2. Rondella (7) — Rajna (5) — Tragika (1) — Sabina (10).
 3. Unalmas (9) — Űrhajós (4) — Utód (8).
 4. Soroksár (6) — Patkó Bandi (7) — Tréfa (1) — Takaros (9).
 5. Tánctal (7) — Portia (5) — Udine (2).
 6. Kalamajka (8) — Rózsa Sándor (7) — Rokolya (3).
 7. Nászuram (7) — Super Class (8) — Siva (5).
 8. Nyezabudka (7) — Űde (1) — Trombitás (4).
- 16.30 órakor kezdik a versenyeket.